

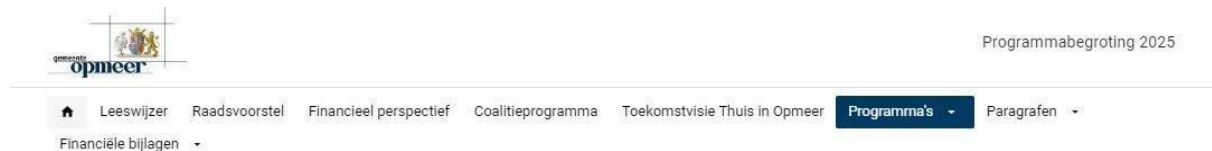
Programmabegroting 2026

Inhoudsopgave

Leeswijzer.....	4
Raadsvoorstel.....	6
Toekomstvisie 2030 en coalitieakkoord 2022-2026	6
ONTWIKKELINGEN EN AMBITIES	7
De opbouw van de begroting en de opgaven	10
Financieel perspectief.....	16
Coalitieprogramma	23
Toekomstvisie Thuis in Opmeer.....	24
Programma's	29
P0 - Bestuur en Organisatie	29
P1 - Openbare orde en veiligheid	41
P2 - Wegen en Water	52
P3 - Economie	61
P4 - Onderwijs	68
P5 - Sport, cultuur en recreatie.....	75
P6 - Sociaal domein.....	83
P7 - Duurzaamheid, volksgezondheid en milieu	94
P8 - Volkshuisv., ruimtelijke ord. en sted. vern.	106
Paragrafen.....	120
Paragraaf 1 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	121
Paragraaf 2 Kapitaalgoederen	132
Paragraaf 3 Bedrijfsvoering.....	140
Paragraaf 4 Financiering	148
Paragraaf 5 Verbonden partijen	155
Paragraaf 6 Lokale heffingen	165
Paragraaf 7 Grondbeleid	173
Paragraaf 8 Wet Open Overheid.....	178
Financiële bijlagen	180
A - Geprognostiseerde meerjarenbalans	180
B - Reserves en voorzieningen	181
C - Investeringsplan 2026-2029	183
D - Personele lasten	185
E - Incidentele baten en lasten	186
F - Recapitulatiestaat	187
G - Staat van Subsidies	188

Leeswijzer

De Programmabegroting 2026 wordt net als voorgaande jaren gepresenteerd als een online versie. In deze leeswijzer enkele tips over hoe te navigeren door het document en welke uitgangspunten er zijn bepaald.

Bovenaan elke pagina/ sheet ziet u bovenstaande navigatiebalk. Met de cursor kunt u over de onderwerpen heen glijden en zal het onderwerp blauw gearceerd oplichten (bijvoorbeeld programma's) als u de cursor daar stil houdt.

Ziet u bij het onderwerp een pijltje ('v') naar beneden dan heeft dit onderwerp een pull-down menu met meer onderliggende keuzes. Bij Programma's zijn dat de 9 programma's (0 t/m 8). Gaat u vervolgens met de cursor op een programma staan dan zit u een pijltje naar rechts ('>') en volgt er weer een keuzemenu. U kunt dan op elk gewenst onderwerp klikken en deze pagina/ sheet zal dan zichtbaar worden.

Leeswijzer	→
Raadsvoorstel	→
Financieel perspectief	→
Coalitieprogramma	→
Toekomstvisie Thuis in Opmeer	→
Programma's	→
Paragrafen	→
Financiële bijlagen	→

Aan de zijkant van de meeste sheets staat ook navigatie menu. Hier ziet u direct de onderliggende pagina's. Er zijn ook pagina's zonder 'zijbalk' dan vindt u het navigatiemenu onderaan de pagina. Dit menu geeft meestal de pagina's/ andere onderwerpen weer op gelijk niveau en dus niet onderliggend.

Op deze manier is het makkelijk navigeren (zoeken) binnen het gehele document naar onderwerpen die u interessant vindt bijvoorbeeld.

Verklaring van het verschil

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Vershil	Saldo Vershil	Voordeel / Nadeel
-------------------------	---------	------------------	----------------------

Voor het leesbaar houden van de financiële tabellen zijn alle bedragen in duizendtallen weergegeven, tenzij anders vermeld. Bij de tabellen staat nog wel steeds *(Bedragen x € 1.000)*, maar dat zou in principe met deze algemene opmerking niet meer hoeven.

 [Tabel kapitaalgoederen.pdf | 77,5 KB](#)

In sommige gevallen, extra grote tabellen bijvoorbeeld, is de lay-out van dit document niet toereikend en wordt er een link toegevoegd naar een extern document. Door hier op te klikken wordt een dergelijke tabel zichtbaar.

Raadsvoorstel

Aanbiedingsbrief aan de gemeenteraad

Voor u ligt de begroting 2026. Een jaar dat in gemeenteland bekend staat als het ‘ravijnjaar’: het moment waarop de financiële ruimte van gemeenten zwaar onder druk komt te staan, doordat zij minder geld minder geld ontvangen uit het gemeentefonds van de overheid. Tegelijkertijd is het maatschappelijk takenpakket, dat de gemeenten onder hun hoede hebben, verzwaard. Opmeer behoort - onder andere dankzij de inkomsten uit het eigen woningbedrijf - tot de 20% van de Nederlandse gemeenten, die in 2026 *niet* aan de rand van een diep ravijn staat. Maar de terugloop in middelen vraagt ons wel om weloverwogen keuzes te maken zodat we samen kunnen blijven bouwen aan een vitaal en toekomstbestendig Opmeer.

2026 is ook in politiek opzicht een bijzonder jaar: in maart vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats en breekt een nieuwe bestuursperiode aan. Daarmee sluiten we met deze begroting een bestuursperiode af waarin veel in beweging is gezet. Deze programmabegroting is richtinggevend voor de laatste maanden van deze raadsperiode en dient tegelijkertijd als opstap naar de keuzes die straks door een nieuwe raad en een nieuw college gemaakt gaan worden. Maar bovenal getuigt het van de ambities die samenkomen in één doel: Opmeer nog mooier én leefbaarder maken dat het al is. Een vitaal Opmeer!

Toekomstvisie 2030 en coalitieakkoord 2022-2026

In de Toekomstvisie 2030 ‘Thuis in Opmeer’ is samen met de inwoners van Opmeer een toekomstschets gemaakt van Opmeer in 2030: een Opmeer dat vitaal is, waarin we zorgen voor elkaar, waar er aandacht is voor een duurzame toekomst, waar we waarde hechten aan ons aantrekkelijke landschap en waar ons bestuur bereikbaar is.

Om dit toekomstbeeld te realiseren, zijn in het coalitieakkoord 2022-2026 ‘Vitaal Opmeer’ afspraken gemaakt over de wijze waarop we hieraan in deze bestuursperiode bijdragen. In de afgelopen 3 jaar is dan ook hard gewerkt aan de uitvoering van het coalitieakkoord. Maar liefst XX% van de afspraken in het coalitieakkoord 2022-2026 is gerealiseerd of loopt volgens planning, XX% is wel opgestart maar loopt achter op de planning. Daarmee is bijna het gehele coalitieakkoord in gang gezet of gerealiseerd. Maar ook buiten het akkoord zijn veel zaken opgepakt als gevolg van landelijke, regionale of lokale ontwikkelingen. Dat hebben we niet alleen gedaan. Ook inwoners en onze maatschappelijke partners hebben hieraan een belangrijke bijdrage geleverd. En we zijn nog niet klaar ...

Ook in 2026 blijven we ons onverminderd inzetten voor een vitaal en toekomstbestendig Opmeer. Daarbij heeft Opmeer, in tegenstelling tot de meeste gemeenten in Nederland, de financiële ruimte om werk te maken van grote opgaven als woningbouw, energietransitie en klimaatadaptatie. Maar het blijft nodig om keuzes te maken en scherp te kijken naar de inzet van onze capaciteit en middelen. Niet alles kan en niet alles kan tegelijk. Daarom kiezen we ervoor de focus te leggen op uitvoering van bestaande plannen en beleid.

ONTWIKKELINGEN EN AMBITIES

Vitale dorpen in een vitale gemeente

Woningbouw

De vraag naar betaalbare woningen is hoog, vooral voor starters en jonge gezinnen. Maar ook het aantal (vergrijzende) senioren dat langer zelfstandig wil wonen, neemt toe. Daarom bouwen wij verder aan kleinere betaalbare koopwoningen voor jongeren/starters, maar ook woningen voor senioren om de verhuisketen op gang te brengen. In samenwerking met het aanjaagteam, gaat het woningbedrijf op een perceel eigen grond woningen plaatsen voor jongeren in de combinatie sociale huur en “sociale” koop.

De seniorenwoningen worden dicht bij voorzieningen gebouwd, zodat senioren langer thuis kunnen blijven wonen in zorggeschikte, geclusterde en nultredenwoningen. Bij alle woningbouwontwikkelingen gelden afspraken met ontwikkelaars ten aanzien van 66% betaalbaarheid waarvan 30% sociale huur.

Naast het bouwen van nieuwe woningen, richten wij ons op het verder verduurzamen van bestaande woningen (Zie ook Duurzame toekomst: Energietransitie en klimaatadaptie).

Bewegen, ontmoeten, sporten en spelen

Een vitale gemeenschap wordt gevormd door inwoners die met elkaar leven, werken en recreëren. Daarom starten wij met de uitvoering van een nieuw beleidsplan: Bewegen, Ontmoeten, Sporten, Spelen (BOSS). Dit houdt in dat de komende 7 jaar voor iedere wijk een voorstel komt om de buitenruimte zodanig in te richten dat het voor inwoners aantrekkelijk wordt om hier te sporten, te recreëren en elkaar te ontmoeten.

Ondernemers

Een sterke lokale economie is belangrijk voor werkgelegenheid, leefbaarheid en voorzieningen voor inwoners. Wij zetten in op een het opzetten van publiek-private samenwerkingen, zoals trajecten voor het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) en het onderzoeken van mogelijkheden voor een ondernemersfonds. Ook wordt gewerkt aan plannen om invulling te geven aan de ambitie voor uitbreiding van het bedrijventerrein De Veken. Daarnaast wordt het herijkte standplaatsenbeleid verder uitgewerkt en afgerond.

Veiligheid

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een prettige en leefbare gemeente waarin inwoners zich thuis voelen en in vertrouwen samenleven. Ook in 2026 zetten wij daarom in op de preventie en repressie van overlast en criminele activiteiten, bijvoorbeeld door het vergroten van de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de boa's in de wijk. Maar ook door preventie van jeugdcriminaliteit, het bevorderen van digitale veiligheid en handhaving op recreatiepark Westfriesland.

Zorgzame gemeenschap

Zorg en welzijn

In het sociaal domein staan we voor grote uitdagingen door de (dubbele) vergrijzing, structureel zwaardere en toenemende zorgvragen en krapte op de arbeidsmarkt. De druk op de betaalbaarheid en toegankelijkheid van jeugdzorg en ondersteuning vanuit de Wmo neemt hierdoor toe.

Om te komen tot een toekomstbestendig stelsel met passende zorg en ondersteuning voor al onze inwoners stellen we een integrale nota Sociaal Domein op waarin we voor de komende vier jaar onze ambities en samenhangende aanpak op het gebied van zorg, welzijn, participatie en gezondheid uitwerken. We zetten actief in op de volgende onderwerpen:

- Samenwerking met zorg- en welzijnspartners versterken om de gezondheid van inwoners en de zorg te verbeteren.
- Versterken van preventie door middel van inzet op het gebied van IZA, GALA en de Hervormingsagenda Jeugd.
- Uitvoering geven aan Visie doorontwikkeling ontmoetingscentra en Ouderenbeleid door middel van een uit te werken uitvoeringsplan.

Inclusiviteit

We bouwen verder aan een inclusieve samenleving beginnend bij de jeugd; we bevorderen het inclusief onderwijs via investeringen in onderwijshuisvesting en de Piramide van ondersteuning Voortgezet Onderwijs. Daarnaast stellen we een jeugdbeleid op voor een integrale preventieve aanpak rondom mentale gezondheid, eenzaamheid, veiligheid en overlast. Ook zetten we stappen om uitvoering te geven aan de 'Transformatievisie JeugdzorgPlus 2023 en verder' om jeugdigen met ernstige gedragsproblematiek beter te behandelen en perspectief te bieden op een toekomst waarin zij mee kunnen doen in de maatschappij. De uitvoering van onze woonzorgvisie, het programma laaggeletterdheid en de lokale inclusie agenda dragen eveneens bij aan een inclusieve samenleving.

Duurzame toekomst

Verminderen CO2

Om onze gemeente toekomstbestendig en duurzaam te maken, willen we de CO2-uitstoot verminderen en minder afhankelijk worden van fossiele energie. Daarbij zetten we in op het stimuleren van energiebesparing, het ondersteunen van inwoners en bedrijven bij het opwekken van duurzame energie en onderzoeken we alternatieve lokale energienetwerken, zoals kernenergie en het gebruik van geothermie (duurzame warmte uit de grond) in combinatie met een warmtenet. Ook gaan we in het kader van de warmtevisie door met het aardgasvrij maken van Opmeer.

Een andere manier waarop wij de CO2-uitstoot willen verminderen is door het gebruik van het openbaar vervoer en e-rijden te stimuleren: door snellere OV verbindingen, veiligere fietsroutes voor onder andere e-bikes, de uitbreiding van fietsparkeergelegenheid en fiets-oplaadpunten en extra laadpunten voor E-auto's. Ook stappen wij als gemeente over van benzine naar elektrisch aangedreven materieel indien ons gereedschap en vervoersmiddelen aan vervanging toe is.

Energietransitie en klimaatadaptie

De energietransitie vraagt om keuzes die ons allemaal raken: van verduurzaming van woningen tot het aanpassen aan een veranderend klimaat. Zo werken we als gemeente verder aan de verduurzaming van het gemeentehuis.

In het centrum van Opmeer en Spanbroek gaan we de problemen met wateroverlast oplossen in combinatie met de verkeersmaatregelen en herinrichting van het Wuiver. Ook rondom het nieuwe kindcentrum in Spanbroek worden maatregelen getroffen om de wateroverlast tegen te gaan. Daarnaast gaan we verder met de uitwerking en implementatie van het hitteplan, dat focust op de inrichting van de openbare ruimte, met minder verharding en meer groen, op het voorkomen van opwarming van gebouwen en het effect van hitte op onze inwoners.

Netcongestie

Landelijk staat de capaciteit van het energienet onder druk. Samen met het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord, de provincie Noord-Holland en de 7 Westfrieze gemeenten onderzoeken we oplossingen, zoals smart grids (slimme en intelligente elektriciteitsnetten) en energiehubs. Ook proberen we op industrieterrein De Veken in samenwerking met bedrijven en Liander om het elektraverbruik op elkaar af te stemmen en te verbeteren.

Aantrekkelijk landschap

Recreatie en toerisme

We zijn trots op ons Westfrieze landschap en onze natuur. Daarom zetten we in op de bevordering van recreatie en toerisme door verbetering en uitbreiding van de toeristisch-recreatieve infrastructuur en door promotie. Hieraan geven we vorm door onder andere de verbetering van recreatieve routestructuren, de doorontwikkeling van regionale marketing 'toerisme', het Beleefbaar Opmeers landschap en werken we aan een nieuw toeristisch beleidsplan.

Biodiversiteit

Aandacht voor ons landschap en de natuur betekent ook aandacht voor biodiversiteit: de verscheidenheid van planten en dieren en de samenhang van al die soorten in hun leefomgeving, zoals weilanden, bossen en sloten. Een sterke biodiversiteit draagt bij aan een gezonde leefomgeving en aan het behoud van de natuurwaarden in onze gemeente. Daarom zullen we minder frequent maaien en meer bloemenmengsels gebruiken. Ook hebben we aandacht voor de overgangen van water en grond, zodat dieren makkelijk in en uit het water kunnen komen. Hieraan gerelateerd is het opstellen van het Soorten management Plan, dat bedoeld is om bescherming te bieden aan beschermde dier- en plantensoorten, rekening houdend met ruimtelijke ontwikkelingen en isolatieprojecten.

Rondom huis (openbare ruimte)

Ook rondom huis, op straat, op pleinen, parken en wegen, gaan we aan de slag. Zo zullen we op diverse locaties lichtmasten en armaturen vervangen, krijgen diverse kunstwerken een onderhoudsbeurt en vervangen we -waar nodig- borden. Ook vindt in verschillende straten onderhoud of reconstructie van de weg plaats, bijvoorbeeld aan de Mienakker, tussen Koningspade en Herenweg, Venusstraat in Opmeer en toegangsweg Spanbroekerweg richting theaterkerk Wadway. Daarnaast worden op diverse locaties beschoeiingen vervangen en waterpartijen gebaggerd. Deze activiteiten verbeteren het straatbeeld, vergroten de veiligheid en bevorderen een duurzaam gebruik van onze publieke ruimte.

Bereikbaar bestuur

Samen sterker in de regio

Veel maatschappelijke vraagstukken kunnen we als kleine gemeente niet alleen oplossen. Dat lukt wel door samenwerking met de overige Westfriesse gemeenten. We gaan aan de slag met de uitvoering van de strategische agenda die in het herijkte Pact van Westfriesland is vastgelegd. Ook zoeken we gezamenlijk steeds vaker onze kracht in de regio Noord-Holland Noord. Actuele voorbeelden hiervan zijn de Regiodeal Noord-Holland Noord of het Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord. Door samen te werken vergroten we onze mogelijkheden en kunnen we de belangen van onze inwoners en ondernemers beter behartigen.

Organiseren uitvoeringskracht

We willen onze beloften waarmaken, opgaven en vastgestelde ambities realiseren en een betrouwbare overheid zijn die bereikbaar is en op een goede manier beleid uitvoert. Dat vraagt een gemeentelijke organisatie die hiervoor is toegerust en beschikt over voldoende capaciteit. Daarom blijven we ons inzetten om de basis op orde te brengen, de balans in de organisatie te verbeteren (onder andere door uitbreiding van de formatie bij groen en het woningbedrijf) en te bouwen aan een toekomstbestendige organisatie, waarin eigenaarschap een centrale rol speelt.

Gemeenteraadsverkiezingen 2026

We zetten ons als gemeente in voor het goed organiseren van de gemeenteraadsverkiezingen, zodat inwoners hun stem kunnen uitbrengen en invloed hebben op de toekomst van Opmeer. Aandachtspunten hierbij zijn een toegankelijk stemproces, betrouwbare uitvoering en het stimuleren van brede participatie.

Doorontwikkeling dienstverlening

Een sterke, betrokken gemeenschap begint bij de kwaliteit van onze dienstverlening. Door een toegankelijke en klantgerichte benadering zorgen we ervoor dat iedereen zich gehoord voelt: de behoeften van onze inwoners vormen de basis van ons beleid. Het verhogen van 'gemak' staat centraal in de doorontwikkeling van onze dienstverlening. We houden de klantbeleving in de gaten.

Burgerparticipatie

De toekomst van Opmeer maken we samen met onze inwoners, partners en ondernemers. Daarom maken we werk van de invoering van onze participatieaanpak, zodat iedereen in Opmeer mee kan praten over en invloed uit kan oefenen op initiatieven die in Opmeer worden genomen.

De opbouw van de begroting en de opgaven

De doelen en ambities, waarmee we aan de slag gaan, beschrijven we in deze begroting aan de hand van onderstaande vragen:

- Wat willen we bereiken?
Hier geven we de ambities en de doelen weer en vermelden per doel aan welke opgave wordt bijgedragen.
- Wat gaan we daarvoor doen?
We beschrijven de geplande activiteiten.
- Wat mag het kosten?
We geven inzicht in het budget dat hiervoor nodig is.

Raadsbesluit bij Programmabegroting 2026

Raadsvoorstel

Tabel registratiegegevens

Registratienummer	25.0012817
Zaaknummer	Z25002394
Datum oordeelsvormende raadsvergadering	30 oktober 2025
Datum besluitvormende raadsvergadering	6 november 2025
Van afdeling	Bedrijfsvoering
Onderwerp	Programmabegroting 2026
Portefeuillehouder	wethouder V.B. Buis

Samenvatting

In de Programmabegroting 2026 staan per programma de geplande doelen en activiteiten voor het jaar 2026. Met het vaststellen van de Programmabegroting worden de budgetten voor 2026 beschikbaar gesteld. Het vaststellen van de begroting is feitelijk de kern van het budgetrecht van de gemeenteraad. Dit houdt in dat het college in principe alleen uitgaven kan doen en verplichtingen kan aangaan na toestemming ofwel autorisatie van de raad. Met het vaststellen van de Programmabegroting geeft de gemeenteraad het college deze toestemming.

Inleiding

Hierbij bieden wij de programmabegroting 2026 inclusief meerjarenraming 2027-2029 aan.

<https://opmeer.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/7/p1-homepage>

De uitgangspunten voor de programmabegroting zijn het coalitieakkoord, de Toekomstvisie 2030 en het Pact Westfriesland. De begroting is gebaseerd op de vastgestelde Kadernota 2026-2029. Daarnaast worden enkele voorstellen gedaan voor nieuw beleid.

Wederom zijn we erin geslaagd een meerjarig sluitende begroting te kunnen aanbieden voor alle jaren. In deze begroting hebben wij nog geen rekening gehouden met de uitkomsten van de septembercirculaire 2025, omdat deze bij het opmaken van de begroting nog niet bekend zijn. Echter verwachten wij daar geen grote structurele tegenvallers. De uitwerking van de circulaire zal bij de Najaarsnota 2025 worden meegenomen. In onderstaande tabel vindt u het verloop van de mutaties vanaf de door de raad vastgestelde Programmabegroting 2025 tot de voorliggende Programmabegroting 2026. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u graag naar bijgaande Programmabegroting 2026 inclusief meerjarenraming 2027-2029 en de daarin opgenomen aanbiedingsbrief.

Alle bedragen x € 1.000					
Onderwerp	2026	2027	2028	2029	
Saldo na Voorjaarsnota 2025/ Kadernota 2026	64	-241	-321	-321	V/N
Meicirculaire 2025 netto effect (R.I.B. bij kadernota)	977	1.190	1.121	1.450	V
Saldo meerjarenraming bij start opstellen begroting	1041	949	800	1129	V
Autonome mutaties bij opstellen begroting	-500	-10	-349	-366	
Saldo na verwerking autonome mutaties	541	939	451	763	V
Aanvragen nieuw beleid bij opstellen begroting					
Handhavingsbudget	-140	-140	-140	-140	N
Extra budget ouderenzorg via reserves					
Hogere lasten Jeugdzorg	-250	-250	-250	-250	N
Nieuwe saldi MJB 2026-2029	151	549	61	373	V

Voorgesteld besluit

1. De programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 vast te stellen;
2. Een bestemmingsreserve "Reserve Ouderenzorg" in te stellen;
3. Een onttrekking van € 500.000 te doen uit de Algemene Reserve (onvoorziene ontwikkelingen) en dit bedrag te storten in de Reserve Ouderenzorg;
4. Het aangaan van investeringen betreffende categorie A uit het investeringsplan 2026 - 2029 te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders;
5. De besteding van de post Onvoorziene uitgaven te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders.

Argumenten

1.1 Hiermee voldoet de gemeente Opmeer aan artikel 190 van de Gemeentewet.

In de gemeentewet staat dat de raad de programmabegroting vaststelt voor het volgende jaar en de meerjarenraming voor kennisgeving aanneemt.

1.2 Dit is conform de financiële verordening.

Het college biedt voor 15 november aan de raad een nota aan met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming. De raad stelt deze nota vóór 15 november vast.

1.3 Het budgetrecht ligt bij de Gemeenteraad.

De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma.

2. De Raad heeft hiervoor al budget beschikbaar gesteld en het betreft bestaand beleid.

3. De Raad heeft hiervoor al budget beschikbaar gesteld en het betreft kleine onvoorziene uitgaven.

Kanttekeningen

1. Behoedzaamheid bij het aangaan van nieuwe projecten

Hoewel wij op dit moment een sluitende begroting hebben blijft de financiële toekomst onzeker. Het ravijnjaar 2026 is opgeschoven naar 2028 vanwege achterblijvende compensatie vanuit het Rijk. We hebben te maken met oplopende prijzen en veel nieuwe taken die op ons afkomen. Behoedzaamheid bij het aangaan van nieuwe projecten blijft raadzaam.

2.1 Vorming van een Reserve Ouderenzorg

Het in deze begroting opgenomen voorstel om een Reserve Ouderenzorg op te nemen en daarin financiële middelen te reserveren voor toekomstige lasten als gevolg van de zogenoemde dubbele vergrijzing kunnen te zijner tijd niet worden ingezet om structurele lasten mee te dekken. Onttrekkingen uit een reserve kunnen slechts op incidentele basis worden gedaan en kunnen daarmee niet voorzien in de structureel hogere lasten voor ouderenzorg.

2.1 Onduidelijk welk beleid het Rijk gaat voeren

Het is nog onzeker wanneer de lasten als gevolg van de dubbele vergrijzing onze begroting gaan beïnvloeden. De vergrijzing is ook een landelijk thema en het is nog onduidelijk welk beleid het Rijk gaat voeren en in hoeverre gemeenten daar een rol in spelen of hoe compensatie geregeld wordt.

Het nu al vastleggen van middelen in een bestemmingsreserve betekent ook dat deze middelen vooralsnog niet voor andere ambities kunnen worden aangewend.

Beoogd maatschappelijk effect

Inzicht verschaffen hoe wij (financieel) werken aan het coalitieakkoord, de Toekomstvisie 2030 en het Pact Westfriesland.

Wettelijk kader

Gemeentewet, financiële verordening

Participatie

Niet van toepassing

Communicatie

Begin oktober volgt een persbijeenkomst met Wethouder Buis om de begroting toe te lichten. De Programmabegroting 2026 wordt openbaar gemaakt bij de stukken voor de oordeelsvormende vergadering en na vaststelling komt de Programmabegroting op onze gemeentelijke website. Ook zullen wij weer een Flyer 'Begroting In Een Oogopslag (BIEO) maken', waarin op 1 A4 duidelijk is waar de gemeente zijn geld vandaan haalt en waar het naar toe gaat.

Financiën

Niet van toepassing

Uitvoering

Niet van toepassing

Bijlagen

Link naar Lias: <https://opmeer.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/7/p1-homepage>

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Opmeer,

gelet op het bepaalde in de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 30 september 2025,

gehoord de behandeling in de oordeelsvormende raadsvergadering van 30 oktober 2025;

besluit:

1. De Programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 vast te stellen;
2. Een bestemmingsreserve "Reserve Ouderenzorg" in te stellen;
3. Een onttrekking van € 500.000 te doen uit de Algemene Reserve (onvoorziene ontwikkelingen) en dit bedrag te storten in de Reserve Ouderenzorg;
4. Het aangaan van investeringen betreffende categorie A uit het investeringsplan 2026 - 2029 te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders;
5. De besteding van de post Onvoorziene uitgaven te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders.

Besloten in de raadsvergadering van 6 november 2025.

{{esl: Signer1:Capture:size(200,50)}}

{{esl: Signer2:Capture:size(200,50)}}

I. van Mulligen
plaatsvervangend griffier

H.M. Wiersema
voorzitter

Financieel perspectief

In het financieel perspectief is in een paar tabellen de meerjarige financiële positie van onze gemeente zichtbaar. Belangrijk is dat we, met de kennis van nu, voor de komende termijn 2026 - 2029 structureel evenwicht hebben in onze gemeentefinanciën. Dit is een belangrijk criterium voor de toezichthouder (Provincie Noord-Holland) voor het goedkeuren van de begroting. Met meer dan 45 miljoen euro aan exploitatielasten en de inzet van ruim 900.000 euro uit onze reserves (waar aan de andere kant een toevoeging van 3,1 miljoen euro tegenover staat) gaan we onze ambities het komende jaar realiseren. En als de realisatie volgens plan verloopt eindigen we in 2026 met een positief saldo van 151.000 euro.

Meerjarenraming 2026 - 2029

Exploitatie, mutaties reserves en voorzieningen

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Programma	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten		-49.378	-47.287	-47.459	-47.500
Exploitatie		-45.736	-44.744	-44.764	-44.475
Programma 0	Bestuur en ondersteuning	-11.546	-11.670	-11.621	-11.622
Programma 1	Openbare orde en veiligheid	-1.659	-1.685	-1.692	-1.698
Programma 2	Wegen en water	-1.705	-1.722	-1.726	-1.730
Programma 3	Economie	-290	-290	-290	-290
Programma 4	Onderwijs	-1.342	-1.288	-1.666	-1.664
Programma 5	Sport, cultuur en recreatie	-3.525	-3.434	-3.435	-3.428
Programma 6	Sociaal domein	-13.424	-12.605	-12.412	-12.423
Programma 7	Volksgezondheid	-4.545	-4.442	-4.482	-4.510
Programma 8	VHROSV	-7.700	-7.608	-7.442	-7.112
Mutaties reserves		-3.642	-2.543	-2.695	-3.025
Programma 0	Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0
Programma 1	Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0
Programma 2	Wegen en water	-35	-35	-35	-35
Programma 3	Economie	0	0	0	0
Programma 4	Onderwijs	0	0	0	0
Programma 5	Sport, cultuur en recreatie	-8	-8	-8	-8
Programma 6	Sociaal domein	-1.381	-81	-81	-81
Programma 7	Volksgezondheid	0	0	0	0
Programma 8	VHROSV	-2.220	-2.420	-2.572	-2.902
Baten		49.529	47.836	47.521	47.874
Exploitatie		48.100	46.939	46.633	46.997

Nr.	Programma	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Programma 0	Bestuur en ondersteuning	29.647	29.636	29.150	29.505
Programma 1	Openbare orde en veiligheid	9	9	9	9
Programma 2	Wegen en water	74	74	74	44
Programma 3	Economie	175	175	175	175
Programma 4	Onderwijs	187	187	187	187
Programma 5	Sport, cultuur en recreatie	599	586	586	586
Programma 6	Sociaal domein	3.982	2.774	2.909	2.909
Programma 7	Volksgezondheid	4.540	4.455	4.495	4.529
Programma 8	VHROSV	8.888	9.043	9.048	9.053
Mutaties reserves		1.429	897	887	877
Programma 0	Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0
Programma 1	Openbare orde en veiligheid	12	12	12	12
Programma 2	Wegen en water	149	162	152	142
Programma 3	Economie	0	0	0	0
Programma 4	Onderwijs	156	156	156	156
Programma 5	Sport, cultuur en recreatie	138	138	138	138
Programma 6	Sociaal domein	900	400	400	400
Programma 7	Volksgezondheid	73	0	0	0
Programma 8	VHROSV	0	28	28	28
Saldo		151	549	61	373

Mutaties meerjarenraming 2026 - 2029

In onderstaande tabel vindt u het verloop van de mutaties vanaf de door de Raad vastgestelde primitieve Programmabegroting 2026 tot de voorliggende Programmabegroting 2026. Het coalitieakkoord vormt het belangrijkste uitgangspunt voor de Begroting 2026 en is verwerkt in deze begroting. De begroting bevat voornamelijk autonome mutaties. Daarnaast worden enkele voorstellen gedaan om de ambities van de coalitie en de Raad waar te kunnen maken.

De toelichtingen op de mutaties kunt u vinden onder de Programma's.

(Bedragen x € 1.000)

Mutatie verloop	2026	2027	2028	2029	
Primaire vaststelling meerjarenraming 2026-2029	127	245	192	192	V
Septembercirculaire 2024 (1e begrotingswijziging 2025)	90	-87	-129	-129	V/N

Mutatie verloop	2026	2027	2028	2029	
Mutaties Kadernota 2026	-172	-192	-192	-192	N
Mutaties Voorjaarsnota 2025	19	-207	-192	-192	V/N
Saldo meerjarenraming na Voorjaarsnota 2025/Kadernota 2026					
Meicirculaire 2025 - netto effect (R.I.B. bij Kadernota)	977	1.190	1.121	1.450	V
Saldo meerjarenraming bij start opstellen begroting	1.041	949	800	1.129	V
<i>Autonome mutaties bij opstellen begroting:</i>					
Hogere salarislasteren	-141	-141	-141	-141	N
Mutaties afschrijvingslasten: activastaat geactualiseerd a.g.v. vastgesteld beleid	-12	4	41	68	N/V
Doorschuiven kapitaallasteren KC Spanbroek	-	372	-	-	V
Uitstel lagere huisvesting GGD	-22				N
Hogere bijdrage GR DeSom	-40	-40	-40	-40	N
Geen bijdrage meer uit GREX Heereweide	-105	-105	-105	-105	N
Verhoging calamiteitenbudget	-150	-100	-100	-100	N
Onderzoek Integraal Huisvestingsplan	-30				
Overige kleine mutaties			-4	-48	N
Saldo na verwerking autonome mutaties	541	939	451	763	V
<i>Aanvragen nieuw beleid bij opstellen begroting:</i>					

Mutatie verloop	2026	2027	2028	2029	
Handhavingsbudget	-140	-140	-140	-140	N
Extra budget ouderenzorg via reserves	-	-	-	-	
Hogere lasten jeugdzorg	-250	-250	-250	-250	N
			-	-	
Saldi meerjarenraming 2026-2029	151	549	61	373	V

Toelichting aanvragen nieuw beleid

Handhavingsbudget

Het structurele handhavingsbudget bedraagt momenteel €60.000. Dit budget werd de afgelopen jaren voornamelijk ingezet voor de inhuur van externe capaciteit en voor ondersteunende activiteiten tijdens integrale controles, zoals het inschakelen van een tolk of een slotenmaker.

De laatste jaren is er op landelijk niveau veel veranderd rondom gemeentelijke handhaving. Handhavers krijgen steeds meer taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in de openbare ruimte. Naast dat taken van de politie zijn overgedragen aan de handhavers kiest de politie er bij bepaalde taken ook voor om zelf geen capaciteit beschikbaar te stellen. Dit terwijl de vraag naar toezicht in de openbare ruimte steeds luider wordt.

Het structurele handhavingsbudget wordt verhoogd van €60.000 naar €200.000. Het naleven van regels die bijdragen aan een leefbare en veilige gemeente vraagt om voldoende inzet op toezicht en handhaving. Met de verhoging van dit budget kan de gemeente Opmeer de komende jaren meer capaciteit inzetten voor handhaving.

De inzet van handhaving is deels gekoppeld aan het Integraal Veiligheidsplan en deels dynamisch, zodat deze tussentijds kan worden aangepast aan veranderende omstandigheden. In 2026 wordt een nieuw Integraal Veiligheidsplan opgesteld dat dient als leidraad voor de gemeentelijke veiligheidsprioriteiten, uitgangspunten en ambities.

Verschuiving in handhaving recreatiepark in 2026

De raad heeft de afgelopen jaren besloten om €200.000 extra beschikbaar te stellen voor handhaving, bovenop het bestaande budget van €60.000. In juni 2025 is door het college toegezegd een voorstel te doen om dit bedrag structureel in de begroting op te nemen. De verhoging is noodzakelijk om de handhaving in 2026 te kunnen continueren. Net als in voorgaande jaren wordt een groot deel van dit budget ingezet voor Recreatiepark West-Friesland, onder meer voor toezichthouders en juridische ondersteuning bij procedures.

Hoewel er sprake is van een structurele verhoging, betekent dit in feite een verlaging ten opzichte van de afgelopen jaren. Het structurele budget bedroeg namelijk €60.000, maar daaraan werd incidenteel nog eens €200.000 jaarlijks aan toegevoegd. Met een efficiëntere inzet en verdere doorontwikkeling van toezicht en handhaving wordt verwacht dat de impact gelijk kan blijven. Juridische procedures zullen vaker intern worden afgehandeld.

Daarnaast wordt de focus van de handhaving verbreed naar bouwtoezicht, brandveiligheid en ondermijning. Voor bouwtoezicht en brandveiligheid vindt periodiek overleg plaats, waarbij de eerste verantwoordelijkheid bij het parkbestuur ligt. Op het gebied van ondermijning wordt meer data verzameld en een risicokaart opgesteld, waarmee toezichthouders gericht kunnen worden aangestuurd of integrale controles kunnen worden uitgevoerd.

Toekomstige prioriteiten

Wanneer in 2026 definitieve besluitvorming plaatsvindt over de toekomst van het recreatiepark, is de verwachting dat een groter deel van het budget kan worden ingezet voor handhaving op andere locaties en thema's binnen de gemeente. De gemeenteraad kan daarbij prioriteiten meegeven bij de vaststelling van het nieuwe Integraal Veiligheidsplan Opmeer.

Ouderenzorg

Bij de behandeling van de Kadernota 2026 is er een toezegging aan uw Raad geweest om bij de begroting met een voorstel te komen om middelen vrij te maken om de kosten voor de toenemende vergrijzing te zijner tijd te kunnen dekken. Het is nog onzeker hoe hoog deze kosten zullen zijn, wanneer wij daarvoor aan de lat staan en in welke mate wij daarvoor gecompenseerd worden in het gemeentefonds. Daarom stellen wij voor een eenmalige onttrekking uit de Algemene Reserve te doen van € 500.000 en deze in de nieuw te vormen Reserve Ouderenzorg te storten. Deze reserve kan gedurende de tijd aangevuld worden op verzoek van uw raad of weer vrijvallen ten gunste van de Algemene Reserve als blijkt dat de middelen niet nodig zijn. Deze reserve kan overigens niet ingezet worden om structurele lasten te dekken.

Hogere lasten jeugdzorg

De kosten voor de jeugdzorg worden al enkele jaren overschreden. Deze jeugdzorg kosten worden onder andere door gecertificeerde instellingen geïndiceerd waardoor lokaal beleid en het wijkteam moet accepteren wat bepaald is. Daarnaast is er sprake van hogere tarieven voor specialistische jeugdzorg en een toename in complexiteit. Maatregelen zijn in de maak om de kosten jeugdzorg terug te dringen. Het effect van de maatregelen moeten in 2026 zichtbaar worden. De maatregelen zullen en mogen zo ver mogelijk geen effect hebben op onze kwaliteit van dienstverlening. Het betreft jeugdzorg die hard nodig is en waar inwoners recht op hebben maar ook zorg waarvan de kosten zwaar drukken op het budget van de gemeente. Hier valt tevens moeilijk op te begroten omdat deze kosten per jaar zullen fluctueren en zeer onvoorspelbaar zijn. De verwachting dat ook in 2026 aanvullend budget nodig zal zijn.

In regionaal verband wordt er sinds 2023, aan de hand van de uitvoeringsagenda “de Houtskoolschets Westfriesland”, verdere uitwerking gegeven aan het plan “Een Thuis van Noortje”. Binnen deze uitvoeringsagenda zijn vijf pilots opgenomen. Eén van de pilots betreft de “Kleinschalige Woonvoorziening” (KWV). Op deze manier werkt de regio aan een duurzame oplossing voor jeugdigen met een complexe hulpvraag waarvoor het reguliere aanbod niet passend is en waarin een KWV, naast een passend aanbod, ook kan leiden tot een aanzienlijke kostenreductie van de huidige maatwerkvoorzieningen.

Het streven was om in 2025 één KVV te realiseren in de regio Westfriesland, waarbij gemeente Opmeer ook gebruik zou maken van deze nieuwe voorziening. Een KVV is kostenbesparend ten opzichte van een maatwerkovereenkomst, wat voor Opmeer in eerste instantie een besparing zou opleveren van een kleine € 600.000,-. De huidige stand van zaken is dat dit proces vertraging heeft opgelopen, onder meer door de besluitvorming in één van de Westfrieze gemeenten waarin de eerste KVV zou worden gerealiseerd. Dit heeft tot gevolg dat de huidige, dure maatwerkvoorzieningen zwaarwegende casussen in de gemeente Opmeer, onverkort dienen te worden voortgezet. De begroting zal op dit punt om deze reden op dit moment niet neerwaarts kunnen worden bijgesteld.

Wij stellen u dan ook voor om vanaf 2026 een bedrag van € 250.000 structureel op te nemen in de begroting.

Structureel evenwicht 2026 - 2029

De provincie Noord-Holland beoordeelt in zijn rol als toezichhouder of de begrotingen van gemeenten 'structureel en reëel in evenwicht' zijn. Hierbij wordt het begrotingstotaal geëlimineerd met de incidentele baten en lasten en de reserves. Uit onderstaande tabel blijkt dat we voor de jaren 2026 - 2029 aan deze eis voldoen.

(Bedragen x € 1.000)

Incidentele Baten en Lasten	2026	2027	2028	2029
Totaal baten voor mutaties reserves (+)	48.100	46.939	46.633	46.997
Totaal lasten voor mutaties reserves (-)	45.736	44.744	44.764	44.475
Saldo programma's voor mutaties reserves	2.365	2.195	1.869	2.521
Onttrekking aan de reserves (+)	1.429	897	887	877
Toevoeging aan de reserves (-)	3.642	2.543	2.695	3.025
Saldo mutaties reserves	-2.213	-1.646	-1.808	-2.148
Geraamd resultaat	151	549	61	373
Incidentele lasten (Bij)	1.460	15	0	0
Incidentele baten (Af)	-1.423	0	0	0
Structureel begrotingssaldo	198	564	61	373
Structureel evenwicht	ja	ja	ja	ja

Financieel technische uitgangspunten/ Kerngegevens

Bij de Kadernota 2026 is het volgende vastgesteld:

- voor de loonontwikkeling wordt uitgegaan van het salarisniveau op 1 januari 2026 en een index van 2,0% conform CPI (Consumenten Prijs Index), zoals opgenomen in het CEP (Centraal Economisch Plan) van het CBS (raming februari 2025);
- voor de prijsontwikkeling wordt uitgegaan van een index van 2,6% conform CPI (Consumenten Prijs Index), zoals opgenomen in het CEP (Centraal Economisch Plan) van het CBS (raming februari 2025);
- voor de gemeenschappelijke regelingen wordt gerekend met een indexeringspercentage voor 2026 van 7,44%, conform Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen Noord-Holland Noord (Brief Regietafel Noord-Holland Noord d.d. 8 oktober 2024);
- voor de leges, tarieven en onroerendzaakbelasting wordt gerekend met een indexeringspercentage voor 2026 van 2,6%, conform de CPI van het CPB.
- voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van een kostendeckend tarief.

Aanvullend is voor de subsidies 2026, conform de Algemene Subsidieverordening Opmeer 2024, een indexering doorgevoerd van 5,18% op basis van de OVA (Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling) 2025.

Kerngegevens	1-1-2025	1-1-2026
Aantal inwoners	12.491	12.550
Aantal woningen	5.296	5.348
Oppervlakte gemeente in hectare	4.148	4.148

Coalitieprogramma

Uitwerking coalitieprogramma

Bij de programma's staat de uitwerking van het coalitieakkoord per programma.

Icoon	Status
	Beleidsuitvoering is afgerond of loopt conform planning
	Beleidsuitvoering is wel opgestart, maar loopt achter op de planning
	Beleidsuitvoering is nog niet gestart of de prestatie/doel is niet bereikt

Programma	VJ 2025	B26
P0 - Bestuur en organisatie	 17 3	X 20
P1 - Openbare orde en veiligheid	 2 2	X 4
P2 - Wegen en Water	 10 1	X 11
P3 - Economie	 5 2	X 5
P4 - Onderwijs	 5	X 4
P5 - Sport, cultuur en recreatie	 1 1	X 1
P6 - Sociaal domein	 4	X 4
P7 - Duurzaamheid, volksgezondheid en milieu	 5 3	X 8
P8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	 27 1 4	X 32
TOTAAL scores	 76 13 4	
TOTAAL aantallen	93	88

Toekomstvisie Thuis in Opmeer

Inleiding

De kadernota 2025-2028 is opgesteld aan de hand van de opgaven uit de Toekomstvisie Opmeer 2030 - Thuis in Opmeer!. Door de auditcommissie is aangegeven dat zij het vooralsnog niet wenselijk vinden om de programmabegroting 2026 ook op deze wijze op te stellen. Zij acht het wenselijk dat de bestaande programma's (0 tot met 9) worden gehandhaafd met daarbij als toevoeging een extra hoofdstuk waarin de Toekomstvisie wordt behandeld.

In elk programma zijn er verschillende verwijzingen gemaakt naar de opgaven uit de Toekomstvisie. In dit hoofdstuk treft u een tabel aan waarin u in 1 oogopslag kunt zien hoe de programma's bijdragen aan de Toekomstvisie. Ook treft u nog een korte beschrijving van de gestelde doelen aan per opgave.

1-Vitale dorpen

Wij investeren in een groene leefomgeving waar mensen van jong tot oud kunnen blijven wonen, actief zijn en zich thuis voelen. In de hechte dorpskernen in de gemeente Opmeer wordt iedereen betrokken. In alle kernen is er ruimte voor activiteiten voor alle leeftijdsgroepen. Iedereen kan sporten, deelnemen aan een vereniging of actief zijn in de gemeenschap. Verenigings- en bewonersinitiatieven worden door de gemeente ondersteund. Er worden woningen bijgebouwd voor starters, gezinnen en senioren. Er wordt geïnvesteerd in voldoende ouderenwoningen, zodat ouderen nabij en met elkaar kunnen wonen, jongerenwoningen, starterswoningen en woon-zorg complexen.

Om aan de opgave meer duiding te geven is per opgave een betekenisvolle ambitie geformuleerd.

Voor de opgave Vitale dorpen in een vitale gemeente luidt deze als volgt:

Opmeer is een levendige, ondernemende en veilige gemeente met daarbij behorende voorzieningen en goede bereikbaarheid.

Om deze ambitie te bewerkstelligen heeft het college de volgende doelen vastgesteld, die richting geven op de middellange termijn:

1. Het woningaanbod beter afstemmen op de behoefte vanuit de samenleving
2. De voorzieningen binnen de gemeente beter aan laten sluiten op de demografische samenstelling van de bevolking en de bijbehorende behoefte en mogelijkheden
3. Behouden en/of verbeteren van de huidige mobiliteitsvoorzieningen
4. Het stimuleren van sociale cohesie en betrokkenheid voor iedereen binnen de gemeente om onder andere inclusiviteit te bewerkstelligen
5. Stimuleren van een gunstig ondernemers- en werkklimaat

Om de hierboven genoemde doelen te bereiken verwijzen wij u naar de (doelen en) activiteiten bij de programma's.

2-Zorgzame gemeenschap

Wij hebben oog voor elkaar. Daarom investeren wij in een goede zorgverlening die dichtbij de mensen staat. Onderdeel daarvan is de ambitie om mensen zo lang mogelijk in de eigen gemeenschap en dicht bij elkaar te kunnen laten wonen en leven. We spannen ons in om zorg bereikbaar te houden. We investeren in wijkgericht werken en zorgoplossingen op maat. Daarnaast worden de vrijwillige mantelzorgers vanuit de gemeente goed bijgestaan met kennis en advies.

Om aan de opgave meer duiding te geven is per opgave een betekenisvolle ambitie geformuleerd.

Voor de opgave Zorgzame gemeenschap luidt deze als volgt:

Inwoners blijven zo lang mogelijk zelfstandig wonen en worden zoveel mogelijk ondersteund vanuit het netwerk en indien nodig door zorg.

Om deze ambitie te bewerkstelligen heeft het college de volgende doelen vastgesteld, die richting geven op de middellange termijn:

1. Minder stijging van de zorgvraag
2. Voldoende vrijwilligers- en mantelzorgers
3. Beter toegankelijke zorg

Om de hierboven genoemde doelen te bereiken verwijzen wij u naar de (doelen en) activiteiten bij de programma's.

3-Duurzame toekomst

Opmeer en haar inwoners nemen de klimaatmaatregelen serieus. Er wordt werk gemaakt van de Westfriese ambitie om enerzijds maatregelen te nemen waardoor de energievraag minder wordt en aan de andere kant dat energie regionaal wordt opgewekt. Dit leidt tot een klimaatbestendige gemeente in 2050, waarin de energievraag wordt gedekt door regionale energieopwekking. Binnen de energietransitie en klimaatadaptatie worden keuzes gemaakt voor ontwikkelingen die zo goed als mogelijk inpasbaar en betaalbaar zijn, met respect voor ons unieke landschap. De gemeente heeft daarnaast een sterk agrarisch toekomstperspectief.

Om aan de opgave meer duiding te geven is per opgave een betekenisvolle ambitie geformuleerd.

Voor de opgave Duurzame toekomst luidt deze als volgt:

Opmeer is in 2040 energieneutraal en circulair en in 2050 klimaat adaptief.

Om deze ambitie te bewerkstelligen heeft het college de volgende doelen vastgesteld, die richting geven op de middellange termijn:

1 - Circulariteit:

- Een gezondere economie met respectievelijk zo min mogelijk schadelijke emissies
- Een economie die toekomstbestendiger is door grondstoffen bereikbaar, beschikbaar en betaalbaar te houden

2 - Klimaatadaptatie;

- De wateroverlast, hitte en droogte overlast blijft gelijk bij een veranderend klimaat
- Beter bestand tegen klimaatverandering
- Flexibeler inspelen op de klimaatverandering

3 - Energie:

- Minder CO2 uit te stoten
- Minder afhankelijk van fossiele brandstoffen (aardolie, steenkool, aardgas) te zijn
- Meer hernieuwbare energie (windenergie, zonne-energie, groen gas) te winnen
- Grotere energie-efficiëntie en minder verspilling te hebben
- Een energiesysteem dat past op de transitie van fossiel naar duurzaam gebruik te hebben
- Blijvend in te zetten om kernenergie als optie voor energieopwekking in de regio te verwezenlijken (Amendement A16.1 d.d. 11-7-2024)

4 - Gebouwde omgeving:

- Minder CO2 uit te stoten
- Alle woningen qua energieverbruik op niveau van label B of hoger te hebben gebracht
- Energiearmoede niet meer in de gemeente Opmeer te hebben
- Nieuwbouw aan het BENG-principe (Bijna Energie Neutraal en Gas loos), is klimaatbestendig en natuur inclusief, te laten voldoen
- Bedrijventerreinen energieneutraal of energiepositief te hebben

5 - Mobiliteit:

- Minder CO2 uit te stoten
- Meer laadpalen voor auto's' (de laadinfrastructuur sluit goed aan op de behoefte) te hebben
- Meer laadpunten voor fietsers (er is een goede stimulans vanuit openbare ruimte en werkgevers om het fietsgebruik te stimuleren) te hebben

Om de hierboven genoemde doelen te bereiken verwijzen wij u naar de (doelen en) activiteiten bij de programma's.

4-Aantrekkelijk landschap

Opmeer koestert haar open landschap, erfgoed en kenmerkende lintdorpen. Dit maakt Opmeer een fijne plek om te wonen. Dit open landschap willen we behouden. Daarom kiezen we voor ontwikkelingen die passen bij ons kenmerkende landschap. Dit geldt voor het realiseren van de energietransitie, de ontwikkeling van de agrarische sector en de toeristische mogelijkheden. Wij zijn ons bewust van het bijzondere landschap dat wij hebben geërfd en investeren in het behoud ervan.

Om aan de opgave meer duiding te geven is per opgave een betekenisvolle ambitie geformuleerd.

Voor de opgave Aantrekkelijk landschap luidt deze als volgt:

In Opmeer is het prettig wonen en recreëren tussen cultuurhistorisch landschap en erfgoed.

Om deze ambitie te bewerkstelligen heeft het college de volgende doelen vastgesteld, die richting geven op de middellange termijn:

1. In de gemeente Opmeer zijn meer mogelijkheden ten behoeve van recreëren voor zowel inwoners, dagtoeristen als toeristen
2. Meer aantrekkelijke recreatieve voorzieningen in de gemeente Opmeer; kwalitatief beter, meer zichtbaar
3. De gemeente Opmeer benut haar landschappelijke waarden, erfgoed en andere landschapsbepalende elementen
4. Meer biodiversiteit in de gemeente Opmeer

Om de hierboven genoemde doelen te bereiken verwijzen wij u naar de (doelen en) activiteiten bij de programma's.

5-Bereikbaar bestuur

Het bestuur van Opmeer is bereikbaar en toegankelijk. Bij de besluitvorming betrekken we belanghebbenden. We maken duidelijke afspraken over de rol en positie van dorpsraden ten opzichte van het gemeentebestuur. De Westfriese gemeenten werken waar mogelijk bestuurlijk en ambtelijk nauw samen. We investeren in het versterken van de band tussen gemeentebestuur en inwoners.

Om aan de opgave meer duiding te geven is per opgave een betekenisvolle ambitie geformuleerd.

Voor de opgave Bereikbaar bestuur luidt deze als volgt:

Gemeente Opmeer is er voor haar inwoners en ondernemers. Ze begrijpt wat er speelt door naar mensen te luisteren en ze te betrekken. Ze weegt belangen af en communiceert open, eerlijk en duidelijk.

Om deze ambitie te bewerkstelligen heeft het college de volgende doelen vastgesteld, die richting geven op de middellange termijn:

1. Transparantere gemeente/besluitvorming
2. Meer van buiten naar binnen werken/besluiten
3. Betere klantbeleving

Om de hierboven genoemde doelen te bereiken verwijzen wij u naar de (doelen en) activiteiten bij de programma's.

Overzicht (doelen) Opgaven versus (doelen) Programma's

In onderstaande tabel is de koppeling gelegd tussen de doelen van de opgaven uit de Kadernota 2026 - 2029 en de doelen en activiteiten bij de programma's uit de Begroting 2026. Op deze wijze is zichtbaar vanuit welk programma wordt bijgedragen aan welke opgave.

Het betreffen 20 strategische doelen, maar doordat sommige doelen onder meer programma's kunnen vallen zien we voor de B2026 in onderstaande tabel 30 doelen.

Opgave (Kadernota 2026-2028)	Doel	P0	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
1-Vitale dorpen	1.1									P8.1
	1.2			P2.3				P6.4		P8.2
	1.3			P2.1						
	1.4					P4.1, P4.2	P5.1	P6.5		
	1.5				P3.1					
2-Zorgzame gemeenschap	2.1							P6.1	P7.7	
	2.2							P6.2		
	2.3							P6.3		
3-Duurzame toekomst	3.1								P7.1	
	3.2								P7.2	
	3.3								P7.3	
	3.4								P7.4	P8.3
	3.5			P2.2					P7.5	

Opgave (Kadernota 2026-2028)	Doel	P0	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
4-Aantrekkelijk landschap	4.1						P5.2			
	4.2						P5.3			
	4.3									P8.4
	4.4						P5.4		P7.6	P8.5
5-Bereikbaar bestuur	5.1	P0.1								
	5.2	P0.2								
	5.3	P0.3								
TOTAAL aantal doelen KN2026	20									
TOTAAL aantal doelen 30	30	3	0	3	1	2	4	5	7	5

Programma's

P0 - Bestuur en Organisatie

Inleiding

Opmeer draagt uit een open, transparante en moderne gemeente te zijn die qua bestuursstijl en werkwijze meegaat met de tijd en korte lijnen heeft richting haar inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties. Integriteit van handelen is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Benadrukt wordt dat onderlinge saamhorigheid en sterke sociale binding via het verenigingsleven en activiteiten daaraan bijdragen. De dynamiek en diversiteit van Opmeer wordt op de kaart gezet. De gemeente wil daarin een positieve voorbeeldrol vervullen.

Ambities

De ambities in het Coalitieakkoord Vitaal Opmeer 2022-2026

Icoon	Status
✓	Beleidsuitvoering is afgerond
●	Beleidsuitvoering loopt conform planning
●	Beleidsuitvoering is wel opgestart, maar loopt achter op de planning
●	Beleidsuitvoering is nog niet gestart of de prestatie/het doel is niet bereikt

Uitwerking coalitieakkoord

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
0.001	OZB en gemeentelijke financiën	Verhoging van de OZB doen we niet, maar als de situatie nood geeft kan OZB alleen verhoogd worden als duidelijk is wat de effecten zijn van de overige keuzes. Het moet integraal worden afgewogen ten opzichte van andere maatregelen. We gaan uit van normale trendmatige indexatie ten opzichte van de OZB (gebaseerd op Consumenten Prijs Index). Bij aangepaste indexatie boven normaal wordt geanticipeerd met maatregelen om dit niet ten laste te laten komen van inwoners.	●	X
0.002	Modernisering financiën	Voor het sociaal domein wordt een financieel dashboard doorontwikkeld om kosten inzichtelijk te maken.	●	X
0.002		Daarvoor is het noodzakelijk dat de financiële administratie gemoderniseerd wordt, waardoor de financiële informatie zonder al te grote inspanningen verwerkt kan worden in gewenste rapportages. Hoe dat in te richten wordt verkend met Medemblik. Dit traject wordt vormgegeven tezamen met de gemeenteraad.	●	X

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
0.002		Naast de financiële rapportage wordt in overleg met de gemeenteraad de huidige kwartaalrapportage verder ontwikkeld naar een inhoudelijke trendrapportage over de ontwikkelingen in het sociaal domein.	●	X
0.002		Met een financieel dashboard en een trendrapportage dient de gemeenteraad beleid te kunnen maken over en sturing houden op de ontwikkelingen in het sociaal domein.	●	X
0.003	Opmeer zelfstandig in relatie tot PACT 7.1 van Westfriesland en regionale raadsledenbijeenkomsten	Sturend voor het behoud van een zelfstandig Opmeer is de toekomstvisie "Thuis in Opmeer". Opmeer is zelfbewust en vitaal.	●	X
0.003		Daarnaast wordt verkend welke modellen er zijn om de Westfrieze samenwerking te versterken. Daarbij wordt gekeken in hoeverre een model bijdraagt aan efficiënte dienstverlening aan de inwoners van de regio zonder het gevoel van lokaal maatwerk kwijt te raken, voor welke taken van de gemeente een bepaald model een oplossing is en of het model recht doet aan de wijze van afstemming en democratische en bestuurlijke legitimiteit.	●	X
0.003		De in de Toekomstvisie geformuleerde ambities bepalen waar Opmeer zich actief voor inzet en hoe Opmeer zijn identiteit bewaakt. Daarbij dienen keuzes gemaakt te worden wat Opmeer zelf doet in relatie tot het PACT 7.1 en wat "op afstand" wordt gezet. Alleen met deze keuzes is het mogelijk dat Opmeer organisatorisch, financieel en bestuurlijk zelfstandig blijft.	●	X
0.003		De regio en het PACT zijn belangrijk voor Opmeer. Bestuurlijk wordt daarom breed ingezet op versterken van de banden in de regio en samenwerking.	●	X
0.003		Hand in hand met ambtelijke organisatieontwikkeling wordt invulling gegeven aan het bewerkstelligen van ambities uit de Toekomstvisie en keuzes gemaakt. We richten ons op Koggenland voor zover het organisatorische samenwerking betreft. Dit doen we op basis van gelijkwaardigheid.	●	X

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
0.003		De regionale raadsledenbijeenkomst wordt verder doorontwikkeld en benut voor standpuntbepaling richting de gemeenschappelijke regelingen, voorbereidend op behandeling in de gemeente zelf.	●	X
0.004	Rol college in samenwerking	De wethouders werken ook nadrukkelijk aan samenwerking met andere gemeenten en zorgen dat de ambtelijke ondersteuning haar steentje hierop bijdraagt. De burgemeester voert vanuit zijn portefeuille de regie op deze samenwerking.	●	X
0.005	Organisatie	Verder ontwikkelen naar een kleine (regie)gemeente die vraagstukken slagvaardig, klantgericht, fleXibel en vooral integraal aanpakt. In begrijpelijke taal wordt klaargestaan voor inwoners. Het proces van organisatieverandering dat is ingezet moet doorgezet te worden.	●	X
0.007	Burgerparticipatie	We werken samen met onze inwoners bij het realiseren van onze ambities. Per project wordt beoordeeld hoe burgerparticipatie wordt ingezet.	●	X
0.007		Er wordt een online burgerpanel ingericht met brede basis in onze gemeenschap om te zorgen dat we "the silent majority" ook weten te bereiken.	●	X
0.007		De dorpsraden vervullen een rol waarbinnen de inbreng van de gemeenschap aantoonbaar naar voren komt.	●	X
0.007		Gebruikmakend van vooral maar niet uitsluitend de digitale weg zoeken we naar meer verbinding om opinies los te krijgen.	●	X
0.007		Besluiten die impact hebben wordt helder over gecommuniceerd. Beeldvormende bijeenkomsten kunnen ook worden benut voor de inbreng van inwoners. Wat de burger zelf kan en mag doen, wordt gefaciliteerd.	●	X
0.008	Aantal fte's wethoudersploeg	We stellen 2,6 fte beschikbaar voor wethouders	✓	
0.009	Dienstverlening	Behouden van het huidige niveau van dienstverlening.	●	X
0.010	Communicatie	Een rubriek "hoe zit dat" in De Kogge en op social media in de strijd tegen onduidelijkheden. We maken werk van strategische communicatie vanuit de gemeente.	●	X

De ambities in de Toekomstvisie Opmeer 2030 - Thuis in Opmeer!

Omschrijving

Het bestuur van Opmeer is bereikbaar en toegankelijk. Bij de besluitvorming worden belanghebbenden betrokken. Er worden duidelijke afspraken gemaakt over de rol en positie van dorpsraden ten opzichte van het gemeentebestuur. De Westfriesse gemeenten werken bestuurlijk en ambtelijk nauw samen waar dit mogelijk is. We investeren in het versterken van de band tussen gemeentebestuur en inwoners.

De ambities in het Pact van Westfriesland

Omschrijving

Westfriesland is een regio met een sterke identiteit, een ondernemende economie en een betrokken samenleving. We staan ook voor grote opgaven die we als individuele gemeenten niet alleen kunnen oplossen. Met het Pact van Westfriesland 2025–2035 slaan we daarom als zeven gemeenten én onze partners de handen ineen. Onze ambitie is helder: Westfriesland ontwikkelt zich tot een krachtige regio waar we samen werken aan brede welvaart — een plek waar mensen prettig wonen, betekenisvol werk vinden, voor elkaar zorgen en trots zijn op hun leefomgeving. Het Pact is een strategische samenwerking rond vier agendapunten die richting geven aan onze gezamenlijke koers:

1. Westfriesland ontwikkelt zich tot koploper als innovatieve Agri & Food-regio.
2. In Westfriesland zorgen we voor een goed ondernemersklimaat.
3. Westfriesland maakt keuzes voor ruimtelijke kwaliteit.
4. Westfriesland zorgt voor later.

Beleidskaders

- Coalitieprogramma "Vitaal Opmeer 2022-2026"
- Toekomstvisie Opmeer 2030 "Thuis in Opmeer!"
- Pact van Westfriesland 7.1: zeven gemeenten, één geluid.

Autonome ontwikkelingen en trends

- Toenemende maatschappelijke betrokkenheid en participatie;
- Representativiteit bij participatie;
- Transparante overheid (Wet open overheid);
- Evaluatie organisatievisie 2025 "Met elkaar maken we de toekomst".

Betrokkenheid verbonden partijen

Ondersteuning bestuurlijke en reg. samenwerking WF

Deze regeling ondersteunt voor de regio Westfriesland de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk en ambtelijk overleg, waaronder het portefeuillehoudersoverleg Verkeer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie (VVRE), Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden (MADIVOSA) en Algemene Bestuurlijke Zaken (ABZ).

Het Westfries Archief (WFA)

Het WFA houdt zich bezig met het beheren, bewaren en ter beschikking stellen van de historische archieven en collecties van de aangesloten Westfriesse gemeenten. Daarnaast houdt het WFA zich (als toekomstig archiefbeheerder) bezig met het adviseren en inspecteren van de aangesloten Westfriesse gemeenten op het gebied van (digitaal) duurzaam archiefbeheer. Tot slot is het WFA een kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis. Enerzijds door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie regionaal-historisch bronnenmateriaal. Anderzijds door deze collectie op een zo actief mogelijke wijze beschikbaar te stellen aan en dienstbaar te maken voor een breed publiek.

SSC DeSom

SSC DeSom is voor zes Westfriesse gemeenten de opdrachtnemer voor het beheer en onderhoud van de technische ICT infrastructuur. WerkSaam WF heeft aangekondigd de taken bij een andere partij onder te gaan brengen; hiervoor volgt een project voor de ontvlechting. In 2022 heeft een rekenkameronderzoek duidelijk gemaakt dat de informatiebeveiliging bij DeSom niet afdoende is. In samenwerking met de zes gemeenten en DeSom werken we hier de komende jaren aan. Ook onderzoeken we hoe DeSom toekomstbestendig kan blijven middels het onderzoek 'stip op de horizon'. Het uitwerken van de businesscase vraagt ook inzet van de deelnemende gemeente. Inmiddels zijn alle raden geïnformeerd over de door de deelnemers gewenste wijziging van dienstverlening en de transitie naar DeSom 2.0.

NV Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop NH

Opmeer participeert in GKNH, dat een deelneming heeft in Alliander. Hiervoor ontvangt Opmeer dividend.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De BNG is een bank van en voor de publieke sector. Alle activiteiten staan in het teken van het maken van maximale maatschappelijke impact, en niet van het behalen van zoveel mogelijk winst.

Onder de publieke sector rekent BNG:

- de Nederlandse overheid, provincies, gemeenten en waterschappen;
- organisaties die een overheidstaak uitvoeren zoals woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen;
- organisaties waarvan het aandelenkapitaal voor de helft of meer door de overheid wordt verschaft en/of activiteiten waarvoor de overheid 100% garant staat.

Opmeer bezit aandelen BNG. Hiervoor ontvangt Opmeer dividend.

Wat willen we bereiken en gaan we ervoor doen

P0 - Bestuur en organisatie

De programmabegroting bestaat uit 9 programma's. In dit programma leest u welke extra inspanningen het college in 2026 voorstelt op het gebied van bestuur en organisatie.

Hieronder worden met betrekking tot de doelen (speerpunten) in de kadernota 2026-2029 de 1e-W-vraag (Wat willen we bereiken?) en de 2e W-vraag (Wat gaan we ervoor doen?) beschreven. De reguliere taken staan niet beschreven in de programma's.

Doelen en Activiteiten

B25 | P0.1 - Transparantere gemeente/ besluitvorming

De gemeente is er voor haar inwoners en ondernemers. We begrijpen wat er speelt door naar mensen te luisteren en ze te betrekken. We wegen belangen af en communiceren open, eerlijk en duidelijk.

B25 | P01.1 - Digitaliseren archief vanaf 2010

Opmeer is verplicht haar archieven na 20 jaar over te brengen naar de bewaarplaats van het Westfries Archief (WFA) in Hoorn. Daarmee wordt het archief openbaar voor de regio. Het WFA accepteert de archieven vanaf 2010 alleen in digitale vorm en niet meer op papier. Het WFA is hierop toegerust met een goede voorziening (e-depot) en het volledig digitaal bewaren is een gewenste situatie voor langdurig Informatiebeheer, toegankelijkheid en dienstverlening.

Het bestuurlijke archief van 2010-2020 in de archiefkluis van Opmeer is gedeeltelijk digitaal en gedeeltelijk op papier. Dit hybride systeem maakt het beheer complex en is niet efficiënt voor toegankelijkheid en dienstverlening. Een digitaliseringsproject is noodzakelijk om het archief volledig digitaal beschikbaar te maken. Volgens de huidige wetgeving zal dit archief in 2041 naar het WFA worden overgebracht. Echter, de verwachting is dat het archief, na digitalisering en met de invoering van de nieuwe Archiefwet, eerder overgebracht kan worden. Voor het digitaliseren wordt nog een apart projectplan geschreven.

[Opgave 5 - Een bereikbaar bestuur]

B26 | P01.2 Digitaliseren begraafplaats

Digitaliseren begraafplaatsadministratie

Wij realiseren een beter administratief beheer van onze begraafplaatsen.

Dit doen wij door o.a. de papieren tekeningen te vervangen door digitale grafplattegronden .

Hierin kunnen wij in de toekomst ook veranderingen verwerken. Ook moeten in de toekomst de wettelijke registers digitaal overgebracht worden naar het Westfries Archief.

B26 | P01.3 Gemeenteraadsverkiezingen 2026

In maart 2026 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Na de verkiezingen wordt er een nieuwe gemeenteraad geïnstalleerd. De nieuwe gemeenteraad moet ingewerkt worden en krijgt daarom trainingen over verschillende onderwerpen. Deze trainingen worden gedeeltelijk verzorgd door de griffie en de ambtelijke organisatie en een deel wordt uitbesteed aan externe bureaus. Het doel is dat alle gemeenteraadsleden goed op de hoogte zijn van wat er speelt in de gemeente, hoe de besluitvormingsprocessen en vergaderingen in zijn werk gaan en hoe zij het beste hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taak kunnen uitoefenen.

B26 | P01.4 Installatie nieuwe burgemeester

In 2025 is de zoektocht gestart naar een nieuwe burgemeester voor de gemeente Opmeer. Begin 2026 wordt de nieuwe burgemeester geïnstalleerd. Na deze feestelijke installatie zal de burgemeester ingewerkt worden en kennismaken met de gemeente Opmeer. Het doel is dat de nieuwe burgemeester snel wegwijs wordt in Opmeer. Om dit voor elkaar te krijgen werken gemeenteraad, college, ambtelijke organisatie, griffie en alle inwoners van Opmeer samen om hem of haar een warm welkom te geven.

B25 | P0.2 - Meer van buiten naar binnen werken/besluiten

We werken regionaal samen en meer van buiten naar binnen bij het opstellen van beleid. We betrekken ondernemers, inwoners en (maatschappelijke) organisaties.

B25 | P0.2.1 - Samenwerken in de regio

Maatschappelijke uitdagingen worden complexer en vragen om samenwerking op de schaal van regio Noord-Holland-Noord (NHN). Overheden, ondernemers en kennisinstellingen (triple helix) weten elkaar steeds beter te vinden. Door de krachten te bundelen, zijn de deelnemers in staat meer te bereiken dan ze afzonderlijk kunnen.

In de recente jaren is geïnvesteerd in de totstandbrenging van gezamenlijke visies op de organisatorische versterking van de regionale samenwerking. Dit heeft geresulteerd in inhoudelijke focus en de ontwikkeling van een visie en scenario's om de regionale samenwerking organisatorisch te versterken.

We zullen vervolgstappen zetten om de NHN samenwerking door te ontwikkelen naar een stevige(re) en professionele(re) netwerksamenwerking.

[Opgave 5 - Een bereikbaar bestuur]

B25 | P0.2.2 - Herijking Pact van Westfriesland

Koersen op de Strategische Agenda 2025 - 2035 Pact van Westfriesland 7.1

In het herijkte Pact van Westfriesland hebben de zeven Westfriesse gemeenten de strategische agenda voor de regio tot 2035 vastgesteld. De strategische agendapunten vertalen we naar een concreet uitvoeringsprogramma met projecten, eigenaarschap en inzet, waarmee we vervolgens aan de slag gaan.

[Opgave 5 - Een bereikbaar bestuur]

B25 | P0.2.3 - Regiodeal NHN

De Regiodeal Noord-Holland Noord is een samenwerking tussen het Rijk en onze regio. Met ondernemersverenigingen, onderwijsinstellingen, de Provincie en alle 17 gemeenten die samen Noord-Holland Noord vormen, pakken we de regionale opgaven aan. Samen met het Rijk zet de regio NHN in op een versterking van de brede welvaart in de regio. Hiertoe zijn drie programmalijnen ontwikkeld: beter leren, beter leven en beter werken.

Brede welvaart gaat niet alleen over inkomen, economie of groei. Het gaat ook om hoe prettig en veilig we leven, de kwaliteit van onze omgeving, hoe sterk onze gemeenschap is, het niveau van voorzieningen, onderwijs, werkgelegenheid, duurzaamheid, natuur, bereikbaarheid en de woningmarkt.

Voor de uitvoering van deze programma's kunnen gemeenten en triple helix partners projecten initiëren of daaraan deelnemen. Het uitgangspunt daarbij is dat dit op basis van cofinanciering geschiedt. De helft van de benodigde financiële middelen dient door de deelnemende gemeente(n) (en triple helix partners) te worden gefinancierd. De andere helft wordt door het Rijk gefinancierd.

De gevraagde eigen bijdrage aan de deelnemers van de Regiodeal bedraagt voor de regionale overheden (de gemeenten en de provincie) 12,5 miljoen. Voor Opmeer betekent dit voor de periode 2025 - 2029 een bijdrage van totaal € 220.539 'in cash' of vanuit reeds begrote projecten welke kunnen worden opgeschaald binnen de Regiodeal. De bedrijven en onderwijsinstellingen tekenen voor een aan hen gevraagde eigen bijdrage van elk 10 miljoen euro.

Er zijn uitsluitend financiële lasten indien er sprake is van deelname aan een project. Indien dit het geval is, worden deze kosten geraamd.

[Opgave 5 - Een bereikbaar bestuur]

B25 | P0.2.4 - Participatie in praktijk

Het Participatiekader en de participatieverordening, die samen het nieuwe raamwerk voor inwonersparticipatie bij gemeentelijke plannen vormen, worden in de praktijk gebracht.

We starten met de doorvertaling van ons participatiebeleid binnen de organisatie. Dat doen we door:

- Gemeentelijke (besluitvorming)processen waar nodig aan te passen;
- In te zetten op de juiste aanpak en middelen om inwoners effectief toegang te geven tot informatie en participatiekansen.

Een burgerpanel kan hierbij een rol spelen, net als bestaande initiatieven zoals het online buurtplatform *OpmeerLeeft*, de dorpsraden en de sociale adviesraad. Deze instrumenten en organisaties kunnen helpen om de participatie te versterken.

[Opgave 5 - Een bereikbaar bestuur]

B25 | P0.2.5 - Online buurtplatform OpmeerLeeft

In 2026 willen we het bereik van het online buurtplatform OpmeerLeeft verder vergroten. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de doelgroep jongeren. Ook worden mogelijkheden onderzocht om het platform verder uit te breiden met extra functionaliteiten zodat lokale organisaties nog beter te ondersteund en ontlast kunnen worden via OpmeerLeeft.

[Opgave 5 - Een bereikbaar bestuur]

B25 | P0.3 - Betere klantbeleving

We werken aan het verbeteren van de klantbeleving. Dit doen we vanuit het programma doorontwikkeling dienstverlening 2023-2026 op basis van de volgende 4 speerpunten:

- Het contact met de gemeente
- De medewerker ook betrokken
- Meten en verbeteren
- Opmeer slaat de handen ineen.

B25 | P0.3.1 - Ontvangstbevestigingen

De nieuwe norm rondom ontvangstbevestigingen is geïmplementeerd. Naar aanleiding van de meting van deze norm sturen wij actief op het verbeteren van de uitkomsten hiervan.

[Opgave 5 - Een bereikbaar bestuur]

B25 | P0.3.2 - Dienstverlenend werken vergroten

Naar aanleiding van de evaluatie die heeft plaatsgevonden eind 2025, werken we integraal aan een nieuwe visie doorontwikkeling dienstverlening 2026 en verder.

[Opgave 5 - Een bereikbaar bestuur]

B25 | P0.3.3 - Onderzoek waar staat je gemeente

Er is opvolging gegeven aan de uitkomsten van onderzoek 'Waar staat je gemeente' 2025. In 2027 vindt het onderzoek opnieuw plaats.

B26 | P0.3.4 - Nieuwe klantcontactkanalen

In 2025 zijn de eerste stappen gezet in de implementatie van een WhatsApp functie voor het servicecentrum. Inwoners, ondernemers en relaties kunnen hun vragen ook via WhatsApp stellen. In 2026 zal er promotie plaatsvinden voor dit nieuwe kanaal in combinatie met informatie voor inwoners; hoe doe je snel en gemakkelijk zaken met de gemeente?

Op het gebied van een chatbot en daaraan verbonden live chat als nieuw klantcontactkanaal op de website zal nader onderzoek en advisering plaatsvinden.

Verplichte indicatoren vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)

	Eenheid	Waarde	Bron
Formatie	Fte per 1.000 inwoners:	10,9%	Eigen gegevens
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners:	10,6%	Eigen gegevens
Apparaatskosten	Apparaatskosten per inwoner:	€ 1.246	Eigen gegevens
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + kosten totale inhuur externen:	6%	Eigen gegevens
Overhead	% van de totale lasten:	24%	Eigen gegevens

Wat mag het kosten

P0 - Bestuur en Ondersteuning

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken.

Lasten en baten

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Taakveld	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Lasten		11.359	11.546	11.670	11.621	11.622
0.1	Bestuur	1.271	1.307	1.295	1.295	1.295
0.2	Burgerzaken	601	691	709	689	689
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	347	328	328	328	328
0.4	Overhead	9.148	9.260	9.221	9.207	9.208
0.5	Treasury	107	107	357	357	357
0.61	OZB woningen	202	148	148	148	148
0.62	OZB niet-woningen	41	28	28	28	28
0.64	Belastingen overig	139	169	169	169	169
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	59	59	59	59	59
0.8	Overige baten en lasten	-562	-556	-649	-664	-664
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	5	5	5	5	5
Baten		-28.681	-29.647	-29.636	-29.150	-29.505
0.2	Burgerzaken	-250	-300	-321	-277	-277
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0
0.4	Overhead	-11	-12	-12	-12	-12
0.5	Treasury	-493	-193	-143	-143	-143
0.61	OZB woningen	-2.765	-2.850	-2.860	-2.870	-2.880
0.62	OZB niet-woningen	-1.078	-1.105	-1.105	-1.105	-1.105
0.64	Belastingen overig	-44	-45	-45	-45	-45
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-24.002	-25.105	-25.113	-24.661	-2.5006
0.8	Overige baten en lasten	-37	-37	-37	-37	-37
Totaal		-17.321	-18.101	-17.966	-17.529	-17.883

Toevoegingen en Onttrekkingen reserves

(Bedragen x € 1.000)

Reserve	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0
Baten	-1.015	0	0	0	0
Mutaties reserves	-1.015	0	0	0	0
Totaal	-1.015	0	0	0	0

Verklaringen op de cijfers

P0 - Bestuur en Organisatie

Verschil Begroting 2026 en Gew. Begroting 2025

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Gewijzigde B2025	Begroting 2026	Verschil	V / N	%
Lasten	-11.359	-11.546	-186	N	1,6
Baten	28.681	29.647	966	V	3,4
Toevoegingen	0	0	0		0
Onttrekkingen	1.015	0	-1.015	N	-100
Saldo	18.336	18.101	-235	N	-1,3

Verklaring van het verschil

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Verschil	Saldo Verschil	Voordeel /Nadeel
Hogere personeelslasten griffie in 2026	-37		N
Hogere personeelslasten raad en college in 2026	-41		N
Lagere lasten voor inhuur/uitbestede werkzaamheden griffie in 2026	58		V
Hogere personeelslasten afdelingen overhead 2026	-67		N
Voor het budget van verkiezingen was geen raming in 2025	-35		N
Vervallen ontvangen bijdrage Grex Heerenweide in 2026	-105		N
Hogere bijdrage voor DVO Medemblik in 2026 door prijsindexatie	-40		N

Lasten, Baten, Reserves	Verschil	Saldo Verschil	Voordeel /Nadeel
Hogere bijdrage aan GR SSC deSom in 2026	-236		N
Lagere lasten Informatievoorziening in 2026 door vervallen incidentele budgetten 2025	245		V
Lagere lasten Bedrijfsvoering 2026 door vervallen incidentele lasten uitbestede werkzaamheden	52		V
Lagere lasten organisatieontwikkeling door vervallen van overhevelingsbudget in 2026	40		V
Lagere stelpost prijsindexatie 2026	11		V
Hogere stelpost raadsprogramma in 2026 door incidentele kosten in 2025 ten laste van deze stelpost	-16		N
Overige verschillen	-15		N
TOTAAL LASTEN		-186	N
Hogere baten algemene uitkering gemeentefonds in 2026	1.103		V
Hogere baten OZB 2026	111		V
Lagere rente inkomsten in 2026	-300		N
Hogere raming leges rijbewijzen 2026	18		V
Hogere raming leges reisdocumenten 2026	10		V
Overige verschillen	24		V
TOTAAL BATEN		966	V
TOTAAL LASTEN EN BATEN		780	V
TOTAAL TOEVOEGINGEN (Lasten)		0	
Vervallen baten uit onttrekking aan overhevelingsreserve	-834		N
Vervallen baten uit resultaatbestemming (naar algemene reserve)	-180		N
TOTAAL ONTTREKKINGEN (Baten)		-1.015	N
TOTAAL RESERVES (Toevoegingen en Onttrekkingen)		-1.015	N
TOTAAL SALDO		-235	N

P1 - Openbare orde en veiligheid

Inleiding

Dit programma omvat openbare orde en veiligheid en de taken van de brandweer met betrekking tot het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.

Ambities

De ambities in het Coalitieakkoord Vitaal Opmeer 2022-2026

Icoon	Status
✓	Beleidsuitvoering is afgerond
●	Beleidsuitvoering loopt conform planning
●	Beleidsuitvoering is wel opgestart, maar loopt achter op de planning
●	Beleidsuitvoering is nog niet gestart of de prestatie/doel is niet bereikt

Uitwerking coalitieakkoord

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
1.001	Perelaer	Handhaving op ondermijnende activiteiten wordt geprioriteerd. Daarop wordt een plan van aanpak met integrale oplossingen opgesteld met financiële consequenties en de BOA's krijgen hierop ondersteuning vanuit de gemeente. Er wordt samenwerking gezocht met andere bestuurslagen en partners. Bij schrijnende gevallen op de Perelaer (gezinnen en alleenstaande ouder met kinderen), wordt maatwerk in de handhaving toegepast.	●	X
1.002	Vluchtelingenproblematiek	In crisissituaties handelt Opmeer aan de hand van wettelijke verplichtingen en Opmeer is op basis van wettelijke verplichtingen bereid een extra inspanning te doen om vluchtelingen op te vangen.	●	X
1.003	Ondermijning buitengebied	De wens bestaat om ook prioriteit te hechten aan de bestrijding of het voorkomen van ondermijning in het buitengebied en bouw- en woningtoezicht.	●	X
1.004	Mobiele camerabewaking	Om overlast en hinder te kunnen duiden kan in bijzondere gevallen gebruik worden gemaakt van mobiele camera's in een pilotproject.	●	X

De ambities in de Toekomstvisie Opmeer 2030 - Thuis in Opmeer!

Omschrijving
In de toekomstvisie staat geen ambitie met betrekking tot Openbare orde en veiligheid

De ambities in het Pact van Westfriesland

Omschrijving
In het Pact van Westfriesland staat geen ambitie met betrekking tot Openbare orde en veiligheid

Beleidskaders

- Integraal Veiligheidsplan Opmeer 2023-2026;
- Beleidsregels wet Bibob gemeente Opmeer 2022;
- Beleidsregels aanpak woonoverlast Opmeer 2021;
- Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Opmeer 2024;
- Damoclesbeleid gemeente Opmeer 2025;
- Evenementenbeleid Opmeer 2014;
- Drank- en Horecabeleid Opmeer 2002.

Autonome ontwikkelingen en trends

- Rol bestuurlijke handhaving blijft toenemen;
- Ondermijnende criminaliteit vormt landelijk een steeds groter probleem en de aanpak is op nationaal niveau een prioriteit;
- Trends: kleinere rol voor de politie zelf op onderdelen van openbare orde en toezicht (prioriteit 3 en 4 meldingen) openbare ruimte.

Volumegegevens

- Jaarlijks ca. 80 evenementen;
- Jaarlijks ca. 40 controles op de naleving Drank- & Horecawet;
- Diefstal woningen: 2,48 per 10.000 inwoners;
- Overvallen : 2,5 per 10.000 inwoners;
- Overlast door verward persoon: 5,79 per 10.000 inwoners;
- Verwijzingen Halt: 5 per 1.000 jongeren.

Betrokkenheid verbonden partijen

Veiligheidsregio

De veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening in de regio (GHOR). Dit doen zij in intensief overleg met de afdeling openbare orde en veiligheid (OOV) van de gemeente.

Het Zorg- en Veiligheidshuis

Voor een succesvolle aanpak van multiprobleemgezinnen, criminaliteit en ernstige overlast is meer nodig dan zorg of straf alleen. Het vraagt om een gezamenlijke aanpak van gemeenten, zorg en justitie. Dat gebeurt in de vorm van het Zorg- en Veiligheidshuis: een netwerk van partners zoals politie, openbaar ministerie en gemeente. Als het nodig is, schuiven ook andere partijen aan, zoals GGZ, gebiedsteam en sociale dienst.

Het RIEC | LIEC

Het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) en het Landelijk Informatie- en Expertise Centrum (LIEC) richten zich op de bestrijding van ondermijnende criminaliteit. Ze verbinden informatie, expertise en krachten van de verschillende overheidsinstanties. Dit doen zij in intensief overleg met de afdeling OOV.

NH Samen Veilig

Het samenwerkingsverband Noord-Holland Samen Veilig (NH-SV) is een samenwerkingsverband van 32 gemeenten, politie en het Openbaar Ministerie binnen de eenheid Noord-Holland. Criminaliteit stopt niet bij gemeentegrenzen en veiligheidsopgaven kunnen complex, divers en veranderlijk zijn. Samenwerking is dan ook een effectieve manier om lokale problemen samen met politie, Openbaar Ministerie en andere partners in een regionale context te bekijken en aan te pakken. Zij richten zich op dit moment op vijf thema's:

- Zorg en Veiligheid;
- Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit;
- CTER (project Contraterrorisme en tegengaan van polarisatie, radicalisering en extremisme Noord-Holland)/Maatschappelijke Onrust (MO);
- Ondermijning;
- Mensenhandel.

Politie

We werken nauw samen met de politie op het gebied van zorg- en veiligheidsproblematiek. Verder hebben we een gezamenlijke taak om ervoor te zorgen dat burgers de wetgeving naleven door op te treden tegen overtredingen en misdrijven.

Openbaar Ministerie

Het OM is verantwoordelijk voor het opsporen en vervolgen van strafbare feiten. Het werk van het OM is erop gericht dat daders een passende straf krijgen, dat slachtoffers en nabestaanden het gevoel hebben dat er iemand naast hen staat. Het is de bedoeling dat de samenleving voelt dat het recht bij het OM in goede handen is. We werken nauw samen met het OM op het gebied van zorg- en veiligheidsproblematiek en ondermijning.

Wat willen we bereiken en gaan we ervoor doen

P1 - Openbare orde en veiligheid

De programmabegroting bestaat uit 9 programma's. In dit programma leest u welke extra inspanningen het college in 2026 voorstelt om te doen op het gebied van openbare orde en veiligheid.

Hieronder worden met betrekking tot de doelen (speerpunten) in de kadernota 2026-2029 de 1e-W-vraag (Wat willen we bereiken?) en de 2e W-vraag (Wat gaan we ervoor doen?) beschreven. De reguliere taken staan niet beschreven in de programma's.

In de Kadernota 2026 - 2029 zijn bij de vijf opgaven geen doelen benoemd die naar dit programma zijn te herleiden (zie tabel Toekomstvisie)

Doelen en Activiteiten

B25 | P1.1 - Een veilige woon-, werk- en leefomgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente Opmeer door uitvoering te geven aan het integraal veiligheidsplan.

Het Integraal Veiligheidsplan vormt de leidraad voor het lokale veiligheidsbeleid van de gemeente. In dit plan zijn de prioriteiten en ambities op het gebied van veiligheid vastgelegd. Het beleid is gericht op het vergroten van de objectieve veiligheid én het versterken van het veiligheidsgevoel onder inwoners.

Dit wordt gerealiseerd door integrale samenwerking met veiligheidspartners, preventief optreden en een gebiedsgerichte aanpak.

In het Integraal Veiligheidsplan van 2023-2026 wordt de prioriteit gelegd bij vijf thema's:

1. Veilige woonomgeving
2. Bedrijvigheid en veiligheid
3. Jeugd en Veiligheid
4. Ondernijning
5. Cybercrime en digitale veiligheid.

B25 | P1.1.1 - Veilige woon- en leefomgeving

De veiligheid en leefbaarheid in de dorpen en kernen blijven monitoren en waar mogelijk verbeteren door in te zetten op preventie en repressie van overlast en criminele activiteiten.

De complexe casuïstiek rondom sociaal kwetsbare inwoners neemt behoorlijk toe. Deze situaties worden besproken in het Integraal Casus Overleg (ICO). Door maatwerk te leveren en expertise vanuit verschillende disciplines te bundelen, wordt per casus gezocht naar de best passende oplossing.

In 2025 is ingezet op het vergroten van de zichtbaarheid van de BOA's in de wijk. Deze aanpak wordt in 2026 voortgezet. De BOA's dragen een herkenbaar uniform en maken gebruik van een opvallend BOA-voertuig. Daarnaast houden zij regelmatig spreekuren in het gemeentehuis, waar inwoners vrij kunnen binnenlopen. Dit draagt bij aan de laagdrempeligheid en benaderbaarheid van de BOA's. Daarnaast werken de BOA's veel samen met de wijkagent (gezamenlijk toezicht) met name bij evenementen en overlast gevende situaties.

Ook wordt er gewerkt aan een intensievere samenwerking met de jongerenwerkers. Hun aanwezigheid in de wijk versterkt eveneens de zichtbaarheid en het contact met inwoners.

Daarnaast wordt samengewerkt met onder andere Regio Control en de Bemiddelingskamer. Regio Control reageert op meldingen van overlast, terwijl de Bemiddelingskamer bemiddelt bij conflicten tussen buurtbewoners.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P1.1.2 - Bedrijvigheid en veiligheid

Bedrijvigheid en veiligheid hebben betrekking op de sociale veiligheid rondom diverse bedrijvigheidslocaties. Vormen van overlast, geweld, vermogenscriminaliteit en ondermijning hebben een negatieve invloed op de leefbaarheid en veiligheid van de omgeving. De komende jaren wordt daarom actief ingezet op de aanpak van deze veiligheidsvraagstukken. Zo werken we aan een veilige en leefbare omgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

In 2026 wordt verder gewerkt aan de uitvoering van het plan van aanpak voor het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Dit keurmerk is bedoeld voor bedrijventerreinen, winkelgebieden en buitengebieden waarin duurzame samenwerking plaatsvindt tussen ondernemers, bewoners, gemeente, politie en brandweer. In overleg met ondernemers worden acties opgesteld en uitgevoerd.

Daarnaast worden er bewustwordingssessies georganiseerd voor ondernemers over onderwerpen als winkeldiefstal en het omgaan met agressie. Op basis van signalen vinden – indien nodig – samen met ketenpartners gerichte controles plaats op bedrijventerreinen om ondermijning tegen te gaan. Het voorkomen en bestrijden van ondermijning op deze terreinen blijft een duidelijke prioriteit.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P1.1.3 - Jeugd en veiligheid

Onder het thema jeugd en veiligheid valt problematiek zoals jeugdoverlast en -criminaliteit, problematische individuele jongeren, veiligheid in en om de school en alcohol- en drugsgebruik door jongeren.

Overlast of crimineel gedrag door (groepen) jongeren kunnen ervoor zorgen dat inwoners zich niet veilig voelen en het woonplezier afneemt. De gemeente heeft een belangrijke rol in het tegengaan van overlast door jongeren en het voorkomen dat jongeren in aanraking komen met criminaliteit.

De prioriteit voor dit thema ligt bij het vroegtijdig signaleren van kwetsbare jongeren en het voorkomen van jonge aanwas in de drugscriminaliteit. De gemeente werkt daarbij samen met politie en jongerenwerkers om jeugd en veiligheid te versterken.

In 2026 zal onder andere de bovenbouw van de basisschool worden voorgelicht over digitale criminaliteit waarbij ook sexting en online haat onder de aandacht wordt gebracht.

Daarnaast wordt gekeken naar de inzet van JongerenOntmoetingsPlekken (JOP's). Deze plekken bieden jongeren de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en te socializen, zonder overlast te veroorzaken voor omwonenden.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P1.1.4 - Ondernijning

Bij ondernijning raakt de onderwereld en de bovenwereld dusdanig met elkaar verweven dat misbruik kan worden gemaakt van legale diensten, wettelijke regelingen en bestaande structuren voor criminele activiteiten. Soms gaat dit gepaard met bedreigingen en geweld.

Vanuit de overheid, maar ook regionaal, wordt steeds meer aandacht gegeven aan de aanpak van ondernijning. Het doel van de gemeente is het vroegsignaleren van ondernijnende criminaliteit door de informatiepositie te verbeteren. Daarnaast willen we onze bestuurlijke instrumenten consequent inzetten en in samenwerking met onze partners de aanpak van ondernijning versterken.

In 2025 is het Bestuurlijk Interventieteam Westfriesland opgericht: een samenwerkingsverband tussen de Westfriesse gemeenten en de politie. Het team is in het leven geroepen om ondernijning in de regio effectief en integraal aan te pakken en het zogenoemde waterbedeffect te voorkomen.

Daarnaast zetten we in 2026 in op het vergroten van de bewustwording onder inwoners over ondernijning. Dit gebeurt onder andere door het inzetten van de speedmobiel op de weekmarkt in Opmeer en het huis-aan-huis verspreiden van flyers met informatie over ondernijning en meldpunten.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P1.1.5 - Cybercrime en digitale veiligheid

Met de toenemende digitalisering van de samenleving worden de risico's op het vlak van digitale veiligheid alleen maar groter. Steeds meer diensten worden digitaal georganiseerd waardoor inwoners, ondernemers en publieke instellingen vatbaar worden voor digitale criminaliteit. Het gaat daarbij om vormen van internetcriminaliteit, kwetsbaarheid van systemen, kwetsbaarheid van jongeren online, kwetsbaarheid van informatie en online aangejaagde onrust en ordeverstoring.

Elk van deze deelfenomenen vormt een groeiend risico voor overheden, bedrijfsleven en burgers. Ook Opmeer staat hier voor een uitdaging op het gebied van veiligheid van de eigen systemen en informatie, maar ook op het gebied van ordeverstoring door digitale ontwrichting bij andere partijen. We geven daarom prioriteit aan een digitaal weerbare gemeente. We zetten ons in om te voorkomen dat inwoners en bedrijven slachtoffer worden van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.

In 2025 is er een voorlichtingsbijeenkomst over digitale criminaliteit georganiseerd voor senioren. Een politieagent lichtte met behulp van interactieve video's verschillende vormen van digitale criminaliteit toe en gaf praktische tips om slachtofferschap te voorkomen. Bij voldoende interesse wordt eind 2025 of in 2026 opnieuw een bijeenkomst georganiseerd.

Daarnaast is het de bedoeling om ook jongeren voorlichting te geven over digitale criminaliteit, afgestemd op hun belevingswereld en online gedrag.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P1.2 - Het tegengaan van mensonwaardige leefomstandigheden, het waarborgen van de veiligheid en het bevorderen van rechtszekerheid en naleving van het bestemmingsplan op Recreatiepark West-Friesland (De Perelaer).

B25 | P1.2.1 - Handhavingsbeleid

In 2024 is nieuw handhavingsbeleid vastgesteld voor handhaving op Recreatiepark West-Friesland (De Perelaer). Ook in 2026 handhaven we conform dit beleid. De focus van de handhaving ligt op de grote spelers binnen het park, zoals de huisjesmelkers die uit zijn op financieel gewin door zoveel mogelijk arbeidsmigranten in recreatieobjecten te huisvesten.

Handhavingsbudget

Het structurele handhavingsbudget bedraagt momenteel €60.000. Dit budget werd de afgelopen jaren voornamelijk ingezet voor de inhuur van externe capaciteit en voor ondersteunende activiteiten tijdens integrale controles, zoals het inschakelen van een tolk of een slotenmaker.

De laatste jaren is er op landelijk niveau veel veranderd rondom gemeentelijke handhaving. Handhavers krijgen steeds meer taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in de openbare ruimte. Naast dat taken van de politie zijn overgedragen aan de handhavers kiest de politie er bij bepaalde taken ook voor om zelf geen capaciteit beschikbaar te stellen. Dit terwijl de vraag naar toezicht in de openbare ruimte steeds luider wordt.

Het structurele handhavingsbudget wordt verhoogd van €60.000 naar €200.000. Het naleven van regels die bijdragen aan een leefbare en veilige gemeente vraagt om voldoende inzet op toezicht en handhaving. Met de verhoging van dit budget kan de gemeente Opmeer de komende jaren meer capaciteit inzetten voor handhaving.

De inzet van handhaving is deels gekoppeld aan het Integraal Veiligheidsplan en deels dynamisch, zodat deze tussentijds kan worden aangepast aan veranderende omstandigheden. In 2026 wordt een nieuw Integraal Veiligheidsplan opgesteld dat dient als leidraad voor de gemeentelijke veiligheidsprioriteiten, uitgangspunten en ambities.

Verschuiving in handhaving recreatiepark in 2026

De raad heeft de afgelopen jaren besloten om €200.000 extra beschikbaar te stellen voor handhaving, bovenop het bestaande budget van €60.000. In juni 2025 is door het college toegezegd een voorstel te doen om dit bedrag structureel in de begroting op te nemen. De verhoging is noodzakelijk om de handhaving in 2026 te kunnen continueren. Net als in voorgaande jaren wordt een groot deel van dit budget ingezet voor Recreatiepark West-Friesland, onder meer voor toezichthouders en juridische ondersteuning bij procedures.

Hoewel er sprake is van een structurele verhoging, betekent dit in feite een verlaging ten opzichte van de afgelopen jaren. Het structurele budget bedroeg namelijk €60.000, maar daaraan werd incidenteel nog eens €200.000 jaarlijks aan toegevoegd. Met een efficiëntere inzet en verdere doorontwikkeling van toezicht en handhaving wordt verwacht dat de impact gelijk kan blijven. Juridische procedures zullen vaker intern worden afgehandeld.

Daarnaast wordt de focus van de handhaving verbreed naar bouwtoezicht, brandveiligheid en ondermijning. Voor bouwtoezicht en brandveiligheid vindt periodiek overleg plaats, waarbij de eerste verantwoordelijkheid bij het parkbestuur ligt. Op het gebied van ondermijning wordt meer data verzameld en een risicokaart opgesteld, waarmee toezichthouders gericht kunnen worden aangestuurd of integrale controles kunnen worden uitgevoerd.

Toekomstige prioriteiten

Wanneer in 2026 definitieve besluitvorming plaatsvindt over de toekomst van het recreatiepark, is de verwachting dat een groter deel van het budget kan worden ingezet voor handhaving op andere locaties en thema's binnen de gemeente. De gemeenteraad kan daarbij prioriteiten meegeven bij de vaststelling van het nieuwe Integraal Veiligheidsplan Opmeer.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P1.2.2 - Controles op het recreatiepark

Uitbreiding handhavingsbudget

Het structurele handhavingsbudget bedraagt momenteel €60.000. Dit budget werd de afgelopen jaren voornamelijk ingezet voor de inhuur van externe capaciteit en voor ondersteunende activiteiten tijdens integrale controles, zoals het inschakelen van een tolk of een slotenmaker.

Het structurele handhavingsbudget wordt verhoogd van €60.000 naar €200.000. Het naleven van regels die bijdragen aan een leefbare en veilige gemeente vraagt om voldoende inzet op toezicht en handhaving. Met de verhoging van dit budget kan de gemeente Opmeer de komende jaren meer capaciteit inzetten voor handhaving.

De inzet van handhaving is deels gekoppeld aan het Integraal Veiligheidsplan en deels dynamisch, zodat deze tussentijds kan worden aangepast aan veranderende omstandigheden. In 2026 wordt een nieuw Integraal Veiligheidsplan opgesteld dat dient als leidraad voor de gemeentelijke veiligheidsprioriteiten, uitgangspunten en ambities.

De laatste jaren is er op landelijk niveau veel veranderd rondom gemeentelijke handhaving. Handhavers krijgen steeds meer taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in de openbare ruimte. Naast dat taken van de politie zijn overgedragen aan de handhavers kiest de politie er bij bepaalde taken ook voor om zelf geen capaciteit beschikbaar te stellen. Dit terwijl de vraag naar toezicht in de openbare ruimte steeds luider wordt.

Verschuiving in handhaving recreatiepark in 2026

De raad heeft de afgelopen jaren besloten om €200.000 extra beschikbaar te stellen voor handhaving, bovenop het bestaande budget van €60.000. In juni 2025 is door het college toegezegd een voorstel te doen om dit bedrag structureel in de begroting op te nemen. De verhoging is noodzakelijk om de handhaving in 2026 te kunnen continueren. Net als in voorgaande jaren wordt een groot deel van dit budget ingezet voor Recreatiepark West-Friesland, onder meer voor toezichthouders en juridische ondersteuning bij procedures.

Hoewel er sprake lijkt te zijn een structurele verhoging, betekent dit in feite een verlaging ten opzichte van de afgelopen jaren. Het structurele budget bedroeg namelijk €60.000, maar daaraan werd incidenteel nog eens €200.000 jaarlijks aan toegevoegd. Met een efficiëntere inzet en verdere doorontwikkeling van toezicht en handhaving wordt verwacht dat de impact gelijk kan blijven. Juridische procedures zullen vaker intern worden afgehandeld.

Daarnaast wordt de focus van de handhaving verbreed naar bouwtoezicht, brandveiligheid en ondermijning. Voor bouwtoezicht en brandveiligheid vindt periodiek overleg plaats, waarbij de eerste verantwoordelijkheid bij het parkbestuur ligt. Op het gebied van ondermijning wordt meer data verzameld en een risicokaart opgesteld, waarmee toezichthouders gericht kunnen worden aangestuurd of integrale controles kunnen worden uitgevoerd.

Toekomstige prioriteiten

Wanneer in 2026 definitieve besluitvorming plaatsvindt over de toekomst van het recreatiepark, is de verwachting dat een groter deel van het budget kan worden ingezet voor handhaving op andere locaties en thema's binnen de gemeente. De gemeenteraad kan daarbij prioriteiten meegeven bij de vaststelling van het nieuwe Integraal Veiligheidsplan Opmeer.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P1.3 - Het verzekeren van doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweertzorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening.

B25 | P1.3.1 - Interne crisisorganisatie

Het op niveau houden van de interne crisisorganisatie door het trainen en opleiden van personeel. Ook doen we mee aan regionale trainingen en simulaties.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P1.3.2 - Inzet Veiligheidsregio

Brandweertzorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening zijn belegd bij de Veiligheidsregio. De burgemeester vervult een rol als opperbevelhebber en bestuurlijk leider bij inzet van brandweer en crisis, en is lid van het algemeen bestuur.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

Verplichte indicatoren vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)

Voor dit programma zijn geen verplichte indicatoren bepaald.

Wat mag het kosten

P1 - Openbare orde en veiligheid

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken.

Lasten en baten

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Taakveld	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Lasten		1.666	1.659	1.685	1.692	1.698
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	953	973	999	1.005	1.012
1.2	Openbare orde en veiligheid	713	686	686	686	686
Baten		-9	-9	-9	-9	-9
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-0	-0	-0	-0	-0
1.2	Openbare orde en veiligheid	-8	-8	-8	-8	-8
Totaal		1.657	1.650	1.676	1.683	1.689

Toevoegingen en Onttrekkingen reserves

(Bedragen x € 1.000)

Reserve	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Baten	-12	-12	-12	-12	-12
Mutaties reserves	-12	-12	-12	-12	-12
Totaal	-12	-12	-12	-12	-12

Verklaringen op de cijfers

P1 - Openbare orde en veiligheid

Verschil Begroting 2026 en Gew. Begroting 2025

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Gewijzigde B2025	Begroting 2025	Verschil	V / N	%
Lasten	-1.666	-1.659	7	V	-0,4
Baten	9	9	0	V	2,3
Toevoegingen	0	0	0		0
Onttrekkingen	12	12	0		0
Saldo	-1.645	-1.638	7	V	-0,4

Verklaring van het verschil

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Verschil	Saldo Verschil	Voordeel /Nadeel
Hogere bijdrage aan de veiligheidsregio t.o.v. 2025 conform besluitvorming	-20		N
Incidenteel lager budget t.o.v. 2025 voor het herzien van horeca- en evenementenbeleid	30		V
Overige verschillen (< € 10.000)	-3		N
TOTAAL LASTEN		7	V
Overige verschillen (< € 10.000)	0		V
TOTAAL BATEN		0	V
TOTAAL LASTEN EN BATEN		7	V
TOTAAL RESERVES (Toevoegingen en Onttrekkingen)		0	
TOTAAL SALDO		7	V

P2 - Wegen en Water

Inleiding

Opmeer is een aantrekkelijke gemeente waar het goed wonen, werken, leven en recreëren is. We willen ervoor zorgen dat Opmeer zich duurzaam ontwikkelt, met leefbaarheid en kwaliteit als belangrijke maatstaven.

Ambities

De ambities in het Coalitieakkoord Vitaal Opmeer 2022-2026

Icoon	Status
✓	Beleidsuitvoering is afgerond
●	Beleidsuitvoering loopt conform planning
●	Beleidsuitvoering is wel opgestart, maar loopt achter op de planning
●	Beleidsuitvoering is nog niet gestart of de prestatie/doel is niet bereikt

Uitwerking coalitieakkoord

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
2.001	Schoolzone De Weere	Bij basisschool Petrus Canisius in De Weere wordt een schoolzone gerealiseerd. Dit wordt meegenomen in het GVVP en geprioriteerd.	●	X
2.002	Kruising VVS	Onderzoek naar mogelijkheden om de verkeersveiligheid bij de kruising van VVS te verbeteren.	✓	
2.003	Openbare ruimte	Meer oog voor inclusief gebruik van de openbare ruimte. Bij aanleg of wijziging van het openbaar gebied en aanleg van voet- en wandelpaden wordt rekening gehouden met rolstoel- en rollatorgebruik.	●	X
2.004	Verkeer en parkeren	De knelpunten in het GVVP zijn duidelijk. We leggen in dit coalitieakkoord nog enkele accenten. Los van GVVP wordt onderzocht hoe met parkeren om te gaan in de oudere wijken waar parkeerproblematiek ontstaat in Hoogwoud, Opmeer en Spanbroek. Daarnaast is speciale aandacht voor veilige voetgangersoversteekplaatsen. Waar mogelijk worden deze toegevoegd.	●	X
2.004		De plaatsing van het aantal laadpunten in de openbare ruimte wordt versneld en ook hierbij wordt rekening houden met inclusieve inrichting openbare ruimte.	●	X

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
2.004		Knelpunten vanuit het GVVP die zijn geprioriteerd snel oplossen.	●	X
2.005	Kunstgrastrapveldjes	In nieuwe woonwijken wordt een trapveldje gerealiseerd in combinatie met andere speelvoorzieningen. Het trapveldje op de Roerdomp wordt voorzien van nieuw kunstgras, gezien het intensieve gebruik en de behoefte.	✓	
2.006	Behoud OV-verbindingen	Voor forensen, studenten en spitsverkeer blijft van belang via Obdam en Hoorn te kunnen reizen. We blijven in gesprek met de provincie over het behoud van de OV-aantakkingen op Hoorn en vanuit Spanbroek, Opmeer en Hoogwoud richting Obdam.	●	X
2.007	Nieuwe wandelroutes	We blijven in gesprek met grondeigenaren om te kijken naar mogelijkheden om nieuwe wandelroutes te kunnen aanleggen, bijvoorbeeld vanuit de Zomerdijk en Zandwerven. Daarbij oog houden voor het gebruik door alle doelgroepen.	●	X
2.008	Bomen aanplanten	We werken aan vergroening kern Opmeer en locaties met hittestress. Bij nieuwbouwlocaties groene, schaduwrijke plekken realiseren. Wens is zoveel mogelijk restgroen aan te planten met bomen.	●	X
2.009	Camperplekken boteninlaat	De camperplekken bij de boteninlaat worden beter ruimtelijk ingepast.	●	X
2.010	Fitnessstoestellen en buitenruimte	Op plekken waar veel wordt gesport en hardlooproutes langslopen wordt op 3 plaatsen fitnessstoestellen aangebracht.	●	X
2.011	Biodiversiteit groenstroken en walkanten	Walkanten en groenstroken worden zo biodivers mogelijk ingericht.	●	X

De ambities in de Toekomstvisie Opmeer 2030 - Thuis in Opmeer!

Omschrijving
Met betrekking tot Wegen en Water is in de ambitie "Vitale dorpen in een vitale gemeente" opgenomen dat ouderen gebruik kunnen maken van het toegankelijke, goede en veilige OV-netwerk. Je kunt bijna overal komen met het OV!
In de ambitie "Een duurzame toekomst" is opgenomen dat Opmeer hard op weg is om volledig klimaat adaptief te zijn. De goede fietspaden tussen de kernen en de vele laadpunten zorgen ervoor dat inwoners de elektrische fiets kiezen.
In de uitwerking van de ambitie "Aantrekkelijk landschap" is opgenomen de recreatieve mogelijkheden, waaronder wandel- en fietsverbindingen en parkeermogelijkheden, te verbeteren.

De ambities in het Pact van Westfriesland

Omschrijving
In het Pact van Westfriesland staat de ambitie “Leefbare, gezonde en vitale regio, woonaanbod voor iedereen”. Regionale mobiliteitsstrategie is daar een pijler van.

Beleidskaders

- Wegenbeheerplan 2023-2026;
- Verkeer- en vervoersplan Opmeer 2020-2027;
- Beleidsplan openbare verlichting 2023-2026;
- Beheerplan civiele kunstwerken 2025-2034;
- Stedelijk waterplan 2024-2027;
- Parkeernota en -verordening gemeente Opmeer 2025;
- Strategisch Plan Verkeersveiligheid

Autonome ontwikkelingen en trends

- Volume-uitbreidingen door nieuwe gebiedsontwikkelingen;
- Omgevingswet;
- Autonome groei van het verkeer;
- Uitvoeringsprogramma Strategisch plan Verkeersveiligheid.

Volumegegevens

- Gemeente Opmeer beheert ca. 100 km wegen met bijbehorende kunstwerken, openbare verlichting en verkeersveiligheid, 30 km walkant en 20 km bermsloot.

Betrokkenheid verbonden partijen

Pact Westfriesland

Het Pact van Westfriesland behelst de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk en ambtelijk overleg, waaronder het portefeuillehoudersoverleg Verkeer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie (VVRE) en Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden (MADIVOSA).

Wat willen we bereiken en gaan we ervoor doen

P2 - Wegen en Water

De programmabegroting bestaat uit negen programma's. In dit programma leest u welke extra inspanningen het college in 2026 voorstelt om te doen op het gebied van wegen en water.

Hieronder worden met betrekking tot de doelen (speerpunten) in de kadernota 2026-2029 de 1e-W-vraag (Wat willen we bereiken?) en de 2e W-vraag (Wat gaan we ervoor doen?) beschreven. De reguliere taken staan niet beschreven in de programma's.

Doelen en Activiteiten

B25 | P2.1 - Behouden en/of verbeteren van de huidige mobiliteitsvoorzieningen

Onze gemeente groeit langzaam door, er komen (veel) woningen bij. Alle toevoerwegen zijn genoemd als knelpunt in het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan. Groei en rustig wonen staan op gespannen voet. Er moeten verbindingen komen om verkeer sneller op de hoofdinfrastructuur te krijgen, met name aan de oostkant van Hoogwoud.

B25 | P2.1.1 - Onderzoek ontsluitingsweg Hoogwoud

De door de raad vastgestelde gebiedsvisie vormt de basis voor het ruimtelijk kader voor woningbouw in Hoogwoud-Oost. Daarnaast biedt deze visie houvast voor de verdere uitwerking van een gebiedsontsluitingsweg van de provinciale weg (A.C. de Graafweg) tot aan de Gouwe (aansluiting Oosterboekelweg), alsmede recreatieve functies in het gebied.

Deze gebiedsvisie Hoogwoud-Oost heeft als voornaamste doel om verschillende opgaven in het gebied ten oosten van de bebouwde kom van Hoogwoud integraal af te wegen. Dit vormt het afwegingskader voor de komende 10 à 15 jaar.

Hoogwoud voorziet enkele majeure ontwikkelingen met een forse verkeersaantrekkende werking. De nieuwe oostelijke weg die wordt ingepast in het landschap wordt daarbij als oplossing gezien om het gebied bereikbaar en leefbaar te houden.

[Opgave 1 - Vitale dorpen, Opgave 4 - Aantrekkelijk Landschap]

B25 | P2.1.2 - Aanleg fietsparkeervoorzieningen

Aanleg van fietsparkeervoorzieningen bij bushaltes. Door wijziging van busroutes komen haltes verder uit elkaar te liggen en zal het aantal reizigers dat per fiets naar de halte gaat toenemen. Voor het parkeren van deze fietsen moeten voorzieningen getroffen worden, met name aan de Gouwe en in De Weere. De provincie verstrekt subsidie voor deze voorzieningen. Bij het uitblijven van subsidie wordt deze actie doorgeschoven. De bekostiging is geheel vanuit deze subsidie.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P2.1.3 - Aanpak verkeersonveilige situaties

Aanpak van verkeersonveilige situaties op basis van het coalitieprogramma en het uitvoeringsprogramma Strategisch Plan Verkeersveiligheid. De maatregelen in het centrum Opmeer-Spanbroek voeren we uit bij de herinrichting van het centrum.

We hebben in 2024 een aantal verkeersonveilige situaties in de gemeente onderzocht. De voorgestelde maatregelen werken we verder uit en gaan we (gefaseerd) uitvoeren. Het betreffen maatregelen op de wegen naar het centrum: de Breestraat, Koninginneweg, Lindengracht en Wuiver. Daarnaast gaan we de schoolzone in De Weere en het voetpad langs de Koningspade aanpakken.

[Opgave 1 - Vitale dorpen, Opgave 4 - Aantrekkelijk Landschap]

B25 | P2.2 - Terugdringen CO2 uitstoot

Door de groei van de bevolking groeit ook de mobiliteit en staat de huidige infrastructuur / mobiliteit onder druk. De mobiliteit moeten we anders vormgeven, met een grotere rol voor het openbaar vervoer. Dit vraagt om aanpassingen, maar biedt ook kansen om de mobiliteit anders in te richten. Door openbaar vervoer anders in te richten, kan de totale reistijd verkorten.

B25 | P2.2.1 - Stimuleren OV en e-rijden

Door het stimuleren van gebruik openbaar vervoer en e-rijden dringen we de CO2- uitstoot in de mobiliteit terug. We overleggen met de provincie over een openbaar vervoer-concessie over snellere verbindingen naar de OV-knooppunten en de voorzieningen bij haltes. Ook wordt onderzocht hoe fietsroutes aantrekkelijker en veiliger kunnen worden voor e-bikes, zodat de e-bike een goed alternatief voor de auto wordt.

[Opgave 3 - Duurzame toekomst]

B25 | P2.2.2 - Uitbreiden laadpunten voor auto's

In samenwerking met MRA-e breiden we het aantal laadpunten voor auto's uit, waardoor de laadinfrastructuur aansluit op de behoefte. We streven van 32 naar 42 laadpalen te gaan. Netcongestie vertraagt plaatsing in sommige delen van de gemeente.

[Opgave 3- Duurzame toekomst]

B25 | P2.2.3 - Onderzoek fietsoplaadpunten

We onderzoeken de mogelijkheid voor laadpunten voor fietsen in de openbare ruimte en waar mogelijk worden laadpunten geplaatst. Zo is er een goede stimulans vanuit de openbare ruimte (en werkgevers) om het fietsgebruik te stimuleren.

[Opgave 3 -Duurzame toekomst]

B26 | P2.2.4 - Verkeersveiligheid Herenweg-Middelw

Er wordt onderzocht hoe de verkeersveiligheid en leefbaarheid van de Herenweg en Middelweg verbeterd kan worden vooruitlopend op de bouwactiviteiten in Hoogwoud-Oost.

Voor de eerste 100 meter van de Middelweg zijn al maatregelen bedacht en deze gaan we uitvoeren.

B25 | P2.3 - Herinrichting openbare ruimte

We willen de voorzieningen binnen de gemeente beter aan laten sluiten op de demografische samenstelling van de bevolking en de bijbehorende behoefte en mogelijkheden.

De Toekomstvisie voorziet in Opmeer-Spanbroek een centrum met een goed verblijfs- en bedrijfsklimaat in een omgeving waar de auto te gast is.

B25 | P2.3.1 - Centrumplan Opmeer/Spanbroek

Onderzoek herinrichting openbare ruimte centrum Opmeer/Spanbroek.

In 2024 is de visie van het centrum door de gemeenteraad vastgesteld. In deze visie wordt uitgegaan van een kwalitatief ingericht centrum met een sfeervol verblijfsklimaat waarbij de voetganger meer ruimte krijgt. In het centrum realiseren we tevens ca. 150 woningen. In 2025 heeft de gemeenteraad op basis van een verkeerscirculatieplan ingestemd met het autovrij maken van het centrum, met een aantal onderzoeksvragen. Deze worden nader uitgewerkt en in 2026 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

Verplichte indicatoren vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)

Naam indicator	Eenheid	Waarde Opmeer	Gem. waarde gemeenten <25.000 inw.	Bron
Laadpalen	st	31 / 6 in voorbereiding	33	NAL

Wat mag het kosten

P2 - Wegen en Water

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in reserves, die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken weergegeven .

Lasten en baten

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Taakveld	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Lasten		2.026	1.705	1.722	1.726	1.730
2.1	Verkeer en vervoer	1.915	1.592	1.609	1.613	1.616
2.2	Parkeren	0	2	2	2	2
2.4	Economische havens en waterwegen	111	111	111	111	111
Baten		-554	-74	-74	-74	-74
2.1	Verkeer en vervoer	-554	-74	-74	-74	-74
Totaal		1.472	1.632	1.648	1.653	1.686

Toevoegingen en Onttrekkingen reserves

(Bedragen x € 1.000)

Reserve	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	986	35	35	35	35
Mutaties reserves	986	35	35	35	35
Baten	-730	-149	-162	-152	-142
Mutaties reserves	-730	-149	-162	-152	-142
Totaal	256	-114	-128	-118	-108

Verklaringen op de cijfers

P2 - Wegen en Water

Verschil Begroting 2026 en Gew. Begroting 2025

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Gewijzigde B2025	Begroting 2026	Verschil	V / N	%
Lasten	-2.026	-1.705	320	V	-15,8
Baten	554	74	-480	N	-86,7
Toevoegingen	-986	-35	951	V	-96,5
Ottrekkingen	730	149	-581	N	-79,6
Saldo	-1.728	-1.517	210	V	-12,2

Verklaring van het verschil

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Verschil	Saldo verschil	Voordeel /Nadeel
Hogere doorbelaste personeelslasten in 2025	-14		N
Hogere afschrijvingslasten t.o.v. 2024	-45		N
Incidenteel hogere lasten in 2025 voor overdacht wegen	38		V
Incidenteel hogere lasten in 2025 voor verkeersveiligheid	224		V
Incidenteel hogere lasten in 2025 voor het project aanleg glasvezel	110		V
Overige verschillen (< € 10.000)	7		V
TOTAAL LASTEN		320	V
Incidenteel hogere opbrengsten in 2025 voor het project aanleg glasvezel	-481		N
Overige verschillen (< € 10.000)	1		V
TOTAAL BATEN		-480	N
TOTAAL LASTEN EN BATEN		-160	N

Lasten, Baten, Reserves	Verschil	Saldo verschil	Voordeel /Nadeel
Lagere storting in de reserve t.o.v. 2025 door lagere storting voor verkeersmaatregelen en opbrengsten glasvezel	951		V
TOTAAL TOEVOEGINGEN (Lasten)		951	V
Lagere onttrekking aan de reserve t.o.v. 2025 door lagere onttrekking verkeersmaatregelen	-581		N
TOTAAL ONTTREKKINGEN (Baten)		-581	N
TOTAAL RESERVES (Toevoegingen en Onttrekkingen)		370	V
TOTAAL SALDO		210	V

P3 - Economie

Inleiding

Dit programma omvat het bevorderen van een evenwichtige economische structuur, het versterken van de economische bedrijvigheid, de samenwerking daarbij met het bedrijfsleven en de regionale en bovenregionale samenwerkingsverbanden en het uitvoeren van economische programma's.

De komende jaren zijn er vele ontwikkelingen en ambities op economisch gebied in de gemeente Opmeer. Denk hierbij aan de ontwikkeling van bedrijventerrein De Veken 4, de herontwikkeling van en nabij de kernwinkelgebieden, de ambitie op het gebied van duurzaamheid, het toekomstperspectief voor de agrarische sector en de focus op toerisme, recreatie en cultuur.

Verbinding tussen de gemeente en de ondernemers in onze gemeente is hiervoor belangrijk. Door middel van bedrijfsbezoeken, netwerkbijeenkomsten en structureel overleg met de aanwezige ondernemersnetwerken zijn we op de hoogte van wat er bij de ondernemers in onze gemeente speelt en leeft en op welke behoeften we kunnen inspelen.

Ambities

De ambities in het Coalitieakkoord Vitaal Opmeer 2022-2026

Icoon	Status
✓	Beleidsuitvoering is afgerond
●	Beleidsuitvoering loopt conform planning
●	Beleidsuitvoering is wel opgestart, maar loopt achter op de planning
●	Beleidsuitvoering is nog niet gestart of de prestatie/doel is niet bereikt

Uitwerking coalitieakkoord

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
3.001	Ondernemen	"Ondernemersloket" nieuw leven inblazen om directe lijn met ondernemers weer aan te halen. Ten opzichte van Liander en PNH wordt samenwerking gezocht en zo nodig stevig positie ingenomen in verband met ontwikkeling De Veken.	●	X
3.001		Met recreatieondernemers wordt het toeristisch beleid herzien en wordt positie ingenomen ten opzichte van provinciaal beleid.	✓	
3.002	Winkelcentra	Contacten met de winkeliersverenigingen van Hoogwoud en Opmeer is belangrijk. Deze contacten worden onderhouden en bijeenkomsten van de winkeliersverenigingen worden bijgewoond.	●	X

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
3.002		Bij de op te stellen centrumvisie Opmeer worden winkeliers betrokken.	✓	
3.003	Agrarisch	We geven expliciet aandacht aan onze boeren en tuinders. We gaan in gesprek over hoe we het landelijk gebied verder met hen kunnen ontwikkelen. Wettelijk minimum qua regels is gemeentelijk maximum. We moeten aantonen er voor onze boeren en tuinders te zijn. Voor zover aan provinciale regelgeving wordt voldaan staan we open voor uitbreidingsplannen. Waar mogelijk en gewenst helpen we boeren bij natuur inclusieve landbouw door bijvoorbeeld biodiversiteit te stimuleren op het bedrijf.	●	X
3.003		De regels ten aanzien van boerderij- en streekwinkels in het omgevingsplan gelijktrekken met AWG.	●	X
3.004	Openbaar toilet centrum	Bezien of mogelijkheden bestaan om in samenspraak met de winkeliersvereniging een openbaar toegankelijk toilet in het winkelcentrum in te richten.	●	X

De ambities in de Toekomstvisie 'Thuis in Opmeer'

Omschrijving
De ambitie "Vitale dorpen in een vitale gemeente" behelst ook dat de hoofdkernen Opmeer, Spanbroek en Hoogwoud een centrumfunctie krijgen. Hier vind je de winkels en ontmoetingsplekken, zoals horeca en evenementen.

De ambities in het Pact van Westfriesland

Omschrijving
In het Pact van Westfriesland staat de ambitie "Sterke regionale economie, agrisector en MKB". Op de onderwerpen regioprofilering en -marketing, gerichte steun aan het brede MKB, een toekomstbestendige agrisector, evenwichtige en toekomstbestendige werklocaties, en betere aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt werken we samen aan deze ambitie.

Beleidskaders

- Structuurvisie gemeente Opmeer 2012;
- Structuurschets Westfriesland 2017;
- Regionale Detailhandelsvisie Westfriesland 2024;
- Pact van Westfriesland 7.1. 2020;
- Economische visie 2024-2029;
- Convenant Werklocaties Westfriesland 2022;
- Notitie Standplaatsenbeleid gemeente Opmeer 2004;
- Nota Reclamebeleid gemeente Opmeer 2024.

Autonome ontwikkelingen/ trends

- Hoogconjunctuur;
- Meer internetaankopen;
- Tekort aan beschikbare werklocaties/bedrijventerreinen in Westfriesland om aan de huidige en toekomstige vraag te voldoen;
- Toename van ondermijning op bedrijventerrein en buitengebied;
- Vergrijzing van de arbeidsmarkt;
- Complexe regelgeving (stikstof/milieu) voor agrarische sector en nog onduidelijke lokale opgave voor gemeenten.

Volumegegevens

- Twee bedrijventerreinen (De Veken, Westerboekeweg);
- Twee dorpscentra;
- Eén weekmarkt en twee jaarmarkten.

Betrokkenheid verbonden partijen

Ondersteuning bestuurlijke en reg. samenwerking WF

Deze regeling ondersteunt voor de regio Westfriesland de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk en ambtelijk overleg, waaronder het portefeuillehoudersoverleg Verkeer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie (VVRE) en Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden (MADIVOSA).

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord (NHN)

Het Ontwikkelingsbedrijf NHN is een uitvoeringsorganisatie voor de regio Noord-Holland Noord en werkt in opdracht van haar aandeelhouders, dit zijn de zeventien gemeenten in de regio NHN en de provincie Noord-Holland. Het ontwikkelingsbedrijf is opgericht om Noord-Holland Noord steviger op de kaart te zetten op economische groei, groei van werkgelegenheid en meer zichtbaarheid van de regio. Zij heeft een faciliterende en coördinerende rol, is initiator van nieuwe initiatieven en volger van ontwikkelingen.

Ontwikkelingsmaatschappij De Veken 4 CV

In deze commanditaire vennootschap (CV) werkt de gemeente Opmeer samen met Scholtens Projecten BV uit Wognum voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein De Veken 4.

Startersloket Westfriesland

In samenwerking met Stichting Startersloket hebben de zeven gemeenten van Westfriesland het Startersloket Westfriesland opgericht. Het Startersloket biedt oriënterende en startende ondernemers een online platform met veel praktische informatie zoals een uitgebreid stappenplan, handige (reken)tools, kennisartikelen, blogs en online trainingen.

Duurzaam Ondernemersloket Westfriesland

Het Duurzaam Ondernemersloket is een samenwerking van de provincie Noord-Holland, de Westfriese Bedrijvengroep, de zeven Westfriese gemeenten, stichting Parkmanagement Hoorn en Ontwikkelingsbedrijf NHN. Het loket ondersteunt ondernemers bij het verduurzamen en uiteindelijk energieneutraal maken van hun bedrijf en hun bedrijfspand. Hierbij gaat het om het besparen op energiekosten, maar ook om het benutten van kansen als het gaat om toekomstbestendige bedrijventerreinen.

Wat willen we bereiken en gaan we ervoor doen

P3 - Economie

De programmabegroting bestaat uit 9 programma's. In dit programma leest u welke extra inspanningen het college in 2026 voorstelt om te doen op het gebied van economie.

Hieronder worden met betrekking tot de doelen (speerpunten) in de kadernota 2026-2029 de 1e-W-vraag (Wat willen we bereiken?) en de 2e W-vraag (Wat gaan we ervoor doen?) beschreven. De reguliere taken staan niet beschreven in de programma's.

Doelen en Activiteiten

B25 | P3.1 - Stimuleren van een gunstig ondernemers- en werkklimaat

Wij zijn een gemeente met een aantrekkelijk en duurzaam ondernemersklimaat. We hebben een goede verbinding met de ondernemers(verenigingen) en informeren en faciliteren ondernemers waar mogelijk om bedrijvigheid te stimuleren.

B25 | P3.1.1 - Publiek-private samenwerking

Het opzetten van publiek-private samenwerkingen stimuleren we actief en de uitvoering hiervan faciliteren we zoveel mogelijk. Deze samenwerkingen betreft alle gebieden waar ondernemers zijn gevestigd: de bedrijventerreinen, de winkelgebieden en de buitengebieden. Voorbeelden hiervan zijn trajecten voor het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) en het onderzoeken van mogelijkheden voor een ondernemersfonds. Voor deze ondersteuning is budget aanwezig.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P3.1.2 - Faciliteren ruimte voor bedr.terr.

Om invulling te geven aan de ambitie voor uitbreiding van het bedrijventerrein De Veken is nieuwe planvorming nodig. Bij deze planvorming wordt het naastgelegen recreatiepark betrokken zodat sprake is ruimtelijk goed ingepast plan. De ontwikkeling stemmen we af op de vraag (adaptieve ontwikkeling) met oog voor bouw van evenwichtige bedrijvigheid en werkgelegenheid. Daarmee voldoen we tevens aan de regionale afspraken zoals beschreven in het 'Convenant werklocaties Westfriesland'. We ramen de kosten behorende bij de nieuwe planvorming en leggen die voor.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P3.1.3 - Standplaatsenbeleid

Het huidige beleid is vastgesteld in 2004. Door de veranderingen van de ruimtelijke ordening ten opzichte van de situatie in 2004 voldoet dit beleidsstuk mogelijk niet meer aan de wensen van inwoners en ondernemers. Met behulp van interne capaciteit dienen we te inventariseren hoe dit beleid weer kan voldoen aan huidige wensen en hoe dit kan passen binnen de hedendaagse ruimtelijke ordening. De herijking van het standplaatsenbeleid wordt in 2025 opgestart en in 2026 verder uitgewerkt en afgerond.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P3.1.4 - Reclamebeleid

Het huidige beleid is vastgesteld in 2014. Het beleid ziet toe op een beperkt aantal soorten reclames. We dienen te inventariseren of de balans tussen het promoten van maatschappelijke doelen (evenementen, campagnes voor fondsenwervende ideële instellingen, overheden, scholing en educatie, activiteiten door jongerencentra of -verenigingen en gemeentelijke verkiezingen), het stimuleren van lokale economie en het tegengaan van vervuiling van de openbare ruimte door een wildgroei aan reclames is geborgd. Als dit niet het geval is, kijken we hoe de balans kan worden hersteld.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

Verplichte indicatoren vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)

Naam indicator	Eenheid	Waarde Opmeer	Gem. waarde gemeenten < 25.000 inw.	Bron
Functiemenging	Verhouding tussen banen en woningen in %	51,5%		LISA (2023)
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	188,2		LISA (2023)

Wat mag het kosten

P3 - Economie

Hieronder worden de totale lasten en baten weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken. Bij dit programma zijn bij het opstellen van de begroting meerjarig geen toevoegingen en onttrekkingen begroot.

Lasten en baten

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Taakveld	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Baten		-171	-175	-175	-175	-175
3.1	Economische ontwikkeling	-13	-14	-14	-14	-14
3.4	Economische promotie	-157	-162	-162	-162	-162
Lasten		345	290	290	290	290
3.1	Economische ontwikkeling	269	238	238	238	238
3.2	Economische promotie	76	52	52	52	52
Totaal		174	115	115	115	115

Toevoegingen en Onttrekkingen reserves

(Bedragen x € 1.000)

Reserve	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Totaal	0	0	0	0	0

Verklaringen op de cijfers

P3 - Economie

Verschil Begroting 2026 en Gew. Begroting 2025

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Gewijzigde B2025	Begroting 2026	Verschil	V / N	%
Lasten	-345	-290	55	V	-15,9
Baten	171	175	5	V	2,6
Toevoegingen	0	0	0		0
Onttrekkingen	0	0	0		0
Saldo	-174	-115	60	V	-34,2

Verklaring van het verschil

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Verschil	SaldoVerschil	Voordeel /Nadeel
Lagere lasten volksfeesten en evenementen, 80 jaar bevrijding in 2025	25		V
Lagere incidentele lasten standplaatsenbeleid t.o.v. 2025	30		V
Lagere incidentele lasten keurmerk veilig ondernemen t.o.v. 2025	10		V
Overige verschillen (< € 10.000)	-10		N
TOTAAL LASTEN		55	V
Overige verschillen (< € 10.000)	5		V
TOTAAL BATEN		5	V
TOTAAL LASTEN EN BATEN		60	V
TOTAAL RESERVES (Toevoegingen en Onttrekkingen)		0	
TOTAAL SALDO		60	V

P4 - Onderwijs

Inleiding

Het belangrijkste uitgangspunt voor ons als gemeente is dat ieder kind het recht heeft om te leren, zich optimaal te ontwikkelen en volwaardig mee te doen. Dit sluit aan bij het Internationaal Verdrag van de Rechten van het kind.

Ambities

De ambities in het Coalitieakkoord Vitaal Opmeer 2022-2026

Icoon	Status
✓	Beleidsuitvoering is afgerond
●	Beleidsuitvoering loopt conform planning
●	Beleidsuitvoering is wel opgestart, maar loopt achter op de planning
●	Beleidsuitvoering is nog niet gestart of de prestatie/doel is niet bereikt

Uitwerking coalitieakkoord

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
4.001	IKC Hoogwoud	De vergunningaanvraag van de bouwheer wordt met een positieve grondhouding door het college tegemoet gezien, conform de benodigde ruimtelijke procedure, waarin de zienswijzemogelijkheden zijn opgenomen.	✓	
4.001		Over de gymzaal wordt separaat een besluit genomen over vernieuwing dan wel herontwikkeling op basis van een collegeadvies waarin de financiële en functionele consequenties van beide opties worden beschreven.	✓	
4.001		De jeugdbibliotheek komt in het IKC.	✓	
4.002	IKC Spanbroek en Opmeer	De vergunningaanvraag van de bouwheer wordt met een positieve grondhouding door het college tegemoet gezien, conform de benodigde ruimtelijke procedure, waarin de zienswijzemogelijkheden zijn opgenomen.	●	X
4.003	Jongeren betrekken	Een "Jongerenparlement" of "Jongerenraad" zo mogelijk via het jongerenwerk nieuw leven inblazen en leren van de ervaringen met het vorige parlement. Dit omdat jongeren in toenemende mate achterblijven met politieke betrokkenheid. Er komen afspraken over hoe structuur aan te brengen en wat de input en output moet zijn. Aandachtspunt is dat er contact ontstaat tussen college en gemeenteraad. Er komt voor initiatieven hierop en andere initiatieven van jongeren een aanspreekpunt.	●	X

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
4.004	Sport en cultuur	Er wordt een accommodatieonderzoek uitgevoerd. Onderzoek wordt gedaan naar een verbreding van het gebruik van sportaccommodaties en bijbehorende gebouwen. Medegebruik van accommodaties wordt ondersteund, waaronder ook gezien wordt of sporthallen kunnen worden benut voor festiviteiten.	✓	
4.005	Kinderen en cultuur	Verbindingen tussen organisaties versterken om creatieve vorming bij kinderen te stimuleren	✓	
4.006	Bibliotheekwerk	De bibliotheek is een niet weg te denken voorziening en die we graag willen behouden in de strijd tegen laaggeletterdheid. De bibliotheek blijft zich moderniseren en richten op nieuwe doelgroepen. De gemeente ondersteunt de Westfries Bibliotheek waar zij kan en mag.	●	X
4.008	Jongeren	Het jongerenwerk volop blijven ondersteunen. Ook aandacht geven aan probleemjongeren en jongerenproblematiek, als gevolg van Corona.	●	X

De ambities in de Toekomstvisie Opmeer 2030 - Thuis in Opmeer!

Omschrijving
Er staat geen ambitie in de Toekomstvisie met betrekking tot onderwijs.

De ambities in het Pact van Westfriesland

Omschrijving
In het Pact van Westfriesland staat de ambitie "Arbeidsmarkt & Onderwijs". Deze staat beschreven in Programma 3 - Economie van de begroting.

Beleidskaders

- Wet op het primair onderwijs;
- Wet passend onderwijs;
- Leerplichtwet;
- Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs 2015;
- Integraal Huisvestingsplan 2025-2040
- Onderwijsachterstandenbeleid gemeente Opmeer 2023;
- Afspraken in het kader van het 'Op overeenstemming gericht overleg' (OOGO) met de schoolbesturen en de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en convenant VVE 2023.

Autonome ontwikkelingen en trends

- Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en preventieve zorg;
- Zorg in en om de school, waaronder passend onderwijs;
- Onderwijshuisvesting (Kindcentra);
- Regisseursrol voor de gemeente (onderwijsbegeleiding, achterstandenbeleid);
- Ontwikkeling Regionale Educatieve Agenda.

Volumegegevens

Kinderopvang

- Aantal doelgroepkinderen (VVE) (peildatum 2023): 18

Basisonderwijs - aantal leerlingen per school (peildatum 1 okt 2025):

- De Stek, Spanbroek 497 (Voorheen Bonifatius en 't Ruimteschip)
- St. Wulfram, Hoogwoud 187
- De Adelaar, Hoogwoud 119
- De Akker, Opmeer 75
- Petrus Canisiuschool, De Weere 65
- De Dubbele Punt, Aartswoud 29

Betrokkenheid verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen bij dit programma.

Wat willen we bereiken en gaan we ervoor doen

P4 - Onderwijs

De programmabegroting bestaat uit negen programma's. In dit programma leest u welke extra inspanningen het college in 2026 voorstelt om te doen op het gebied van onderwijs.

Hieronder worden met betrekking tot de doelen (speerpunten) in de kadernota 2026-2029 de 1e-W-vraag (Wat willen we bereiken?) en de 2e W-vraag (Wat gaan we ervoor doen?) beschreven. De reguliere taken staan niet in de programma's beschreven.

In de Kadernota 2026 - 2029 zijn bij de vijf opgaven geen doelen benoemd die naar dit programma zijn te herleiden (zie tabel Toekomstvisie).

Doelen en Activiteiten

B25 | P4.1 - Dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en zo volwaardig mee te kunnen doen.

B25 | P4.1.1 - Doorontw. Schoolmaatsch werk

Schoolmaatschappelijk werk zet zich in 2026 in om problematiek die het leren in de weg staat te signaleren. Waar mogelijk realiseren we preventief aanbod. Het onderwijs wordt namelijk in toenemende mate geconfronteerd met gedrags- en ontwikkelingsproblemen bij leerlingen en opvoedingsproblemen in de gezins- en schoolsituatie. De aanpak van deze problemen ligt soms buiten de taakstelling van het onderwijs. Daarom zet de gemeente schoolmaatschappelijk werk in.

[Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B25 | P4.1.2 - Impl. Piramide van ondersteuning VO

In 2026 krijgt de 'piramide van ondersteuning' op alle Westfriese VO-scholen een vervolg. Het doel van de 'piramide' is om te komen tot een optimaal dekkend ondersteuningsaanbod ter bevordering van de mentale gezondheid van leerlingen doormiddel van inzet GGZ en M@zl. De toegenomen sociaal-emotionele en psychische problematiek onder jongeren op het VO vraagt om een structurele, integrale aanpak, die zich richt op het versterken van alle aspecten die de mentale gezondheid beïnvloeden.

[Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B25 | P4.1.3 - Kindcentrum in Opmeer-Spanbroek

In juni 2025 is de gemeenteraad akkoord gegaan met het beschikbaar stellen van een aanvullend krediet voor de nieuwbouw van het kindcentrum Opmeer-Spanbroek. Ook is de raad akkoord gegaan met aanvullende kredieten voor de gymzaal en de inrichting van de omgeving. Door de bouwheer zijn de overeenkomsten met de aannemer en de installateurs ondertekend. Planning is te starten met de bouw van het kindcentrum eind januari 2026.

[Opgave 1 - Vitale dorpen in een vitale gemeenschap, Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B26 | P4.1.4 - Integraal Huisvestingsplan

Op 10 juli 2025 heeft de gemeenteraad het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vastgesteld. Om de mogelijkheden die voortvloeien uit het IHP verder te verkennen en onderbouwde keuzes te kunnen maken op het gebied van onderwijshuisvesting, is het nodig om een verdiepend onderzoek uit te voeren. Hiervoor wordt een bedrag van €30.000 in de begroting 2026 opgenomen. Een externe partij zal worden ingehuurd om dit onderzoek uit te voeren en de scenario's uit het IHP nader te analyseren.

[Opgave 1 - Vitale dorpen in een vitale gemeenschap, Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B25 | P4.2 - Peuters met een mogelijke (taal)achterstand zo goed mogelijk en zonder achterstanden voor te bereiden op de basisschool.

B25 | P4.2.1 - Uitvoering VVE convenant

In 2026 evalueren we de resultatenafspraken tussen kinderopvang, onderwijs en gemeente met betrekking tot het VVE (Voor- en vroegschoolse educatie) convenant over het voorgaande jaar. Waar nodig stellen we deze afspraken bij. VVE (onderdeel van het Onderwijsachterstandenbeleid) legt een sterke basis voor de toekomstige schoolprestaties van kinderen. Het biedt kinderen van alle achtergronden de kans om essentiële vaardigheden en kennis op te doen. Het doel is om peuters met een mogelijke (taal)achterstand (ook wel 'doelgroepkinderen' genoemd) beter voor te bereiden op de basisschool en ervoor te zorgen dat kleuters zonder achterstand naar groep drie kunnen.

[Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

Verplichte indicatoren vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)

Naam indicator	Eenheid	Waarde Opmeer	Gem. waarde gemeenten <25.000 inw.	Bron
Absoluut verzuim	Per 1.000 leerplichtigen	0,0	4,5	Ingrado*
Relatief verzuim	Per 1.000 leerplichtigen (wel ingeschreven maar ongeoorloofd afwezig)	16	21	Ingrado*
Voortijdige schoolverlaters	% jongeren (12-23 jaar) die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten (havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma)	1,3%	1,8%	DUO*

* Peildatum 17-7-2025

Wat mag het kosten

P4 - Onderwijs

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in reserves, die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken weergegeven.

Lasten en baten

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Taakveld	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Lasten		1.630	1.342	1.288	1.666	1.664
4.1	Openbaar basisonderwijs	66	0	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	759	481	427	805	803
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	805	861	861	861	861
Baten		-186	-187	-187	-187	-187
4.2	Onderwijshuisvesting	-28	-29	-29	-29	-29
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-158	-158	-158	-158	-158
Totaal		1.444	1.154	1.101	1.479	1.476

Toevoegingen en Onttrekkingen reserves

(Bedragen x € 1.000)

Reserve	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Baten	-330	-156	-156	-156	-156
Mutaties reserves	-330	-156	-156	-156	-156
Totaal	-330	-156	-156	-156	-156

Verklaringen op de cijfers

P4 - Onderwijs

Verschil Begroting 2026 en Gew. Begroting 2025

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Gewijzigde B2025	Begroting 2026	Verschil	V / N	%
Lasten	-1.630	-1.342	289	V	-17,7
Baten	186	187	1	V	0,4
Toevoegingen	0	0	0		0
Onttrekkingen	330	156	-174	N	-52,7
Saldo	-1.114	-998	116	V	-10,4

Verklaring van het verschil

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Verschil	Saldo Verschil	Voordeel /Nadeel
Hogere doorbelaste personeelslasten	-39		N
Buurtsportcoach/bewegingsonderwijs weer naar programma 5	66		V
Tijdelijke huisvesting KC Opmeer-Spanbroek in 2025	330		V
Onderzoekskosten uitkomst IHP in 2026	-30		N
Opstellen onderwijshuisvestingsprogramma in 2025	15		V
Eenmalige compensatie prijsindexaties KC's in 2025	100		V
Indexering subsidies Onderwijsachterstandenbeleid	-13		N
Mutaties afschrijvingslasten	-134		N
Overige verschillen (< € 10.000)	-6		N
TOTAAL LASTEN		289	V
Overige kleine verschillen	1		V
TOTAAL BATEN		1	
TOTAAL LASTEN EN BATEN		290	V
TOTAAL TOEVOEGINGEN (Lasten)		0	
Dekking reserve onderwijshuisvesting kapitaallasten Wereldweide	156		V
Geen dekking reserve onderwijshuisvesting tijdelijke huisvesting 2025	-330		N
TOTAAL ONTTREKKINGEN (Baten)		-174	N
TOTAAL RESERVES (Toevoegingen en Onttrekkingen)		-174	V
TOTAAL SALDO		116	V

P5 - Sport, cultuur en recreatie

Inleiding

Opmeer is een aantrekkelijke gemeente waar het goed wonen, werken, leven en recreëren is. Ook in de toekomst willen we dat blijven met een heldere identiteit van de gemeente en de verschillende gemeenschappen en kernen. We willen ervoor zorgen dat Opmeer zich duurzaam ontwikkelt, met leefbaarheid en kwaliteit als belangrijke maatstaven.

Ambities

De ambities in het Coalitieakkoord Vitaal Opmeer 2022-2026

Icoon	Status
✓	Beleidsuitvoering is afgerond
●	Beleidsuitvoering loopt conform planning
●	Beleidsuitvoering is wel opgestart, maar loopt achter op de planning
●	Beleidsuitvoering is nog niet gestart of de prestatie/doel is niet bereikt

Uitwerking coalitieakkoord

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
----	-----------	-----------	------	-----

De ambities in de Toekomstvisie Opmeer 2030 - Thuis in Opmeer!

Omschrijving
De goede voorzieningen dragen bij aan de leefbaarheid en sociale cohesie. Verenigingen gaan hecht samenwerken en een aantal sportverenigingen heeft zich rondom De Weijver in Hoogwoud of het Sportpark in Spanbroek gevestigd, zodat accommodaties intensiever gebruikt kunnen worden. In alle kernen is er ruimte voor activiteiten voor alle leeftijdsgroepen. De gemeente investeert in preventie. Sport en beweging wordt gestimuleerd, sportverenigingen worden ondersteund.
En ook voor cultuur kun je in Opmeer terecht. Er zijn diverse kunst- en cultuurcentra, theaterverenigingen en twee musea waar je terecht kunt. Naast de maatschappelijke waarde heeft het Opmeerse erfgoed ook een belangrijke recreatieve waarde. Buitenrecreatie, zoals wandelen en fietsen, is populair in Nederland. Opmeer zet in op recreatie, waarbij kwaliteit belangrijker is dan kwantiteit.

De ambities in het Pact van Westfriesland

Omschrijving
We hebben een fijn gebied waar eigen inwoners en toeristen kunnen recreëren. Het aanbieden van (sport)evenementen, cultuur en recreatiemogelijkheden maakt het nog prettiger om in onze regio te verblijven en te recreëren. Dat is fijn voor onze eigen inwoners, maar het trekt ook meer bezoekers en dus meer bestedingen aan. We ontwikkelen een cultureel profiel, regio-marketing, evenementen en een recreatieve routestructuur.

Beleidskaders

- Nota Sociaal Domein 2023-2026;
- Rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) 2021-2024;
- Natuur- en Recreatieplan Westfriesland 2016;
- Agenda Toerisme Westfriesland 2016-2019;
- Groenbeleidsplan 2025-2034;
- Sportakkoord;
- Pact van Westfriesland 7.1 2020;
- Economische Visie Opmeer.

Autonome ontwikkelingen / trends

- Brede Impuls Combinatiefuncties;
- Regionale Economische Agenda Westfriesland;
- Regionale visie verblijfsrecreatie Noord-Holland Noord 2030;
- Subsidiëring door de provincie Noord-Holland van recreatieve projecten;
- Subsidiëring door Recreatieschap Westfriesland van recreatieve projecten op basis van uitvoeringsprogramma Natuur- en Recreatieplan.

Betrokkenheid verbonden partijen

Recreatieschap Westfriesland

Het Recreatieschap Westfriesland is een gemeenschappelijke regeling die voor de Westfriesse gemeenten de belangen behartigt van openluchtrecreatie, natuur en landschap. Het Recreatieschap vervult een regierol voor de realisatie van de ambities uit het Natuur- en Recreatieplan. Voor de uitvoering van het plan is een Uitvoeringsprogramma opgesteld. Het Recreatieschap voert dit plan samen met de zeven Westfriesse gemeenten en andere partijen binnen en buiten de regio uit.

Wat willen we bereiken en gaan we ervoor doen

P5 - Sport, cultuur en recreatie

De programmabegroting bestaat uit negen programma's. In dit programma leest u welke extra inspanningen het college in 2026 voorstelt om te doen op het gebied van economie.

Hieronder worden met betrekking tot de doelen (speerpunten) in de kadernota 2026-2029 de 1e-W-vraag (Wat willen we bereiken?) en de 2e W-vraag (Wat gaan we ervoor doen?) beschreven. De reguliere taken staan niet in de programma's beschreven.

Doelen en Activiteiten

D5.1 - In onze lokale samenleving kunnen alle inwoners op een volwaardige wijze mee doen.

B25 | P5.1.1 Wettelijke zorgplicht bibliotheek

Het kabinet wil dat inwoners binnen een redelijke afstand toegang hebben tot een volwaardige bibliotheek. Gemeenten krijgen de wettelijke taak om hiervoor te zorgen. Het normenkader dat voortvloeit uit de wettelijke zorgplicht is nog niet definitief. Het ingaan van deze wettelijke zorgplicht staat officieel nog voor 1-1-2026 gepland, maar is al diverse keren uitgesteld en lijkt weer uitgesteld te worden. Verwacht wordt dat de wettelijke zorgplicht ingaat per 1-7-2026 of uiterlijk 1-1-2027.

In 2026 gaan de voorbereidingen op de zorgplicht, in samenwerking met de regio en de Westfriese Bibliotheken, dan ook verder. Het vaststellen van een meerjarenplan is een verplichting die voortvloeit uit de wettelijke zorgplicht maar niet af hoeft te zijn op het moment dat de zorgplicht ingaat. Het beschrijft op welke manier de zorgplicht wordt ingevuld, rekening houdend met elementen als omvang, dichtheid en samenstelling van de bevolking, de lokale maatschappelijke opgaven en de positie van de bibliotheek te midden van andere sociale en culturele instellingen en het onderwijs. Wij zullen hiermee starten als er een definitief normenkader vanuit het Rijk ligt. Dat is op dit moment nog niet het geval.

[Opgave 1 - Vitale dorpen in een vitale gemeenschap, Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B25 | P5.1.2 Nieuw convenant bibliotheek

In 2025 is besloten het regionale convenant met de Westfriese Bibliotheken 2022-2025 pas te verlengen op het moment dat duidelijk wordt wanneer de zorgplicht definitief in werking treedt en het normenkader definitief is. Naar verwachting zal het convenant in 2026 worden herzien.

[Opgave 1 - Vitale dorpen in een vitale gemeenschap, Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B25 | P5.1.3 Uitvoering sportakkoord 2.0 en GALA

Het sportakkoord 2.0 is vanaf 2024 geïntegreerd in het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA). Hiervoor is een activiteitenplan opgesteld, met de focus op 365 dagen bewegen en een leven lang sporten. Uitvoering van dit plan vindt plaats in 2025-2027 en combineren we met de ontwikkeling van de buitenruimte.

[Opgave 1 - Vitale dorpen in een vitale gemeenschap, Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B25 | P5.1.4 Uitvoering beleidsplan BOSS

(onder voorbehoud akkoord Raad). In nauwe samenhang met het sportakkoord, het GALA en het nieuwe recreatiebeleid is een integraal en afdeling overstijgend nieuw beleidsplan Bewegen, Ontmoeten, Sporten en Spelen (BOSS) opgesteld. In 2026 zal worden gestart met de eerste uitvoering hiervan. In de komende 7 jaar zal voor iedere wijk een voorstel komen om de buitenruimte zodanig in te richten dat het voor inwoners aantrekkelijk wordt om in te sporten, te recreëren en elkaar te ontmoeten.

[Opgave 1 - Vitale dorpen in een vitale gemeenschap, Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B25 | P5.2 - In de gemeente Opmeer zijn meer mogelijkheden ten behoeve van recreëren voor zowel inwoners, dagtoeristen als toeristen

B25 | P5.2.1 Verbetering recreat. routestructuren

We onderzoeken kansen om in meer en / of kwalitatief betere recreatieve (wandelen- / fiets- / vaar) routestructuren te ontwikkelen, inclusief daarbij behorende faciliteiten.

[Opgave 4 - Een aantrekkelijk landschap]

B25 | P5.2.2 Nieuwe Recreatievisie

Samen met het Recreatieschap Westfriesland houden we het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland met een uitvoeringsprogramma met fasering en aandacht voor deelgebieden actueel. Het bestaande Natuur- en Recreatieplan Westfriesland, dat is vastgesteld in 2016, is aan vernieuwing toe. Door de groei van het aantal inwoners en andere (ruimtelijke) ontwikkelingen in de regio, moeten we opnieuw kijken naar voldoende en aantrekkelijke recreatiemogelijkheden voor de inwoners van Westfriesland. Daarom werken de Westfriesse gemeenten en het Recreatieschap aan de Recreatievisie Westfriesland 2030.

[Opgave 4 - Een aantrekkelijk landschap]

B25 | P5.2.3 Beleefbaar Opmeers landschap

Opmeer kent een rijke historie met verhalen die het waard zijn om te koesteren en te delen. Het uitdragen van deze verhalen versterkt niet alleen de beleving voor toeristen, maar is ook van betekenis voor onze inwoners, omdat het raakt aan de ontstaansgeschiedenis van onze leefomgeving. In 2025 zijn we gestart met het plaatsen van informatieborden langs wandel- en fietsroutes. In 2026 worden deze verder uitgebreid, zodat het Opmeerse landschap steeds beter beleefbaar wordt voor recreanten.

[Opgave 4 - Een aantrekkelijk landschap]

B25 | P5.2.4 Doorontw. reg. marketing toerisme

Binnen het Pact van Westfriesland investeren we in de verdere professionalisering van regionale marketing en promotie van het vrijetijdsaanbod. Doel is om de toeristische sector te versterken en Westfriesland richting 2028 te positioneren als één van de top-10 toeristische regio's van Nederland.

[Opgave 4 - Aantrekkelijk landschap]

B25 | P5.3 - Meer aantrekkelijke recreatieve voorzieningen in de gemeente Opmeer: kwalitatief beter, meer zichtbaar

B25 | P5.3.2 Doorontwikkeling regionale marketing

B25 | P5.4 - Groenbeheer vergroten biodiversiteit

Walkanten en groenstroken richten we zo biodivers mogelijk in. Ook op de grasvelden en plantsoenen meer ruimte voor biodiversiteit. Ontwikkelingen nabij de kernen kunnen vragen om compensatie op andere locaties.

B25 | P5.4 1 Uitvoering geven Groenbeleidsplan

We gaan meer op biodiversiteit sturen en dat betekent dat we minder frequent maaien, waardoor er meer kansen ontstaan voor bloemengroei en daardoor ook meer overlevingskansen voor insecten. We gaan meer bloemenmengsels gebruiken

Bij vervanging van gereedschap en vervoersmiddelen gaan we over van benzine naar elektrisch aangedreven materieel.

We hebben aandacht voor de overgangen van water / taluds, waardoor dieren makkelijk in en uit het water kunnen en er speciale gebiedjes ontstaan bij de overgang van water en grond.

[Opgave 4 - Een aantrekkelijk landschap]

B25 | P5.4.2 Nieuwe functies groenbeheer

Ter verbetering van de biodiversiteit maaien we niet alles meer wekelijks, maar twee keer per jaar en ruimen we het gemaaide gras op. Hierdoor verschaalt de grond waardoor mogelijk andere kruiden gaan groeien.

We bevorderen klimaatadaptatie door bijvoorbeeld schaduwwerking. Door bomen zo groot mogelijk te laten worden, ontstaat er veel schaduw, maar ook veel water opname. Grote bomen hebben immers meer water nodig.

Ook laten we takken tot aan de grond groeien, waardoor er minder opwarming is en het onder de bomen koeler blijft. Zo kunnen we ook niet meer onder de boom maaien, waardoor er andere planten komen dan op het gemaaide gedeelte buiten de boom.

Om onze dienstverlening op peil te kunnen houden, en te kunnen voldoen aan verdergaande eisen die wet en regelgeving stellen, word de formatie uitgebreid met 2 FTE; één uitvoerend en één administratief/ondersteunend.

We zorgen voor bewegingsmogelijkheden in de openbare ruimte en maken daar plaats voor. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een grasveld dat als trapveldje kan worden gebruikt door er een klein, eenvoudig doeltje te plaatsen. Ook kunnen het boomstammen zijn, waarop niet alleen kan worden gezeten, maar die inwoners ook als fitnessstoestel kunnen gebruiken.

Momenteel is er beleid in ontwikkeling conform de BOSS-methodiek (Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten). Hiervan maakt ook de taakveld groen onderdeel uit. We proberen mensen in de openbare ruimte de BOSS-gedachte te laten beleven.

[Opgave 4 - Een aantrekkelijk landschap]

B25 | P5.4.3 Communicatie gemeentelijk groen

In 2026 communiceren we meer richting inwoners over het veranderende maaibeeld, omdat het een ander beeld geeft in de straten, zodat zij weten en begrijpen waarom we deze verandering invoeren.

We willen fiets- en wandeltochten in het groen bij onze inwoners promoten. Zo kunnen we laten zien hoeveel en welke natuur er in onze gemeente aanwezig is. En de bewoners het groen meer beleven

[Opgave 4 - Een aantrekkelijk landschap]

Verplichte indicatoren vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)

Naam indicator	Eenheid	Waarde Opmeer	Gem. waarde gemeenten <25.000 inw.	Bron
Niet-sporters	% inwoners van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.	44,2%	44,1%	Gezondheidsmonitor (2024)

* Peildatum 1-8-2025

Wat mag het kosten

P5 - Sport, cultuur en recreatie

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in reserves, die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken weergegeven.

Lasten en baten

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Taakveld	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Lasten		3.287	3.525	3.434	3.435	3.428
5.1	Sportbeleid en activering	134	155	142	142	142
5.2	Sportaccommodaties	716	818	823	826	826
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	258	245	245	245	245
5.4	Musea	34	35	35	35	35
5.5	Cultureel erfgoed	46	52	50	50	50
5.6	Media	531	451	351	351	351
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.568	1.769	1.789	1.786	1.780
Baten		-653	-599	-586	-586	-586
5.1	Sportbeleid en activering	-67	-65	-52	-52	-52
5.2	Sportaccommodaties	-293	-337	-337	-337	-337
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-16	-16	-16	-16	-16
5.5	Cultureel erfgoed	-32	-32	-32	-32	-32
5.6	Media	-201	-102	-102	-102	-102
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-44	-45	-45	-45	-45
Totaal		2.634	2.926	2.848	2.848	2.842

Toevoegingen en Onttrekkingen reserves

(Bedragen x € 1.000)

Reserve	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	8	8	8	8	8
Mutaties reserves	8	8	8	8	8
Baten	-136	-138	-138	-138	-138
Mutaties reserves	-136	-138	-138	-138	-138
Totaal	-129	-131	-131	-131	-131

Verklaringen op de cijfers

P5 - Sport, cultuur en recreatie

Verschil Begroting 2026 en Gew. Begroting 2025

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Gewijzigde B2025	Begroting 2026	Verschil	V / N	%
Lasten	-3.287	-3.525	-237	N	7,2
Baten	653	599	-54	N	-8,2
Toevoegingen	-8	-8	0		0
Onttrekkingen	136	138	2	V	1,6
Saldo	-2.506	-2.795	-289	N	11,5

Verklaring van het verschil

(Bedragen x € 1.000)

Lasten en Baten	Verschil	Saldo Verschil	Voordeel /Nadeel
Hogere lasten door uitbreiding Groenbeheer	-152		N
Exploitatiekosten Sporthal structureel	-25		N
Eenmalige kosten inventaris Sporthal 2025	10		V
Subsidie energiekosten verenigingen in 2024 en 2025	15		V
Subsidie buurtsportcoach/bewegingsonderwijs van prog. 4 naar 5	-66		N
Indexering subsidies	-29		N
SPUK Bibliotheek eenmalig in 2025, ook aan de batenkant	101		V
Lagere doorbelasting salariskosten	18		V
Afschrijvingslasten	-105		N
Overige verschillen (< € 10.000)	-4		N
TOTAAL LASTEN		-237	N
SPUK Bibliotheek eenmalig in 2025, ook aan de lastenkant	-101		N
Huuropbrengsten Sporthal	40		V
Overige verschillen (< € 10.000)	7		V
TOTAAL BATEN		-54	N
TOTAAL LASTEN EN BATEN		-291	N
TOTAAL RESERVES (Toevoegingen en Onttrekkingen)		2	V
TOTAAL SALDO		-289	N

P6 - Sociaal domein

Inleiding

De gemeente Opmeer is een zorgzame gemeenschap en werkt preventief waar mogelijk en ondersteunend wanneer nodig. We streven naar optimale participatie, waardoor iedereen zo lang en zo zelfstandig mogelijk blijft wonen en zo actief mogelijk kan meedoen.

Ambities

De ambities in het Coalitieakkoord Vitaal Opmeer 2022-2026

Icoon	Status
✓	Beleidsuitvoering is afgerond
●	Beleidsuitvoering loopt conform planning
●	Beleidsuitvoering is wel opgestart, maar loopt achter op de planning
●	Beleidsuitvoering is nog niet gestart of de prestatie/doel is niet bereikt

Uitwerking coalitieakkoord

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
6.001	Nota Sociaal Domein, sporten en gezondheid	In 2023 wordt een "Lokale Nota Sociaal Domein" voor een termijn van 4 jaar vastgesteld. In het derde jaar vindt een evaluatie plaats. Dit vormt tevens de input voor aanpassing van de nota. In de gemeente wat kan. Gezamenlijk en daarbuiten wat moet. Dit geldt als uitgangspunt. Daarbij wordt uitgegaan van eigen kracht. Er worden dwarsverbanden gelegd tussen de verschillende wetgevende kaders op het sociaal domein. Richting 2023 zoeken naar een integrale aanpak door nauwere samenwerking tussen (professionele) organisaties (bijvoorbeeld Wijkteam), (jeugd)vrijwilligersorganisatie, mantelzorgers, wijksteunpunten en verenigingen. Daarnaast inzetten op preventie en 365 dagen sport. Richting 2023 moet in verband met oplopende kosten helder uiteengezet worden waar bovenwettelijke keuzemogelijkheden liggen en hoever onze zorgplicht reikt, alsmede keuzemogelijkheden in het lokaal, regionaal en bovenregionaal uitvoeren van taken.	●	X

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
6.001		Kijk naar de memorie van Toelichting op de Wmo om doelstellingen te kunnen definiëren;	✓	
6.001		betrek de Wet publieke gezondheidszorg en wat daarin staat over analyses op de gezondheidssituatie van onze inwoners en formuleer doelgroepenbeleid;	●	X
6.001		baseer op het voorgaande de focus en financiële impact.	●	
6.001		Bij de totstandkoming richting 2023 wordt de raad betrokken en vindt gedegen participatie plaats met de gemeenschap.	✓	
6.002	Mantelzorgers	De mantelzorger heeft grote meerwaarde. Zowel in het kader van zorg dichtbij huis voor de zorgbehoevende als in het kader van preventie en kostenbeheersing. De waardering in financiële zin op peil houden en ondersteuning van mantelzorg versterken met aandacht op maat.	✓	
6.003	Schuldhelpverlening	Gelet op alle ontwikkelingen en crisis wordt strak regie gevoerd op het voorkomen van schulden. In relatie tot inflatie en stijgende kosten wordt het beleid op het gebied van schuldhelpverlening in het kader van armoedebeleid tegen het licht gehouden en zo nodig aangepast.	●	X

De ambities in de Toekomstvisie Opmeer 2030 - Thuis in Opmeer!

Omschrijving
Opmeer in 2030 is gezond, vitaal en inclusief. We stellen iedere inwoner in staat om zo lang mogelijk zelfstandig huishouding te voeren.

De ambities in het Pact van Westfriesland

Omschrijving
We willen een gezonde en inclusieve regio zijn waarin iedereen meedoet en inwoners een passend zorgaanbod krijgen. We werken hiervoor samen op het gebied van specialistische jeugdhulp, schuldhelpverlening, laaggeletterdheid, inburgering, een ontwikkel- en inclusieagenda onderwijs en jeugdhulp, een plan 'in control of alcohol', en een aanpak voor kwetsbare personen.

Beleidskaders

- Nota sociaal domein 2023-2026;
- Jeugdwet 2015;
- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015;
- Wet langdurige zorg (Wlz);
- Participatiewet;
- Verordening, Beleidsregels en Besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Opmeer 2020;
- Verordening, beleidsregels Jeugdhulp gemeente Opmeer 2020;
- Uitvoeringskader inkoop sociaal domein Westfriesland 2019-2021;
- Beleidsregels bijzondere bijstand 2023;
- Inkomensvoorzieningen loaw en loaz;
- Besluit bijstandverlening zelfstandigen (bbz);
- Beleidsplan, verordeningen en beleidsregels WerkSaam West-Friesland;
- Wet Educatie en Beroepsonderwijs (volwasseneneducatie);
- Regionaal beleidskader schuldhulpverlening 2025-2028;
- Regionale toekomstvisie maatschappelijke opvang en beschermd wonen 2020;
- Beleidskader Westfriese aanpak laaggeletterdheid 2021-2024;
- Huisvesting Taakstelling Vergunninghouders;
- Wet inburgering;
- Beleidsregels inburgering 2023;
- Beleidskader Ingeburgerd! Op eigen kracht participeren 2021-2025;
- Ouderenbeleid;
- Toekomstvisie Opmeer 2030.

Autonome ontwikkelingen/ trends

- Transformatie van zwaardere zorg naar lichtere zorg;
- Aandacht voor eigen kracht en netwerk (stimulering zelfredzaamheid en participatie);
- Innovatie (efficiëntere en goedkopere zorg door nieuwe producten, werkwijzen en samenwerkingsvormen);
- Ambulantisering van zorg (dat wil zeggen: afbouw van zorgverlening in instellingen);
- Intensivering aanpak seksueel en huiselijk geweld middels Veilig thuis, MDA++, meldcode, verwijzindex;
- Toekomstvisie 2030 en nota sociaal domein: focus op preventie;
- Hervormingsagenda jeugdstelsel (Rijk en VNG);
- Dubbele vergrijzing.

Betrokkenheid verbonden partijen

WerkSaam

WerkSaam Westfriesland (een gemeenschappelijke regeling) is een samenwerkingsverband tussen de zeven Westfriese gemeenten en voert de taken uit die voortkomen uit de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW). Deze taken richten zich op het bemiddelen van verschillende doelgroepen naar werk. Het gaat om mensen met een WSW-dienstverband of beschut werk, bijstandsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden. WerkSaam heeft als hoofddoelstelling er zorg voor te dragen dat werkzoekenden zo snel mogelijk aan passend werk te helpen en het bedienen van werkgevers die op zoek zijn naar (tijdelijke) arbeidskrachten. Is werk nog niet mogelijk? Dan verstrekt WerkSaam (tijdelijk) een uitkering. De bijzondere bijstand, onderdeel van de Participatiewet, is bij de afzonderlijke gemeenten gebleven.

Wat willen we bereiken en gaan we ervoor doen

P6 - Sociaal domein

De programmabegroting bestaat uit negen programma's. In dit programma leest u welke extra inspanningen het college in 2026 voorstelt om te doen op het gebied van sociaal domein.

Hieronder worden met betrekking tot de doelen (speerpunten) in de kadernota 2026-2029 de 1e-W-vraag (Wat willen we bereiken?) en de 2e W-vraag (Wat gaan we ervoor doen?) beschreven. De reguliere taken staan niet in de programma's beschreven.

Doelen en Activiteiten

B25 | P6.1 - Zorgen dat de vraag naar zorg gereduceerd wordt.

B25 | P6.1.1 - Preventief Jeugdbeleid

We geven verder uitvoering aan het Uitvoeringsplan Jeugd en Preventie. Een actie in 2026 is het vaststellen van het preventief jeugdbeleid voor een integrale preventieve aanpak rondom mentale gezondheid, eenzaamheid, veiligheid en overlast.

[Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B25 | P6.1.2 - Doorontwikkeling ontmoetingscentra

In navolging van het raadsbesluit in 2025 ontwikkelen we in 2026 een uitvoeringsplan voor de vastgestelde visie, volgt een locatiekeuze voor Opmeer/Spanbroek en wordt er uitvoering gegeven aan de visie. Deze doorontwikkeling laten we aansluiten bij onder andere de ontwikkelingen met betrekking tot preventie, ouderenbeleid, gezondheidsbeleid en de verbreding van het gebruik van sportaccommodaties.

Participatie bij het gehele proces is van belang en geven we vorm aan door inwonersbijeenkomsten en blijvend actief betrekken van stakeholders.

[Opgave 1 - Vitale dorpen, Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B26 | P6.1.3 - Laaggeletterdheid

In 2026 stellen we een nieuw regionaal beleidskader brede aanpak laaggeletterdheid. De gemeenteraden stellen in 2026 het nieuwe beleidskader voor laaggeletterdheid vast.

[Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B25 | P6.1.4 - Uitvoering Hervormingsagenda Jeugd

De Landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 heeft als doel om de jeugdzorg beschikbaar te houden voor wie het echt nodig heeft en financieel gezond te maken. In de Hervormingsagenda zijn landelijke, regionale en lokale maatregelen opgenomen om de benodigde hervormingen te realiseren.

In 2026 ligt de focus op de uitvoering van het regionale adviesrapport dat in november 2025 wordt opgeleverd. In dit rapport staan 13 maatregelen beschreven waarvan 7 een lokale verantwoordelijkheid zijn.

De verwachting is dat er kosten aan de implementatie van de verschillende maatregelen verbonden zijn. Wij kunnen op dit moment nog niet inschatten hoe hoog deze kosten zijn. Ook is nog niet bekend welke middelen er mogelijk door het Rijk beschikbaar gesteld zullen worden.

[Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B25 | P6.1.5 - Kwartaalrapportage WMO, Jeugd

We informeren de gemeenteraad vier keer per jaar middels kwartaalrapportages over de geleverde zorg Wmo en Jeugd, de financiële stand van zaken en de nog te verwachten kosten voor het gehele jaar.

[Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap, Opgave 5 - Een bereikbaar bestuur]

B25 | P6.1.6 - Politieke betrokkenheid jongeren

Op basis van de onderzochte mogelijkheden om jongeren te betrekken bij de politiek komen we met een voorstel tot uitvoering. Hierbij kijken we ook naar de inzet van het jeugdparlement.

[Opgave 5 - Een bereikbaar bestuur]

B25 | P6.2 - Zorgen dat er voldoende vrijwilligers- en mantelzorgers beschikbaar zijn.

B25 | P6.2.1 - Ondersteunen lokale vrijwill.org.

Het verenigingsleven in Opmeer is actief en uitgebreid. Er wordt een breed scala aan sport, cultuur en maatschappelijke activiteiten georganiseerd door en voor de inwoners van Opmeer. Een belangrijk en zeer waardevol onderdeel van de samenleving in Opmeer. De gemeente is zich zeer bewust van de waarde hiervan en werkt dan ook graag mee aan de ondersteuning en versterking van alle vrijwilligersorganisaties in Opmeer en zet een ondersteuningsprogramma op om de lokale vrijwilligersorganisaties te ondersteunen en versterken. Hierbij wordt ingezet op een aantal primaire thema's die algemeen spelen binnen de verenigingen en/of vanuit gemeentelijk perspectief belangrijk zijn om op te sturen. De ondersteuning bestaat uit verschillende vormen en intensiviteit, van brede workshops tot individuele trajectbegeleiding in 2026. Dit wordt grotendeels gefinancierd vanuit GALA middelen. De 5 thema's zijn:

1. Sociaal Veilige Verenigingen
2. Gezonde kantine en verantwoord alcohol gebruik
3. Bestuurlijke ondersteuning
4. Financieel gezond
5. Deskundigheidsbevordering

Vanuit de gemeente is het een samenwerking tussen opbouwwerkers en beleidsmedewerkers. Het platform Opmeerleeft wordt hierbij actief gebruikt.

[Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B25 | P6.2.2 - Zorgen voor voldoende mantelzorgers

De mantelzorgers zijn een belangrijke toenemende groep inwoners zoals beschreven in het ouderenbeleid. Ook aan de jonge mantelzorgers geven we specifieke aandacht. In 2026 passen we het mantelzorgbeleid aan. Met het Mantelzorgcentrum gaan we in 2026 een regionale samenwerking aan met als doel kennisdeling via de website www.mantelzorgcentrum.nl voor inwoners en professionals en een tweejaarlijks overleg met regiogemeenten en stakeholders in het kader van preventief beleid en deskundigheidsbevordering.

[Opgave 2 - Zorgzame gemeenschap]

B25 | P6.3 - Het doel is om de toegang naar de zorg te verbeteren.

B25 | P6.3.1 - Uitvoeren 'Houtskoolschets Wfr'

In 2026 werken we verder aan de uitvoering van het regionale plan "Houtskoolschets Westfriesland" (onderdeel van Bovenregionaal Expertisenetwerk Jeugd Noord-Holland "Een Thuis voor Noordje"). Doel van dit plan is om jeugdigen zo 'thuis mogelijk' op te laten groeien en als dit niet (meer) kan in het eigen gezin, de jeugdigen in één keer op de juiste plek te plaatsen. In september 2025 is regionaal gestart met het Integraal Gezinsteam (IGT) en tevens de eerste kleinschalige woonvoorziening (KWV) van start gegaan. In 2026 zal er verder vorm worden gegeven aan de pilots uit de Houtskoolschets WF, waaronder het openen van nog een KWV.

[Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B25 | P6.3.2 - Transformatievisie JeugdzorgPlus

We geven uitvoering aan de 'Transformatievisie JeugdzorgPlus 2023 en verder'. Deze visie heeft als doel om jeugdigen met ernstige gedragsproblematiek nog beter te behandelen en perspectief te bieden op een toekomst waarin zij verantwoord mee kunnen doen in de maatschappij. Hierbij richten we ons op de volgende speerpunten:

1. voorkomen van gesloten plaatsing;
2. gecontroleerd afbouwen van gesloten plaatsingen;
3. bevorderen van de uitstroom uit de geslotenheid.

Ook in 2026 zetten we stappen om uitvoering te geven aan deze speerpunten.

[Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B25 | P6.4 - De voorzieningen binnen de gemeente beter aan te laten sluiten op de demografische samenstelling van de gemeente.

B25 | P6.4.1 - Doorontw. inloopvoorziening GGZ

In 2025 zijn twee inloopvoorzieningen 'De Buurtkamers' van Leviaan in ontmoetingscentra de Schakel en de Lindehof geopend op wekelijkse basis vanuit bekostiging regionale maatschappelijke opvang/beschermde wonen gelden. In 2026 worden er passende themabijeenkomsten aangeboden door Leviaan en de Hoofdzaak in de Buurtkamers om de inwoners te voorzien van informatie en geven we de inloopvoorzieningen meer bekendheid.

[Opgave 2 - Zorgzame gemeenschap]

B25 | P6.5 - Bevorderen dat we sociale cohesie en betrokkenheid voor iedereen binnen de gemeente bereiken.

B25 | P6.5.1 - Opstellen Lokale inclusie Agenda

We stellen in 2026 een Lokale Inclusie Agenda op. Dit is een verplichting die voorkomt uit het VN-verdrag handicap. Hiermee zorgen we ervoor dat gemeente Opmeer een meer inclusieve gemeente wordt: een gemeente waarin iedereen mee kan doen.

[Opgave 1 - Vitale dorpen in een vitale gemeenschap, Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

Verplichte indicatoren vanuit de BBV

Naam indicator	Eenheid	Waarde Opmeer	Gem. waarde gemeenten <25.000 inw.	Bron*
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot 64 jaar	701,4	708,1	LISA (2023)
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking	75,0	73,8	CBS (2024)
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	-	1	CBS (2023)
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	1	1	CBS (2023)
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	130,2	176	CBS (2024)
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	3	3	CBS (2023)
Lopende re-integratievoorzieningen**	Aantal per 10.000 inwoners 15 tot 64 jaar	344,4	156,6	CBS (2024)
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	11,9	13,1	CBS (2024)
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,5	0,9	CBS (2024)
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	-	0,4	CBS (2024)
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	590	669	CBS (2024)

* Meest recente gegevens op peildatum 1-8-2025

** Hiervoor is geen landelijke eenduidige definitie, waardoor veel gemeenten dit op een andere wijze registreren.

Wat mag het kosten

P6 - Sociaal domein

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in reserves, die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken weergegeven.

Lasten en baten

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Taakveld	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Lasten		14.995	13.424	12.605	12.412	12.423
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.354	2.106	1.606	1.606	1.601
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	232	220	220	220	220
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	376	375	375	375	375
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	366	405	405	405	405
6.3	Inkomensregelingen	2.940	3.054	3.054	3.054	3.054
6.4	WSW en beschut werk	336	334	329	329	329
6.5	Arbeidsparticipatie	186	183	183	186	186
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	457	338	338	338	338
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	1.057	1.133	1.165	1.186	1.186
6.712	Begeleiding (WMO)	917	1.003	1.011	1.029	1.029
6.713	Dagbesteding (WMO)	58	63	64	66	66
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9	9	9	9	9
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	722	555	487	487	487
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	1.305	2.202	2.016	1.780	1.796
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	341	258	226	226	226
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	546	414	362	362	362
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	0	0
6.791	PGB WMO	54	54	54	54	54
6.792	PGB Jeugd	28	28	28	28	28
6.821	Jeugdbescherming	168	127	111	111	111
6.91	Coördinatie en beleid WMO	176	224	224	224	224

Nr.	Taakveld	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	366	338	338	338	338
Baten		-6.283	-3.982	-2.774	-2.909	-2.909
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-4.162	-1.866	-566	-566	-566
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	0	0	0	0
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-19	-19	-19	-19	-19
6.3	Inkomensregelingen	-2.040	-2.040	-2.040	-2.040	-2.040
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	-62	-57	-149	-149	-149
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	0	-135	-135
6.91	Coördinatie en beleid WMO	0	0	0	0	0
Totaal		8.712	9.442	9.831	9.503	9.514

Toevoegingen en Onttrekkingen reserves

(Bedragen x € 1.000)

Reserve	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	581	1.381	81	81	81
Mutaties reserves	581	1.381	81	81	81
Baten	-55	-900	-400	-400	-400
Mutaties reserves	-55	-900	-400	-400	-400
Totaal	526	480	-320	-320	-320

Verklaringen op de cijfers

P6 - Sociaal domein

Verschil Begroting 2026 en Gew. Begroting 2025

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Gewijzigde B2025	Begroting 2026	Verschil	V / N	%
Lasten	-14.995	-13.424	1.572	V	-10,5
Baten	6.283	3.982	-2.301	N	-36,6
Toevoegingen	-581	-1.381	-800	N	137,8
Onttrekkingen	55	900	846	V	1548,6
Saldo	-9.238	-9.672	-434	N	4,7

Verklaring van het verschil

(Bedragen x € 1.000)

Lasten en Baten	Verschil	Saldo verschil	Voordeel /Nadeel
Hogere doorbelaste salarislasten	-142		N
Opstellen ouderenbeleid in 2025	50		V
Geen energiesubsidies in 2025	15		V
Hogere uitkering leefgeld Oekraïners	-50		N
Geen kosten bouw-/woonrijk maken + projectleiding huisvesting Oekraïners	2.650		V
Kapitaallasten huisvesting Oekraïners	-348		N
Indexering gemeentelijke bijdrage WerkSaam	-76		N
Indexering Veilig Thuis	-16		N
WMO woonvoorzieningen incidenteel in 2025	100		V
Indexering WMO maatwerkvoorzieningen	-167		N
Kosten Jeugdzorg, incidenteel verschil 2026 t.o.v 2025	450		V
Extra budget uit de meicirculaire Jeugd + structurele ophoging budget vanaf 2026	-923		N

Lasten en Baten	Verschil	Saldo verschil	Voordeel /Nadeel
In 2025 zijn geen kosten meer begroot voor de Hervormingsagenda Jeugd	50		V
Overige afschrijvingskosten	-14		N
Overige verschillen (< € 10.000)	-7		N
TOTAAL LASTEN		1.572	V
Hogere normvergoeding opvang Oekraïners	350		V
Geen transitievergoeding huisvesting Oekraïners	--2.650		N
Overige verschillen (< € 10.000)	1		V
TOTAAL BATEN		-2.301	N
TOTAAL LASTEN EN BATEN		-479	N
Mutatie dotatie aan reserve Huisvesting Oekraïners	-300		N
Onttrekking dekking kapitaallasten Huidvesting Oekraïners	348		V
Onttrekking Algemene Reserve tbv Ouderenzorg	500		
Dotatie aan nieuwe reserve Ouderenzorg	-500		
Overige kleine verschillen	-2		
TOTAAL RESERVES (Toevoegingen en Onttrekkingen)		46	V
TOTAAL SALDO		-433	V

P7 - Duurzaamheid, volksgezondheid en milieu

Inleiding

Dit programma bevat alle activiteiten die te maken hebben met circulariteit, volksgezondheid en milieu.

Ambities

De ambities in het Coalitieakkoord Vitaal Opmeer 2022-2026

Icoon	Status
✓	Beleidsuitvoering is afgerond
●	Beleidsuitvoering loopt conform planning
●	Beleidsuitvoering is wel opgestart, maar loopt achter op de planning
●	Beleidsuitvoering is nog niet gestart of de prestatie/doel is niet bereikt

Uitwerking coalitieakkoord

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
7.001	Recycletarief	We herzien het raadsbesluit van 17 februari 2022. Een recycleplan wordt in 2025 ingevoerd. Daarbij nemen we goede en minder goede punten uit evaluaties van omliggende gemeenten mee en leren we daarvan. Het besluit moet leiden tot een integraal beleid om - gezien het Rijksbeleid - de milieudoelstelling van minder restafval (< 100 kg) te behalen.	●	
7.001		Anderzijds moet oog blijven voor de mogelijkheid om energie te produceren uit afvalverbranding. Afval van biogene oorsprong wordt met brandbare eigenschappen kan zoals vermeld in de RES in dat verband ook dienst doen als energie-/warmtebron.	●	X
7.002	Duurzaamheid, klimaatadaptatie en energietransitie	Om de energietransitie aan te zwengelen wordt aangetakt op Rijkssubsidieregels. Het tempo is afhankelijk van het rijk en rijksmiddelen. Gefaseerd en doelbewust gaan we voort op de ingezette weg.	●	X
7.002		Vasthouden aan de RES ten aanzien van elektriciteitsproductie zoals deze is voor de elektriciteitsopwekking: geen windmolens en gebaseerd op landschappelijke waarden aan de slag met zonne-energie met de laagste ruimtelijke impact. Binnen de RES wordt ruimte gehouden voor energieopwekking met innovatieve nieuwe methoden.	●	X

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
7.002		Transitievise warmte: mensen blijvend betrekken bij de uitwerking van de transitievise warmte. Iedereen moet dit mee kunnen maken. Gemeentelijke gebouwen worden meegenomen en het woningbedrijf zorgt dat ze een centrale rol vervullen in de uitwerking van de transitievise, zo mogelijk ook met centrale inkoop.	●	X
7.002		Klimaatadaptatieplannen worden verder voortgezet en werk van gemaakt om de openbare ruimte zo in te richten dat niemand last krijgt van klimaatverandering door heftige buiten en hittestress.	●	X
7.002		Er wordt een energieloket ingericht om mensen bij te staan met advies. Ook bij het ontwikkelen van coöperatieve energiewinning.	●	X
7.003	Motorcross	We wachten de ontwikkelingen rond de motorcross in Hollands Kroon af. Zienswijzen zijn ingediend en aan de hand van een mogelijk definitief besluit in Hollands Kroon zal worden bepaald of met succes beroep kan worden ingesteld. Daarbij richten we ons met name op geluid. De gemeenteraad wordt bij die afweging betrokken.	●	

De ambities in de Toekomstvisie Opmeer 2030 - Thuis in Opmeer!

Omschrijving
De ambitie "Vitale dorpen in een vitale gemeenschap" raakt volksgezondheid en milieu. Opmeer is een gezonde en inclusieve gemeente.
De ambitie "Een duurzame toekomst" is een klimaatbestendige gemeente in 2050. Bedrijventerrein De Veken wordt klimaatneutraal. In 2040 wil de gemeente energieneutraal zijn.

De ambities in het Pact van Westfriesland

Omschrijving
In het Pact van Westfriesland staat de ambitie "Sociaal Domein".
In het Pact van Westfriesland staat de ambitie "Energietransitie en Klimaatadaptatie". De opgave is voldoen aan de eisen van het deltaprogramma en het klimaatakkoord.

Beleidskaders

- Nota Sociaal Domein 2023-2026;
- Beleidskader gezondheidsbeleid;
- Gezond Actief Leven Akkoord (GALA);
- Deltaprogramma;
- Klimaatakkoord;
- Beleidskader Zon en Wind;
- Programma Stedelijk Water en Riolerings 2022-2027.

Autonome ontwikkelingen/ trends

- 380kV-netuitbreiding Noord-Holland Noord;
- Programma Verbindingen Aanlanding Wind op Zee (VAWOZ).

Volumegegevens

- Gemeente Opmeer heeft 110 km vrij-verval riool en 31 km persleiding in beheer.

Betrokkenheid verbonden partijen

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

De Omgevingsdienst verzorgt voor de gemeente de vergunningverlening, toezicht en handhaving en staat ons bij met specialistisch advies. Dit doen zij bijvoorbeeld op het gebied van milieu, veiligheid, duurzaamheid en circulaire economie.

Met ruim 200 specialisten onder één dak verrichten zij deze taken zo efficiënt mogelijk. Bij de Omgevingsdienst zijn onder andere bodemspecialisten, handhavers, vergunningverleners, juristen, klimaat- en geluidsspecialisten werkzaam. In onze bedrijfsmatige aanpak staat de klant centraal.

GGD Hollands Noorden

GGD Hollands Noorden (GGD HN) is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor zestien gemeenten in het noorden van de provincie Noord-Holland. De GGD richt zich op het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD HN heeft de werkzaamheden verdeeld in een vier focuslijnen:

1. Focuslijn gezond opgroeien De Jeugdgezondheidszorg monitort kinderen in iedere ontwikkelfase;
2. Focuslijn gezond ouder worden
De GGD HN zet zich in voor een gezonde levensstijl, veerkracht en eigen regio over het leven, een veilige en gezonde leefomgeving;
3. Focuslijn meedoen naar vermogen
Deze focuslijn richt zich op (jong)volwassenen en heeft als doel dat de inwoners de juiste zorg en hulp ontvangen. Openbare geestelijke gezondheidszorg valt hieronder, evenals Veilig Thuis;
4. Focuslijn gezonde leefomgeving De GGD HN richt zich op het versterken van infectieziektepreventie en zorgt voor een basisstructuur voor pandemische paraatheid.

Afvalbeheer West Friesland

Het lichaam fungeert als beheerorganisatie voor de stortplaats Westwoud en intergemeentelijk afstemmingsplatform voor beleid, de dienstverleningsovereenkomst en aandeelhouderszaken.

Wat willen we bereiken en gaan we ervoor doen

P7 - Duurzaamheid, volksgezondheid en milieu

De programmabegroting bestaat uit negen programma's. In dit programma leest u welke extra inspanningen het college in 2026 voorstelt om te doen op het gebied van duurzaamheid, volksgezondheid en milieu.

Hieronder worden met betrekking tot de doelen (speerpunten) in de kadernota 2026-2028 de 1e-W-vraag (Wat willen we bereiken?) en de 2e W-vraag (Wat gaan we ervoor doen?) beschreven. De reguliere taken staan niet in de programma's beschreven.

Doelen en Activiteiten

B25 | P7.1 - Opmeer hergebruikt haar grondstoffen

- De gemeente sloopt haar gebouwen vanaf 2025 en verder, circulair;
- We bevorderen hergebruik van grondstoffen uit huishoudelijk afval;
- We werken aan een gezondere economie met respectievelijk zo min mogelijk schadelijke emissies;
- We streven naar een economie die toekomstbestendiger is door grondstoffen bereikbaar, beschikbaar en betaalbaar te houden.

B25 | P7.1.1 - Circulair slopen

In 2024 heeft de gemeente het convenant circulaire Deal Secundaire Bouwmaterialen getekend: deze overeenkomst markeert een gezamenlijke inzet om circulariteit in de bouwsector te bevorderen. De afspraken omvatten onder andere het circulair slopen van gebouwen, waarbij materialen opnieuw worden gebruikt in andere bouwprojecten. De samenwerking is vastgelegd in het convenant, waarbij alle betrokken partijen hebben toegezegd om in 2025 ten minste 50% van alle gesloopte gebouwen volgens circulaire oogstvoorschriften te behandelen en binnen twee jaar volledig circulair te slopen.

Na de Wulframschool en Adelaar in Hoogwoud wordt ook de St. Bonifatiuschool, Het Ruimteschip en de Akker circulair gesloopt volgens deze Deal. Onderzocht wordt om de vrijkomende materialen weer in te zetten in de nieuwbouw.

[Opgave 3 - Een duurzame toekomst]

B25 | P7.1.2 - Huishoudelijk afval

In het voorjaar van 2025 is het nieuwe grondstoffenplan 2025-2035 vastgesteld, met uitzondering van de wijziging van het ophalen van oud papier. Door de invoering hiervan worden meer grondstoffen uit het afval gehaald.

[Opgave 3 - Een duurzame toekomst]

B25 | P7.2 Opmeer gaat voor een duurzame en klimaatadaptieve toekomst

Klimaatadaptatie:

- De gemeente zet in op de maatregelen die nodig zijn om de klimaatverandering en de gevolgen daarvan beperkt te houden;
- De wateroverlast, hitte en droogte overlast blijft gelijk bij een veranderend klimaat;
- Beter bestand tegen klimaatverandering;
- Flexibeler inspelen op de klimaatverandering.

Duurzaamheid:

- Alle woningen qua energieverbruik op niveau van label B of hoger te hebben gebracht;
- Energiearmoede niet meer in de gemeente Opmeer te hebben;
- Nieuwbouw aan het BENG-principe (Bijna Energie Neutraal en Gasloos), is klimaatbestendig en natuur inclusief, te laten voldoen;
- Bedrijventerreinen energie neutraal of energiepositief te hebben;
- Alle gemeentelijke gebouwen zijn verduurzaamd.

B25 | P7.2.1 - Isolatiemaatregelen/ energieadvies

We gaan in 2026 verder aan de slag om isolatiemaatregelen te realiseren bij woningeigenaren en energieadvies te geven. Voor energieadvies en tips over isolatie kunnen inwoners terecht bij Warm Opmeer. Warm Opmeer bespreekt samen met de inwoner het energieverbruik en kijkt waar met kleine en grote aanpassingen geld bespaard kan worden. Kleine aanpassingen zijn bijvoorbeeld ledlampen, radiatorfolie of een waterbesparende douchekop. Ook adviseren zij over de grote aanpassingen: isolatiemaatregelen, warmtepompen en zonnepanelen.

[Opgave 3 - Een duurzame toekomst]

B25 | P7.2.2 - Verduurzamen gemeentehuis

In 2025 is een start gemaakt met het verduurzamen van ons gemeentehuis en drie maatschappelijke vastgoedobjecten in de Weere: Theresiahuis, Kikkerhoek en de gymzaal. Deze projecten lopen door in 2026.

[Opgave 3 - Een duurzame toekomst]

B25 | P7.2.3 - Bedrijven ondersteunen verduurzamen

De regio Noord-Holland Noord heeft een hoge ambitie op het gebied van duurzame energie. De verduurzaming van bestaande en de aanleg van nieuwe energieneutrale bedrijventerreinen is een speerpunt van het beleid. Samen met het Duurzaam Ondernemersloket helpen we ondernemers om gebruik te maken van de beschikbare subsidieregelingen.

Landelijk staat de capaciteit van het energienet onder druk. Samen met het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland, de provincie Noord-Holland en de zeven Westfriesse gemeenten onderzoeken we mogelijkheden zoals netcongestie, smart grids (slimme en intelligente (elektriciteits)netten) en energiehubs.

Voor het stimuleren van duurzaam ondernemen en beide bovenstaande onderwerpen organiseren wij onder andere informatiebijeenkomsten en faciliteren wij de opstart van werkgroepen.

Op industrieterrein de Veken onderzoeken we samen met bedrijven en Liander hun electraverbruik. Doel is om dit op elkaar af te stemmen en te verbeteren, waardoor verduurzaming, ondanks de netcongestie mogelijk is.

B25 | P7.2.4 - Maatregelen klimaatadaptie

In 2026 gaan we door op de ingeslagen weg voor klimaatadaptatie, dit houdt in dat waar er aanpassingen in de openbare ruimte plaats vinden er direct gekeken wordt of er rekening gehouden moet worden met maatregelen voor de klimaatadaptatie en deze maatregelen worden uitgevoerd in het werk.

In het centrum van Opmeer en Spanbroek gaan we de problemen met wateroverlast oplossen in combinatie met de verkeersmaatregelen en herinrichting van het Wuiver. Ook rondom het nieuwe kindcentrum in Spanbroek worden maatregelen getroffen.

De focus zal voor een deel liggen op de uitwerking en implementatie van het hitteplan. Het hitteplan gaat uit van Gebied, Gebouw, Gezondheid. Gebied focust op de inrichting van de openbare ruimte, met minder verharding en meer groen. Gebouw gaat vooral over voorkomen van opwarming van gebouwen. Gezondheid betreft het effect op de inwoners.

[Opgave 3 - Een duurzame toekomst]

B25 | P7.2.5 - Deltaplan Ruimtelijke Adaptie

Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) is cyclisch van opzet. Dit betekent dat we de Stresstest op basis van aangepast kaartmateriaal opnieuw doen, we de vastgestelde strategie indien nodig bijstellen en we op basis hiervan een volgend uitvoeringsprogramma opstellen. Een en ander pakken we in regionale samenwerking aan, met externe begeleiding. Dit is gestart in 2025, besluitvorming zal plaatsvinden in 2026.

[Opgave 3 - Een duurzame toekomst]

B25 | P7.2.6 - Verduurzaming woningen WB

Verduurzaming woningen van het Woningbedrijf

In afwachting van het gemeentelijk beleid voor verduurzaming is het groot onderhoud de laatste jaren minimaal uitgevoerd. In toenemende mate ervaren wij ontevredenheid en klachten van huurders over de staat van onderhoud. Daarom is besloten het planmatig onderhoud in uitvoering te nemen zonder langer af te wachten. We gaan dan wel voor de zogenaamde “no-regret maatregelen”, dat zijn maatregelen die toekomstige grotere aanpak niet in de weg zitten. Denk aan het isoleren van het dak wanneer de bedekking vervangen moet worden. Ongeacht de toekomstige energie- / warmtevoorziening, is isoleren een maatregel die niet tot spijt of kapitaalvernietiging leidt. Dekking van deze duurzaamheidsingrepen komen ten laste van de algemene reserve van het Woningbedrijf.

De bijgestelde meerjarenonderhoudsbegroting (MJOB) planmatig onderhoud naar aanleiding van de in 2023 afgeronde nulmeting woningen vormt het uitgangspunt.

Naast het begrote planmatig onderhoud in 2025-2028 gaan we in 2026 starten om rigoureuze verduurzaming uit te voeren in twee complexen die momenteel in slechte staat van onderhoud verkeren (mogelijk sloop / nieuwbouw).

[Opgave 3 - Een duurzame toekomst]

B26 | P7.2.7- Implementatie Soorten Management Plan

Het Soorten Management Plan (SMP) wordt opgesteld in 2025 en 2026 na ecologisch onderzoek in de hele gemeente. Het plan is bedoeld om bescherming te bieden aan beschermde dier- en plantensoorten, rekening houdend met ruimtelijke ontwikkelingen en isolatieprojecten. Nadat het plan gereed is dient het te worden geïmplementeerd in de gemeentelijke organisatie. Daarnaast moet het plan jaarlijks worden gemonitord. Het Rijk komt nog met regels en eisen hoe dit dient te worden ingericht. Daarom is een PM-post opgenomen.

B25 | P7.3 Energie: Opmeer is in 2040 energieneutraal

- Minder CO2 uitstoten;
- Minder afhankelijk van fossiele brandstoffen (aardolie, steenkool, aardgas) zijn;
- Meer hernieuwbare energie (windenergie, zonne-energie, groen gas) winnen;
- Grotere energie-efficiëntie en minder verspilling hebben;
- Een energiesysteem dat past op de transitie van fossiel naar duurzaam gebruik hebben;
- Blijvend inzetten om kernenergie als optie voor energieopwekking in de regio te verwezenlijken.

B25 | P7.3.1 - Grootschalige duurzame energieopwek

Verkenning naar grootschalige duurzame energie-opwek in de gemeente, onder andere in te vervangen geluidsscherm langs de N241. Vervanging van dit scherm staat op de planning tussen 2025 en 2030.

[Opgave 3 - Een duurzame toekomst]

B25 | P7.3.2 - Aardgasvrij en geothermie

De Transitie Visie Warmte uit 2021 wordt vervangen door het verplichte Warmteprogramma, waarin staat hoe Opmeer van 'het gas af' gaat. Geothermie (duurzame warmte uit de grond) gecombineerd met een warmtenet wordt onderzocht. Tevens wordt een start gemaakt met het aardgasvrij maken van een buurt..

[Opgave 3 - Duurzame toekomst]

B25 | P7.3.3 - Verkenning regionaal energiebedrijf

Met de Westfriese gemeenten verkennen we in 2026 de mogelijkheden van een regionaal energiebedrijf op het gebied van warmte (aardgasvrij maken).

Daarnaast wil de gemeente Opmeer ook de mogelijkheden verkennen van een gemeentelijk energiebedrijf, waarin we naast warmte ook kijken naar duurzame elektriciteit.

[Opgave 3 - Een duurzame toekomst]

B25 | P7.3.4 - Verkennen mogelijkheden kernenergie

We verkennen de mogelijkheden voor kernenergie in Opmeer, en in Westfriesland breed.

[Opgave 3 - Een duurzame toekomst]

B25 | P7.4 - Een schoon milieu

Gemeente Opmeer heeft een dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst (OD), gezamenlijk met de andere gemeenten in Noord-Holland Noord. De OD bewaakt de kwaliteit van het milieu in de breedste zin van het woord. Voorbeelden hiervan zijn geluidsnormen, luchtkwaliteit en bodemkwaliteit. Zij geeft milieuvergunningen af, maar voert ook controles uit. In 2025 voorziet de OD een flinke kostenstijging, wat resulteert in een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van Opmeer van €84.133. Dit betekent dat de OD moet bezuinigen, maar ook dat de gemeente nog eens scherp kijkt naar de diensten die zij afneemt van de OD. De raad heeft immers het voorstel om een positieve zienswijze af te geven op de kadernota van OD NHN 2025, verworpen. Met het budget dat nu beschikbaar is, is OD NHN is niet robuust genoeg om haar basistaken uit te voeren. Hiervoor is een extra investering nodig, waarvoor in 2025 een voorstel komt.

Daarnaast nemen de taken van de OD toe. Dit geldt zowel voor basis- als niet-basistaken. Basistaken zijn taken die wettelijk verplicht bij de OD ondergebracht dienen te worden; niet-basistaken zijn taken die de gemeente wel zelf mag uitvoeren, maar waarvoor Opmeer de specialisten niet in huis heeft. In theorie is het mogelijk om deze kennis in huis te halen, maar dit kost meer dan wanneer we deze taken bij de OD beleggen.

B25 | P7.4.1 - Riolering en waterzuivering

Op basis van het vastgestelde Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR) zullen werkzaamheden aan de riolering uitgevoerd worden om de goede werking van de afvalwaterketen te garanderen en waar mogelijk te verbeteren, met name gericht op klimaatadaptatie.

In 2026 staat de vervanging van de persleiding De Weere op de planning. Ook de vervanging van de Individuele Behandeling Afvalwater (IBA's) gaat door. Een aanzienlijke klimaatmaatregel is de aanleg van waterbergende fundering op een deel van het Wuiver in Spanbroek. Dit wordt in 2026 of 2027 uitgevoerd.

[Opgave 3 - Een duurzame toekomst]

B25 | P7.5 - Mobiliteit

Voor de uitwerking van deze doelstelling in activiteiten zie programma 2 (B25 | P2.2).

B25 | P7.6 - Meer biodiversiteit in de gemeente Opmeer in de vorm van kruidenrijk grasland

B25 | P7.6.1 - Actie '1001 ha'

Met een financiële bijdrage helpt Gemeente Opmeer haar boeren (veehouders) te verduurzamen. We willen 67 hectare regulier grasland via de actie '1001ha' omzetten naar kruidenrijk grasland. Kruidenrijk grasland is goed voor de biodiversiteit en heeft minder kunstmest nodig dan standaard grasmengsels. Op deze manier helpen we boeren bij natuurinclusieve landbouw door biodiversiteit te stimuleren op het bedrijf.

[Opgave 4 aantrekkelijk landschap]

B25 | P7.7 - Minder stijging van de zorgvraag

B25 | P7.7.1 - Opstellen Lokaal gez. beleid

In 2026 stellen we de nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid op, aan de hand van de landelijke nota gezondheidsbeleid 2025-2029. Hierin komen de beleidsuitgangspunten gezondheid in alle domeinen, gezonde leefstijl en mentale gezondheid naar voren.

[Opgave 2 Zorgzame gemeenschap]

Verplichte indicatoren vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)

Naam indicator	Eenheid	WaardeOpmeer	Gem. waarde gemeenten<25.000 inw.	Bron
Omvang huishoudelijk restafval *	Kg/ inwoner	134	170	CBS
Hernieuwbare elektriciteit (uit zon, waterkracht, wind of biomassa gewonnen)	In %	13,8	?	CBS

* Meest recente gegevens op peildatum 2024

** Meest recente gegevens op peildatum 2023

Wat mag het kosten

P7 - Duurzaamheid, volksgezondheid en milieu

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in reserves, die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken weergegeven.

Lasten en baten

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Taakveld	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Lasten		4.461	4.545	4.442	4.482	4.510
7.1	Volksgezondheid	852	854	742	742	742
7.2	Riolering	1.004	1.024	1.099	1.139	1.172
7.3	Afval	1.759	1.853	1.853	1.853	1.853
7.4	Milieubeheer	758	727	661	661	661
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	88	88	88	88	83
Baten		-4.448	-4.540	-4.455	-4.495	-4.529
7.1	Volksgezondheid	-127	-90	0	0	0
7.2	Riolering	-1.576	-1.620	-1.692	-1.732	-1.766
7.3	Afval	-2.457	-2.473	-2.473	-2.473	-2.473
7.4	Milieubeheer	-251	-318	-252	-252	-252
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-37	-38	-38	-38	-38
Totaal		13	5	-14	-14	-19

Toevoegingen en Onttrekkingen reserves

(Bedragen x € 1.000)

Reserve	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Baten	0	-73	0	0	0
Mutaties reserves	0	-73	0	0	0
Totaal	0	-73	0	0	0

Verklaringen op de cijfers

P7 - Duurzaamheid, volksgezondheid en milieu

Verschil Begroting 2026 en Gew. Begroting 2025

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Gewijzigde B2025	Begroting 2026	Verschil	V / N	%
Lasten	-4.461	-4.547	-85	N	1,9
Baten	4.448	4.540	92	V	2,1
Toevoegingen	0	0	0		0
Onttrekkingen	0	75	75	V	0
Saldo	-13	68	81	V	-612,4

Verklaring van het verschil

(Bedragen x € 1.000)

Lasten en Baten	Verschil	SaldoVerschil	Voordeel /Nadeel
Lagere doorbelaste personeelslasten t.o.v. 2025	-30		N
Hogere lasten afvalverwerking	-66		N
Hogere lasten riolering	-22		N
Indexering GGD	-43		N
Lagere lasten GALA door lagere rijkssubsidie	76		V
Lager incidentele lasten Transitie Visie Warmte	70		V
Hogere lasten CDOKE	-67		N
Overige verschillen (< € 10.000)	-3		N
TOTAAL LASTEN		-85	N
Hogere opbrengst afvalstoffenheffing voor de dekking van de kosten voor afval	16		V
Hogere opbrengst rioolheffing voor de dekking van de kosten van riolering	45		V
Lagere rijkssubsidie GALA	-36		N

Lasten en Baten	Verschil	SaldoVerschil	Voordeel /Nadeel
Hogere opbrengst CDOKE	67		V
Overige verschillen (< € 10.000)	1		V
TOTAAL BATEN		92	V
TOTAAL LASTEN EN BATEN		7	V
Hogere onttrekking uit de reserve voor afvalstoffenheffing	75		V
TOTAAL RESERVES (Toevoegingen en Onttrekkingen)		75	V
TOTAAL SALDO		82	V

P8 - Volkshuisv., ruimtelijke ord. en sted. vern.

Inleiding

Dit programma omvat het realiseren van een evenwichtige ruimtelijke opbouw van de gemeente, de zorg voor een goed woon- en werkklimaat, de zorg voor adequate huisvestingsmogelijkheden voor de inwoners en het handhaven van de bouw- en planologische regels.

Ambities

De ambities in het coalitieakkoord Vitaal Opmeer 2022-2026

Icoon	Status
✓	Beleidsuitvoering is afgerond
●	Beleidsuitvoering loopt conform planning
●	Beleidsuitvoering is wel opgestart, maar loopt achter op de planning
●	Beleidsuitvoering is nog niet gestart of de prestatie/doel is niet bereikt

Uitwerking coalitieakkoord

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
8.001	Realisatieplan woningbouw	Van belang is in 2022 een Realisatieplan met Ontwikkelvisie en daarop gebaseerde Nota Grondbeleid tot stand te brengen die de ontwikkelingen op wonen en ruimtelijke ordening tezamen pakken. De totstandkoming van deze beleidsnotitie mag ontwikkelingen op korte termijn echter niet in de weg zitten. Het is bedoeld om richting te geven en continuïteit van woningbouw op langere termijn te kunnen waarborgen. Onderstaande plannen en accenten op programma 8 kunnen daarin worden meegenomen. Bedoeling is dit realisatieplan woningbouw jaarlijks te actualiseren en terug te laten komen in de beeldvormende bijeenkomst voorafgaand aan de kadernota.	✓	
8.001		Realisatieplan: Ontwikkelvisie In 2022 wordt door het college een realisatieplan woningbouw aan de gemeenteraad aangeboden, naar aanleiding van het gemeenteraadsbesluit van december 2021. Daarin is beschreven welke woningbouw voor welke doelgroepen wanneer plaats kan vinden, op welke wijze deze gerealiseerd kan worden en welke ambtelijke capaciteit	✓	

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
		daarvoor benodigd is. Het bevat daarom een heldere beschrijving van de personele knelpunten, oplossingsrichtingen en investeringen die nodig zijn om de woningbouw daadwerkelijk te laten plaatsvinden. Bij de totstandkoming van de ontwikkelvisie wordt aandacht besteed aan de bijzondere beklemming die wordt gevoeld onder jongeren om een woning te vinden en worden oplossingen aangedragen. Daarnaast bevat dit een beschrijving van de initiatieven die al bekend zijn en de mogelijkheden die er zijn voor nieuwe initiatieven.		
8.001		Realisatieplan: Nota Grondbeleid Om te voorzien in de realisatie van de ontwikkeldoelen van Opmeer wordt in 2022 een nota grondbeleid vastgesteld met daarin concrete ontwikkellocaties.	✓	
8.002	Diaconierterrein	We gaan een stap verder met het raadsbesluit voor de ontwikkeling van het Diaconierterrein. Prioriteit ligt bij het accommoderen van de ontwikkeling van het Knarrenhof en het op basis van een aanvraag herbestemmen van de accommodatie om de verenigingsactiviteiten van Opmeer en Spanbroek een plek te kunnen geven.	●	X
8.003	Kortetermijn-oplossing woningen jongeren en noodwoningen met het oog op doorstroming naar reguliere woning	Er wordt onderzoek ingesteld naar de mogelijkheid om jongerenwoningen voor een maximale termijn van 10 jaar aan te bieden in een vorm van prefab bouw van voldoende kwaliteit. Dit wordt gecombineerd met een locatieonderzoek. Doelstelling is deze groep vlot te laten doorstromen naar een reguliere woning.	●	X
8.003		Doelgroep is jongeren die het ouderlijke huis willen verlaten en nog geen woning kunnen vinden om te huren of te kopen. Deze groep moet vooraf worden geënquêteerd of hier wensen voor zijn.	●	X
8.003		Daarnaast gezien of ook voor spoedzoekers ten gevolge van bijvoorbeeld scheiding wensen bestaan in deze richting.	●	X
8.003		Op basis van een onderzoek wordt gezien of en op welke manier een dergelijke ontwikkeling wenselijk is.	●	X
8.004	Woningbouw uitbreilocaties	Met prioriteit wordt uitvoering gegeven aan de uitbreiding Hoogwoud-Oost.	●	X

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
8.004		Het zoekgebied Hoogwoud-Noord, waar de gemeente 1,5 ha grond in bezit heeft blijft een zoekgebied. Na realisatie van de uitbreiding Hoogwoud-Oost, wordt in de volgende bestuursperiode bekeken of dit zoekgebied in aanmerking komt voor woningbouw.	●	X
8.004		Verder kijken naar verdere woningbouwontwikkelingen in Hoogwoud en Spanbroek.	●	X
8.005	Woningbouw inbreilocaties	De initiatieven voor woningbouw op inbreilocaties worden met een positieve grondhouding beoordeeld.	●	X
8.005		Scheringa museum	✓	
8.005		BLK locatie	✓	
8.005		Centrum gebied Opmeer	●	X
8.005		Vrijkomende schoollocaties	●	X
8.005		Gebied oude Scheringa museum	●	X
8.005		Gebied oude Zandhove	●	X
8.005		De kleinere initiatieven die zich aandienen worden beoordeeld op hun mogelijkheden, waarbij het de intentie is om deze mogelijk te maken.	●	X
8.006	Woningbouw kleine kernen De Weere en Aartswoud	In De Weere wordt een uitbreidingswijk gerealiseerd in aansluiting op eerder gerealiseerde nieuwbouwwijken. Het initiatief van een Knarrenhof wordt hierbij ingevlochten. Indien mogelijk wordt het Knarrenhof uitgebreid met woningen voor andere doelgroepen.	●	X
8.006		In Aartswoud wordt in samenwerking met de dorpsraad een locatie gezocht voor een kleine uitbreidingswijk.	●	X
8.006				
8.007	Omgevingsvisie: deelgebied centrum Opmeer	In het centrum maken actuele ontwikkelingen het noodzakelijk om op zeer korte termijn een centrumvisie op te stellen. Reden is deze veelheid aan ontwikkelingen integraal te kunnen beoordelen en elkaar te laten versterken. Mogelijkheden die nu of op termijn worden gezien moeten worden voorzien van ruimtelijke vergezichten om deze te kunnen verwezenlijken.	✓	X
8.007		De hierbij te betrekken ontwikkelingen zijn:		
8.007		- BLK-terrein		
8.007		- Koenis veevoederfabriek		
8.007		- Koenis-Rabobank gebouw		
8.007		- Herenweg		
8.007		- Amazone		

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
8.007		- Gebruik Diaconierterrein		
8.007		- Scheringamuseum.		
8.007		- Ambities Action voor nieuwe locatie		
8.007		- Ambitie tot herinrichting openbare ruimte Centrum Opmeer		
8.007		- Ambitie tot visie over ontwikkeling van detailhandel		
8.007		- Ambitie voor horeca in centrum en de realisatie van een plein		
8.007		- Verkeersproblematiek in zijn algemeenheid gelet op al deze ontwikkelingen betrekken en de link leggen met het GVVP.		
8.008	Omgevingsvisie:	In het gebied Hoogwoud-Oost - De Veken maken actuele ontwikkelingen het noodzakelijk om op zeer korte termijn een omgevingsvisie op te stellen. Reden is een aantal ontwikkelingen en de mogelijkheid deze integraal te kunnen beoordelen en elkaar te laten versterken. Mogelijkheden die nu of op termijn worden gezien moeten worden voorzien van ruimtelijke vergezichten om deze te kunnen verwezenlijken.	●	X
8.008	deelgebied Hoogwoud en De Veken	De hierbij te betrekken ontwikkelingen zijn:		
8.008		Verkeersproblematiek de Boet in samenhang met de uitbreidingsambities van de Boet. Dit is alleen mogelijk indien er een oplossing komt voor de toenemende verkeersdrukte en circulatie van verkeer op de Herenweg Middelweg tot stand wordt gebracht. Dit is ook geconstateerd in het GVVP en daarbij kan dan ook de verbinding worden gemaakt. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar een weg tussen de Oosterboekweg naar De Veken en verder naar de A.C.	●	X
8.008		Aankoop grond ten behoeve van de uitbreiding van Hoogwoud-Oost voor woningbouw	●	✓
8.008		De realisatie van bedrijventerrein de Veken 4 biedt mogelijkheden voor een oplossing in de verdere afwikkeling van verkeer van de Boet.	●	X
8.008		Het recreatiepark de Perelaar is beoordeeld als "niet vitaal meer te maken".		
8.008		De problematiek dat er voor 2026 niet voldoende stroom geleverd kan worden door Liander voor bedrijventerrein de Veken 4, maakt het noodzakelijk om op korte	●	X

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
		termijn een oplossing te vinden voor de bedrijven die zich er willen vestigen. De Veken 4 en aanliggend gebied is een RES zoekgebied. In de RES hebben we geprioriteerd om te zoeken naar zon op land bij voorkeur bij bedrijventerreinen. Met prioriteit een zonne-energieweide realiseren is een van de oplossingen.		
8.009	Woningbouw boerenerven en splitsing stolpen	Harmoniseren bepalingen over stolpen van AWG 2018 naar overige plannen bij totstandkoming van het Omgevingsplan. Daarnaast bezien of mogelijkheden bestaan om de splitsingsregeling in de Huisvestingsverordening te verruimen.	●	
8.009	Woningbouw boerenerven en splitsing stolpen	Harmoniseren bepalingen over stolpen van AWG 2018 naar overige plannen bij totstandkoming van het Omgevingsplan. Daarnaast bezien of mogelijkheden bestaan om de splitsingsregeling in de Huisvestingsverordening te verruimen.	●	
8.009	Woningbouw boerenerven en splitsing stolpen	Harmoniseren bepalingen over stolpen van AWG 2018 naar overige plannen bij totstandkoming van het Omgevingsplan. Daarnaast bezien of mogelijkheden bestaan om de splitsingsregeling in de Huisvestingsverordening te verruimen.	●	
8.011	Zelfbewoningsplicht	Beleid wordt opgesteld voor een zelfbewoningsplicht bij de aan- en verkoop van nieuwe woningen in de vrije sector en voor zover daar nog niet in is voorzien.	●	X
8.012	Principeakkoord doelgroep en prijs	In de principefase naast een principeverzoek komen tot een principe exploitatie overeenkomst. Niet pas na vergunningverlening doelgroep en prijs vastleggen.	●	✓
8.013	Omgevingswet	Op 1 januari 2023 wordt de nieuwe omgevingswet van kracht. Op die datum is de gemeentelijke organisatie ingericht om de daarmee samenhangende verplichtingen te ondervangen en is de digitale ondersteuning getest en gereed. Dit om zorg te dragen voor bijvoorbeeld continuïteit in de vergunningverlening.	●	X
8.013		Met prioriteit wordt in 2022 geïnvesteerd in menskracht en middelen om hiervoor gereed te zijn.		
8.014	Omgevingsvisie	Op 1 januari 2024 wordt de nieuwe omgevingswet van kracht. Een van de onderdelen is het opstellen van een gemeentebrede Omgevingsvisie.	●	X

Nr	Onderwerp	Programma	VN25	B26
8.014		Met prioriteit wordt in 2022 geïnvesteerd in menskracht en middelen om hiervoor gereed te zijn.		
8.015	Afwegingskader woningbouw	In het Afwegingskader Woningbouw Westfriesland wordt een categorie “betaalbare jongerenwoning” gedefinieerd.	●	✓
8.016	Vrijkomende schoollocatie Hoogwoud	In 2022 wordt een ruimtelijk plan opgesteld dat invulling geeft aan de uitkomsten van het participatietraject over de invulling van de vrijkomende schoollocatie. Daarbij is gelet op de uitkomsten oog voor realisatie van ouderen-/jongerenhuisvesting in een groene omgeving in combinatie met recreatiemogelijkheden. Er wordt werk met werk gemaakt met het IKC voor zover mogelijk.	●	X
8.017	Vrijkomende schoollocaties Opmeer	In 2022 wordt een ruimtelijk plan opgesteld dat invulling geeft aan de uitkomsten van het participatietraject over de invulling van de vrijkomende schoollocatie. Daarbij is gelet op de uitkomsten oog voor realisatie van ouderen-/jongerenhuisvesting in een groene omgeving in combinatie met recreatiemogelijkheden. Er wordt werk met werk gemaakt met het IKC voor zover mogelijk.	●	✓
8.017		Bezie in de voorbereidingsfase of een parkeerplaats kan worden gerealiseerd in het gebied de Akker Ruimteschip om parkeerproblemen in de omliggende wijk af te vangen.	●	X
8.018	Knarrenhof de Weere	Bij een gedegen initiatief voor een Knarrenhof in De Weere wordt dit met positieve grondhouding tegemoet getreden. Aandachtspunt voor de motivering van een dergelijk verzoek is de aansluiting van het Knarrenhof op centrumvoorzieningen. Voor het Knarrenhof in De Weere wordt gezocht naar mogelijkheden om dit aan te laten sluiten bij lopende projecten en het idee van ontwikkeling van een woonwijk in De Weere.	●	X
8.019	Woningbedrijf	Aanvullen reserves om toekomst ten opzichte van verduurzaming en bouw mogelijkheden zeker te stellen. Gesprek met Westfriese collega corporaties over inregelen vorm van voorrang Opmeeders binnen woonmatch. Verkopen wat kan.	●	X

De ambitie in de Toekomstvisie Opmeer 2030 - Thuis in Opmeer!

Omschrijving
Wij investeren in een groene leefomgeving waar mensen van jong tot oud kunnen blijven wonen, actief zijn en zich thuis voelen.
Er worden woningen bijgebouwd voor starters, gezinnen en senioren. Er wordt geïnvesteerd in voldoende ouderenwoningen, zodat ouderen nabij en met elkaar kunnen wonen, jongerenwoningen, starterswoningen en woon-zorg complexen.
Opmeer koestert haar open landschap, erfgoed en de kenmerkende lintdorpen. Dit maakt Opmeer een fijne plek om te wonen. Dit open landschap willen we behouden. Daarom kiezen we voor ontwikkelingen die passend zijn bij ons kenmerkende landschap.

De ambitie in het Pact van Westfriesland

Omschrijving
In het Pact van Westfriesland staat de ambitie "leefbare, gezonde en vitale regio, woonaanbod voor iedereen". Versnelling van de woningbouwopgave met een betaalbaar, aantrekkelijk en duurzaam woonaanbod voor iedere doelgroep, betere regionale bereikbaarheid (fysiek en digitaal) en aandacht voor behoud van natuur en landschap.

Beleidskaders

- Omgevingsprogramma Kostenverhaal en financiële bijdragen 2024
- Nota Grondbeleid 2024
- Woonvisie 2023-2028
- Bedrijfsplan GWB 2025
- Regionale urgentieverordening huisvestingswet gemeente Opmeer 2023
- Verordening starterslening gemeente Opmeer 2022
- Structuurvisie Opmeer 2030
- Omgevingsplan en -visie
- Beleidsplan fysieke leefomgeving 2021-2024
- Structuurschets Westfriesland 2017

Autonome ontwikkelingen/ trends

- De Provincie Noord-Holland heeft haar regels enigszins versoepeld voor woningbouw in Beschermd Landschap.
- Het aantal woningen dat gebouwd mag worden is verhoogd van 11 naar 25. Voorwaarde is wel dat deze woningen gebouwd worden langs een kern of dorpslint en de bijzondere waarden van het gebied niet aantasten. Wanneer deze waarden wel worden aangetast, worden aanvullende voorwaarden aan de woningbouwplannen gesteld. Er moet dan bijvoorbeeld extra aandacht zijn voor het groen in het plan.
- Het kan ook een wens zijn van gemeenten om grootschalige woningbouw te realiseren. Dat kan en kan in regulier landelijk gebied. Nieuw is dat, als is aangetoond dat bouwen in Beschermd Landschap daarvoor de beste optie is, gekeken wordt onder welke voorwaarden dat mogelijk kan worden gemaakt; dit betreft dan 'maatwerk' en een gedegen gezamenlijke voorbereiding met de provincie.
- Op basis van de ontwikkeling van de toename van het aantal ouderen en hun zorgvraag is regionaal besproken om per gemeente te zorgen voor voldoende zorggeschikte, geclusterde en nultreden woningen. Voor de gemeente Opmeer geldt de volgende opgave om voor 2030 te realiseren: 35 zorggeschikte, 60 geclusterde en 55 nultreden woningen.

Volumegegevens

Opgave vanuit de Woondeal voor Opmeer: 825 nieuwe woningen tot 2030; betekent vanaf 2026 nog 596 te realiseren.

Betrokkenheid verbonden partijen

Archeologie Westfriesland

Archeologie Westfriesland heeft tot doel het ondersteunen en adviseren van de aangesloten gemeenten op het gebied van archeologie in de ruimste zin. De Archeologiedienst Westfriesland voert specialistische taken op het gebied van advisering, toetsing, booronderzoek enz. in het kader van archeologiewetgeving.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord zorgt, in opdracht van de gemeente, voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en adviseert ons over bijvoorbeeld energie of natuur.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

De belangrijkste taken van een veiligheidsregio zijn:

- branden voorkomen en bestrijden
- voorbereiden op risico's, rampen en crises en coördinatie
- beheersing en bestrijding van rampen en crises

De Veiligheidsregio Noord-Hollands Noord adviseert en ondersteunt ons bij het toezicht, bij onderwerpen als evenementen en inrichtingen.

Pact Westfriesland 7.1

Het Pact behelst de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk en ambtelijk overleg, waaronder het portefeuillehouders overleg Verkeer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie (VVRE) en Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden (MADIVOSA).

Alliander

Momenteel blijkt dat de opslag van elektriciteit niet optimaal is in onze regio. De huidige capaciteit is te gering om nieuwe aansluitingen direct te koppelen aan het netwerk. Wij zijn aandeelhouder bij het regionale netwerkbedrijf Alliander. Vanuit deze positie bewaken wij de belangen van de burgers en bedrijven van Opmeer en stimuleren wij Alliander om het energienetwerk te versterken en te vergroten.

Projectontwikkelaars

Voor de realisatie van woningen zijn wij, buiten het Gemeentelijk Woningbedrijf, afhankelijk van projectontwikkelaars en particuliere initiatieven. Door frequent contact en het inzichtelijk maken van de kaders welke via de Woonvisie 2023-2028 zijn vastgelegd, proberen wij het gewenste woningbouwprogramma zo goed als mogelijk te realiseren.

Woningcorporaties

Met Woningcorporaties wordt bekeken in hoeverre zij kunnen bijdragen aan de realisatie van meer sociale- en/of midden-huurwoningen.

Woningmakers

Opmeer is aangesloten bij woningmakers. Een samenwerkingsverband tussen gemeenten, ontwikkelaars en aannemers met als doel om woningbouw te versnellen en knelpunten in beeld te brengen om ze op te lossen. Opmeer doet mee aan de monitoring en aan de bouwberaden.

Wat willen we bereiken en gaan we ervoor doen

P8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De programmabegroting bestaat uit negen programma's. In dit programma leest u welke extra inspanningen het college in 2025 voorstelt om te doen op het gebied van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

Hieronder worden met betrekking tot de doelen (speerpunten) in de kadernota 2025-2028 de 1e-W-vraag (Wat willen we bereiken?) en de 2e W-vraag (Wat gaan we ervoor doen?) beschreven. De reguliere taken staan niet in de programma's beschreven.

Doelen en Activiteiten

B25 | P8.1 - Het woningaanbod beter afstemmen op de behoefte vanuit de samenleving

In 2026 wordt verdere uitvoering gegeven aan de activiteiten om de doelstelling uit de woonvisie 2023-2028 te behalen (zie P8.1.1 t/m P8.1.8).

B25 | P8.1.1 - Uitbreiding woningvoorraad 2030

Vanaf 1 januari 2023 tot 2030 dienen er in totaal zo'n 825 woningen te worden gebouwd. Voor de meeste locaties betreft het hier ontwikkellocaties door particuliere initiatieven waarbij de gemeente een faciliterende rol inneemt. De gemeente faciliteert de ontwikkelaars. Iedere vier maanden wordt een voortgangsrapportage uitgebracht waarin een update wordt gegeven over de lopende projecten.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P8.1.2 - Afspraken 66% betaalbaarheid

Bij alle woningbouwontwikkelingen maken we afspraken met ontwikkelaars ten aanzien van 66% betaalbaarheid waarvan 30% sociale huur. Als in projecten het percentage sociale huur niet haalbaar is, dan bedingen we de realisatie van goedkope koopwoningen (270.000-330.000 euro) in de anterieure overeenkomst.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P8.1.3 - Afspraken aantallen/ type woningen

De woningbouw is aan de ene kant gericht op jongeren / starters door kleinere betaalbare koopwoningen te realiseren, maar ook op woningen voor ouderen / senioren om op die manier de verhuisketen op gang te brengen. Afspraken met ontwikkelaars over aantallen en type woningen leggen we vast in de Anterieure Overeenkomst die tussen gemeente en ontwikkelaars wordt opgesteld. In deze overeenkomst leggen we ook het kostenverhaal vast.

Ook in 2026 is het de bedoeling dat jongeren/starters gebruik kunnen maken van de gemeentelijke starterslening voor een koopwoning.

Seniorenwoningen voor ouderen worden dicht bij voorzieningen gebouwd, zodat senioren langer thuis kunnen blijven wonen in zorggeschikte, geclusterde en nultredenwoningen. Exacte aantallen van dit type woningen hebben we in 2024 vastgelegd.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P8.1.4 - In werking Westfrieze dashboard

We monitoren alle woningbouwprojecten via de Woningbouwmonitor en het Westfrieze dashboard.

[Opgave 1 - Vitale dorpen in een vitale gemeenschap]

B25 | P8.1.5 - Convenant Toekomstbestendig Bouwen

Via het Convenant Toekomstbestendig Bouwen worden afspraken gemaakt om nieuwbouw zo duurzaam mogelijk te realiseren. In principe wordt het niveau 'silver' toegepast; indien dit op bepaalde onderwerpen niet mogelijk is, dient de reden te worden toegelicht.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P8.1.6 - Uitvoering geven aan Spreidingswet

Op De Veken wordt in 2026 een nieuwe opvang gebouwd voor 125 asielzoekers op tot 27 april 2030. Deze opvang vervangt de huidige noodopvang.

[Opgave 1 - Vitale dorpen in een vitale gemeenschap]

B25 | P8.1.7 - Opvang Oekraïners

We continueren de opvang van Oekraïners.

[Opgave 2 - Een zorgzame gemeenschap]

B25 | P8.1.8 - Recreatiepark West-Friesland

Recreatiepark West-Friesland (De Perelaer) bevindt zich in een transitiefase. De provincie Noord-Holland heeft het recreatiepark als niet-vitaal bestempeld. Dit betekent dat de huidige bestemming niet toekomstbestendig is.

Transitie van het vakantiepark naar een andere functie is een complexe opgave wegens het groot verdeeld eigendom. In 2026 wordt het transitietraject vervolgd.

[Opgave 1 - Vitale dorpen in een vitale gemeenschap]

B25 | P8.1.9 - Omgevingsvisie en -plan Opmeer

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De omgevingsvisie en -plan worden de komende jaren opgesteld.

Kerkenvisie

In 2026 zal naar aanleiding van besluitvorming van de raad over de kerkenvisie een vorm van ondersteuning aan de eigenaren worden gegeven bij hun onderzoek naar functiewijziging. Doel is het onderzoeken van een andere invulling van de kerkgebouwen.

[Opgave 1 - Vitale dorpen]

B25 | P8.2 - De voorzieningen binnen de gemeente beter aan laten sluiten op de demografische samenstelling van de bevolking en de bijbehorende behoefte en mogelijkheden.

B25 | P8.3 - Gebouwde omgeving verduurzamen

- Minder CO2 uit te stoten;
- Alle woningen qua energieverbruik op niveau van label B of hoger te hebben gebracht;
- Energiearmoede niet meer in de gemeente Opmeer te hebben;
- Nieuwbouw aan het BENG-principe (Bijna Energie Neutraal en Gas loos), is klimaatbestendig en natuur inclusief, te laten voldoen;
- Bedrijventerreinen energieneutraal of energiepositief te hebben.

B25 | P8.3.1 - Verduurzaming gemeentehuis

Dit onderwerp wordt beschreven in P.7.2.2.

[Opgave 3 - Een duurzame toekomst]

B25 | P8.3.2 - Verduurzaming maatsch. vastgoed

Dit onderwerp wordt beschreven in P.7.2.2.

[Opgave 3 - Een duurzame toekomst]

B25 | P8.4 - Gemeente Opmeer benut haar landschappelijke waarden, erfgoed en andere landschapsbepalende elementen.

B25 | P8.4.1 - Ontwikkelperspectief NH-Noord

In de periode september 2024 - december 2026 stellen we het Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord op. Met het zogenoemde Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord stellen we een integrale, bovenregionale ruimtelijke visie voor Noord-Holland Noord op, in een samenwerking tussen het rijk, de provincie, gemeenten en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. In deze visie wegen we de opgaven en ruimtevragen voor bijvoorbeeld woningbouw, de aanleg van energie-infrastructuur, de uitvoering van de Regionale Energiestrategieën, natuur, bedrijvigheid en landbouw af.

Bij het Ontwikkelperspectief NHN komt een regionale uitvoerings- en investeringsagenda, met afspraken voor de korte (2030) en eventueel middellange (2050) termijn.

[Opgave 4 - Een aantrekkelijk landschap]

B25 | P8.4.2 - Prov. Programma Landelijk Gebied

Met de Provincie werken we aan het PPLG (Provinciaal Programma Landelijk Gebied). Dit is een bouwsteen voor het Ontwikkelperspectief (voorheen Ruimtelijke puzzel) die uiteindelijk wordt vastgelegd in de Rijksnota Ruimte. De landschappelijke waarden moeten hierin een plaats krijgen.

[Opgave 4 - Een aantrekkelijk landschap]

B25 | P8.4.3 - Uitbreiding energie infrastructuur

In het kader van de RES is uitbreiding van energie infrastructuur nodig. We moeten hierbij rekening houden met mogelijke inpassing van een bovengronds 380kV tracé, wat een aantasting van het landschap betekent.

[Opgave 4 - Aantrekkelijk landschap]

B25 | P8.5 - Meer biodiversiteit in de gemeente Opmeer
B25 | P8.5.1 - Inventarisatie restgroen

Er wordt een inventarisatie gemaakt van restgroen waar bomen geplant kunnen worden.

[Opgave 4 - Aantrekkelijk landschap]

Verplichte indicatoren vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)

Voor dit programma zijn geen verplichte indicatoren bepaald.

Wat mag het kosten

P8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in reserves, die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken weergegeven.

Lasten en baten

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Taakveld	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Lasten		7.654	7.700	7.608	7.442	7.112
8.1	Ruimte en leefomgeving	1.436	1.133	1.068	1.053	1.053
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	328	88	38	38	38
8.3	Wonen en bouwen	5.890	6.479	6.502	6.351	6.021
Baten		-8.337	-8.888	-9.043	-9.048	-9.053
8.1	Ruimte en leefomgeving	-79	-79	-79	-79	-79
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-285	-50	0	0	0
8.3	Wonen en bouwen	-7.973	-8.759	-8.964	-8.969	-8.974
Totaal		-683	-1.188	-1.434	-1.607	-1.941

Toevoegingen en Onttrekkingen reserves

(Bedragen x € 1.000)

Reserve	Gewijz. 2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	2.121	2.220	2.420	2.572	2.902
Mutaties reserves	2.121	2.220	2.420	2.572	2.902
Baten	-200	0	-28	-28	-28
Mutaties reserves	-200	0	-28	-28	-28
Totaal	1.921	2.220	2.392	2.544	2.874

Verklaringen op de cijfers

P8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Verschil Begroting 2026 en Gew. Begroting 2025

(Bedragen x € 1.000)

Lasten, Baten, Reserves	Gewijzigde B2025	Begroting 2026	Verschil	V / N	%
Lasten	-7.658	-7.700	-42	N	0,5
Baten	8.340	8.888	547	V	6,6
Toevoegingen	-2.121	-2.220	-99	N	4,7
Onttrekkingen	200	0	-200	N	-100
Saldo	-1.238	-1.032	207	V	-16,7

Verklaring van het verschil

(Bedragen x € 1.000)

Lasten en Baten	Verschil	Saldo verschil	Voordeel / Nadeel
Hogere kosten Woningbedrijf in 2026 voor onderhoud	-467		N
Hogere overige kosten Woningbedrijf 2026	-127		N
Incidenteel budget in 2025 voor de transformatie van het vakantiepark	45		V
Incidenteel budget in 2025 voor het opstellen van de omgevingsvisie	300		V
In 2025 incidenteel budget voor project Spanbroekerweg 162	45		V
Lagere mutaties kosten grondexploitatie 2026	238		V
Hogere doorbelaste personeelslasten t.o.v. 2025	-70		N
Lagere lasten beleid wonen in 2026	25		V
Hoger afschrijvingslasten t.o.v. 2025	-92		N
Lagere lasten handhavingsbudget Recreatiepark West-Friesland	60		V

Lasten en Baten	Verschil	Saldo verschil	Voordeel / Nadeel
Overige verschillen (< € 10.000)	1		V
TOTAAL LASTEN		-42	N
Hogere huuropbrengsten Woningbedrijf	317		V
Hogere opbrengsten verkopen duurzame goederen Woningbedrijf	550		V
Lagere mutaties inkomsten grondexploitatie 2026	-238		N
In 2025 incidenteel budget voor project Spanbroekerweg 162	-93		N
Hogere opbrengsten gemeentelijke leges	11		V
Overige verschillen (< € 10.000)	0		V
TOTAAL BATEN		547	V
TOTAAL LASTEN EN BATEN		505	V
Hogere storting in de reserve	-99		N
TOTAAL TOEVOEGINGEN (Lasten)		-99	N
Lagere onttrekking aan de reserve	-200		N
TOTAAL ONTTREKKINGEN (Baten)		-200	N
TOTAAL RESERVES (Toevoegingen en Onttrekkingen)		-299	N
TOTAAL SALDO		206	V

Paragrafen

De begroting bevat naast programma's ook een toelichting op programma-overstijgende onderwerpen. Deze programma-overstijgende onderwerpen worden beschreven in de paragrafen. Een deel van deze paragrafen is verplicht vanuit het Besluit Begroten en Verantwoording (BBV). Met de - verplicht voorgeschreven - paragrafen geven we een 'dwarsdoorsnede' van de begroting, telkens gezien vanuit een bepaald perspectief. Daarbij is er sprake van een behoorlijke financiële betekenis en grote politiek-bestuurlijke relevantie of waarin de randvoorwaarden vast liggen, die van belang zijn voor een goede uitvoering van de programma's. Door deze informatie samen te voegen in aparte paragrafen wordt het mogelijk gemaakt sneller en beter inzicht en overzicht te krijgen. De volgende paragrafen komen aan bod:

- Paragraaf 1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Paragraaf 2. Kapitaalgoederen
- Paragraaf 3. Bedrijfsvoering
- Paragraaf 4. Financiering
- Paragraaf 5. Verbonden partijen
- Paragraaf 6. Lokale heffingen
- Paragraaf 7. Grondbeleid
- Paragraaf 8. Wet Open Overheid

Er is een relatie tussen programma's en paragrafen. Beleidsvoornemens en –wijzigingen kunnen de ambtelijke organisatie raken en de werkprocessen.

Paragraaf 1 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Inleiding

Het doel van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is inzicht te geven in de ontwikkelingen die van invloed zijn op de financiële positie van de gemeente Opmeer. Het weerstandsvermogen is een indicator voor de financiële gezondheid van een gemeente en is te definiëren als de mate waarin de gemeente in staat is onverwachte tegenvallers c.q. risico's op te vangen om zijn taken voort te kunnen blijven zetten.

Voor het weerstandsvermogen zijn de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's van belang. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder dat de begroting en het beleid aangepast behoeven te worden. De relevante risico's voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet anderszins zijn te ondervangen. Het gaat hier uitsluitend om risico's die (nog) niet voldoende hard en kwantificeerbaar zijn en waarvoor dus nog geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen wordt ook wel weergegeven als de verhouding tussen de benodigde weerstandscapaciteit (risicobedrag) en de beschikbare weerstandscapaciteit. In het vervolg van deze paragraaf worden de weerstandscapaciteit en de risico's binnen de gemeente Opmeer nader uitgewerkt en toegelicht.

Actualisatie van de risico-inventarisatie

De actualisatie van de risico's heeft plaatsgevonden door de risico's zoals deze zijn opgenomen in de jaarrekening 2024 te actualiseren. Door de verantwoordelijken uit de verschillende vakgebieden zijn de risico's beoordeeld op actualiteit en de mate van waarschijnlijkheid en financieel effect. Nieuwe risico's zijn toegevoegd daar waar nodig. Het resultaat van de actualisatie is een actueel inzicht in het benodigd weerstandsvermogen en een top 10 van de grootste risico's. Daar leest u meer over in het vervolg van deze paragraaf.

Voor risico's met betrekking tot de bouwgrondexploitaties zal de Reserve Grondexploitatie worden aangewend, voor risico's van het Woningbedrijf zal de Reserve Woningbedrijf worden aangewend. Aan de maximale omvang van deze risicoreserve is vooralsnog geen limiet gesteld.

Kaders

Bij het opstellen van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is rekening gehouden met de kaders zoals vastgelegd in de [Beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen](#) die is vastgesteld in de raadsvergadering van 25 april 2013 ([beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen](#)). Ter verduidelijking en aanvulling daarop nog een 4-tal aandachtspunten:

Definitie

Niet ieder risico is relevant of kan ten laste van de weerstandscapaciteit worden gebracht. Belangrijk is een goede afbakening. Onder een risico wordt verstaan de kans op een optreden van een gebeurtenis door interne en/of externe omstandigheden met een bepaald financieel gevolg (kans x impact).

Voorkennis

Om risico's goed te kunnen relateren aan de weerstandscapaciteit worden de risico's in kwantitatieve grootheden benoemd. Wanneer kwantificering van kans en effect (in bandbreedtes) niet mogelijk is, omdat de voorkennis ontbreekt, is er sprake van volstrekte onzekerheid en niet van een risico.

Ondergrens

Risico's relevant voor de weerstandscapaciteit dienen van materiële betekenis te zijn voor het balanstotaal of de financiële positie. Er is gerekend met een ondergrens van € 25.000 als minimale tegenvaller. Risico's waarvan het maximale risico lager dan € 25.000 wordt geschat, achten we object van reguliere bedrijfsvoering. Deze risico's dienen in principe binnen de exploitatie te worden opgevangen.

Overige uitsluitingen

Uitgesloten is een aantal risico's dat samenhangt met de reguliere exploitatie en die met een grote mate van zekerheid periodiek terugkeren. Deze reguliere risico's, die overigens meestal vrij goed meetbaar zijn, dienen via de jaarcyclus te worden ingekaderd in bestaand beleid. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het risico van schade aan eigendommen, waarbij overigens ook achterstallig onderhoud een rol kan spelen. Er wordt voor gekozen om waar mogelijk deze risico's te verzekeren of via een voorziening af te dekken. Begrotingstechnische risico's mogen evenmin leiden tot een beroep op de weerstandscapaciteit, omdat ze beheersbaar zijn door een goede planning & control. Dat geldt ook voor de niet in geld uit te drukken risico's van bijvoorbeeld vertraging in processen of het niet realiseren van beleidsdoelstellingen.

1A - Weerstandscapaciteit

Inleiding

Conform de [Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen](#) bevat de weerstandscapaciteit de volgende onderdelen:

- de Algemene reserves, de Risicoreserve en de reserve OO (onvoorziene ontwikkelingen);
- de Algemene reserve Grondbedrijf;
- de (vrij besteedbare) bestemmingsreserves;
- de begrotingsruimte (bezuinigingsmogelijkheden en de post Onvoorzien);
- de onbenutte belastingcapaciteit;
- de stille reserves.

De weerstandscapaciteit per 1 januari 2025 is als volgt opgebouwd:

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Bedrag
Weerstandscapaciteit exploitatie:	
Onbenutte belastingcapaciteit:	
Onroerendezaakbelastingen	pm
Rioolheffing	pm
Afvalstoffenheffing	0
Totaal onbenutte belastingcapaciteit	pm
Onvoorzien	21
Weerstandscapaciteit structureel	21
Weerstandscapaciteit vermogen:	
Eigen vermogen:	
Algemene reserve	8.656
Reserve grondexploitatie	4.400
Stille reserves: hogere marktwaarden obligaties / aandelen	p.m.
Weerstandscapaciteit incidenteel	13.056
Totale weerstandscapaciteit	13.056

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de onbenutte belastingcapaciteit is gekeken naar de ruimte die er nog is in de huidige tarieven van de onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Tussen de Rijksoverheid en gemeenten is afgesproken dat er geen regels zijn voor limitering van de stijging van de OZB-tarieven. Er is wel een macronorm bepaald voor alle gemeenten tezamen; deze bedraagt 3%. De collectieve lasten mogen doordat er geen limiteringsregels zijn, niet onevenredig toenemen. Als de macronorm wordt overschreden, kan het kabinet ingrijpen via het Gemeentefonds. Het gemeentelijke beleid over leges is dat ze in totaal kostendekkend dienen te zijn. De belastingcapaciteit van de onroerendezaakbelastingen is berekend door het % van de WOZ-waarden van onze gemeente te vergelijken met het percentage dat een gemeente minimaal moet hanteren als het een beroep wil doen op artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet, te weten 0,1595% (gebaseerd op meicirculaire 2024). De tarieven van de gemeente Opmeer zijn al hoger dan deze norm.

Onvoorzien

De meest eenvoudige vorm van weerstandscapaciteit is de beschikbare ruimte binnen de begroting. In Opmeer is deze ruimte beperkt tot de post 'onvoorziene uitgaven' voor een bedrag van € 21.000.

Eigen vermogen

Op 13 december 2018 is door de raad de [Nota reserves en Voorzieningen](#) 2019 vastgesteld. In de nota is aangegeven dat de minimale stand van het weerstandsvermogen voortaan in de begroting in deze paragraaf zal worden opgenomen.

Risico's

Voor het bepalen van de risico's in deze begroting heeft een actualisatie van de risico-inventarisatie en –identificatie plaats gevonden waarop een risicosimulatie is toegepast. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag voor de in de inventarisatie opgenomen 25 risico's ongewenst is. De risico's treden immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang op. Op basis van de resultaten van deze risicosimulatie bedraagt de benodigde weerstandcapaciteit € 2.0 miljoen (exclusief het woningbedrijf en de grondexploitatie). In de risicoreserve is naar verwachting € 2.9 miljoen beschikbaar. Het ratio weerstandsvermogen voor incidentele risico's komt hiermee op 1.4 hetgeen voldoende is.

Naast de incidentele risico's kennen we structurele risico's. Onder de structurele risico's vallen met name de nieuwbouwkosten van het KindCentrum en de financieringskosten. Om de ratio boven de één te laten komen moet naast het inzetten van de post onvoorzien onderzocht worden waar bezuinigingen mogelijk zijn.

Voor risico's met betrekking tot de bouwgrondexploitaties zal de Reserve Grondexploitatie worden aangewend, voor risico's over het Woningbedrijf de Reserve Woningbedrijf. Aan de maximale omvang van deze risicoreserve is vooralsnog geen limiet gesteld.

Stille reserves

Stille reserves zijn activa die niet direct nodig zijn voor de bedrijfsvoering en waarvan de marktwaarde de boekwaarde overtreft. Nadrukkelijk vermelden wij hierbij dat de stille reserves pas kunnen worden benut op het moment dat de onderliggende waarden verkocht worden. Als stille reserve worden aangemerkt de aandelen van de N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). Deze waarde is gebaseerd op het belang van de gemeente Opmeer in deze N.V.

Daarnaast is de gemeente eigenaar van diverse gebouwen, gronden en voorzieningen die veelal verhuurd zijn of in gebruik zijn gegeven en die voor nul of een verhoudingsgewijs lage boekwaarde op de balans gewaardeerd zijn. In het vrije economische verkeer vertegenwoordigen deze objecten uiteraard wel een waarde. Vooralsnog wordt voor de stille reserves "p.m." opgenomen. Als de stille reserves wel gewaardeerd zouden worden zou dit tot een hogere uitkomst van het weerstandsvermogen leiden.

1B - Top 10 risico's

De risico's relevant voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op de een of andere wijze zijn afgedekt of op een andere manier worden opgevangen. Om inzicht in die risico's te verkrijgen is het noodzakelijk een risicoprofiel van de gemeente op te stellen. Een risicoprofiel is een gestructureerde en gekwalificeerde inventarisatie van alle risico's die een gemeente loopt, waarbij zowel de externe risico's (denk aan: economische, natuur en politiek/ maatschappelijke) als de interne risico's (denk aan: organisatorische, politiek/ bestuurlijke, uitvoeringstechnische, personele, grondexploitatie, financiële, grote projecten, juridische kwesties / afsluiten contracten / aansprakelijkheid e.a.) worden meegenomen.

Uit de eerder vermelde actualisatie van de risico-inventarisatie is een risico-top 10 af te leiden. In onderstaande tabel worden de top 10 risico's nader toegelicht exclusief Grondbedrijf en Woningbedrijf in aflopende volgorde van mogelijk maximumbeslag op het weerstandsvermogen.

(Bedragen x € 1.000)

Nr	Risico	Gevolgen	Max. beslag weerstandsvermogen
1	Jeugdzorg	Hogere uitgaven aan voorzieningen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden omdat het een open-einde regeling is met mogelijke volumegroei, complexere zorg, stijgende tarieven, afhankelijkheid van doorverwijzingen door derden o.a. huisartsen en gecertificeerde instellingen.	630
2	Informatieveiligheid en voldoen aan de AVG en normering BIO	Denk hierbij aan internetfraude, hacktivisme, dataverlies, etc. Beschadiging aan hardware wat leidt tot materiële schade aan apparatuur en het verloren gaan van gegevens; gegevens raken beschadigd of verloren wat leidt tot vertraging in de bedrijfsprocessen	280
3	Verduurzaming en klimaatagenda	Het risico dat het gebouwenbestand van de gemeente (Woningbedrijf buiten beschouwing gelaten) moet worden verduurzaamd zonder extra middelen.	210
4	WMO totaal	Hogere uitgaven aan voorzieningen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden door open-einde regeling gecombineerd met volumegroei (vergrijzing), complexere zorg, stijgende tarieven.	160

Nr	Risico	Gevolgen	Max. beslag weerstands- vermogen
5	Afkoopsom voormalige stortplaats Westwoud	Het beheer van de voormalige stortplaats Westwoud is belegd in een gemeenschappelijke regeling met de West-Friese gemeente en Hollands kroon. (Afval Beheer West-Friesland) Onderzoek is gaande om het beheer van de stortplaats over te dragen. De gemeente moet mogelijk bijdrage in een afkoopsom.	135
6	Inkoopprocedure	Niet volgen inkoopprocedure en daardoor meer betalen dan noodzakelijk. Tevens kans op juridische kosten bij bezwaar niet volgen Europese aanbestedingsrichtlijn.	115
7	Langdurige ziekte personeel	Vervangende (externe) capaciteit zal langdurig moeten worden ingehuurd.	115
8	Eigen risico dragerschap voor de WW	Financiële gevolgen van de eigen risico dragerschap voor de WW	95
9	Bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen	De deelname in gemeenschappelijke regelingen brengt financiële risico's met zich mee omdat het uitgaven- en inkomstenbeleid door de besturen van de samenwerkingsverbanden wordt bepaald en niet door de individuele gemeentebesturen. Indien een besluit is genomen door het algemeen bestuur van een gemeenschappelijke regeling, dan is de gemeente hieraan gebonden, ook al is ze er tegen. Ook het verder opschalen van samenwerkings-verbanden, brengt financiële risico's voor de individuele gemeenten met zich mee. Het risico is hogere indexatie/verhoging bijdragen aan gemeenschappelijke regeling dan de standaard indexatie.	80
10	Participatiewet	Hogere uitgaven aan voorzieningen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden omdat we nog niet de tools beschikbaar hebben om een realistische begroting te maken op een onderwerp waarvan de kosten moeilijk te voorspellen zijn. Betreft alle uitkeringen die WerkSaam verzorgt.	70
		Subtotaal beslag weerstandsvermogen top 10	1.890

Nr	Risiko	Gevolgen	Max. beslag weerstands- vermogen
		Overige beslag op weerstandsvermogen niet benoemd in top 10	220
		Totaal beslag op weerstandsvermogen	2.110

1C - Risico's Grondbedrijf en Woningbedrijf

Risico's Grondbedrijf

De resultaatverwachting uit de grondexploitaties is inclusief reservevorming in het kader van bovenwijkse/infrastructurele voorzieningen en verminderd met eventueel reeds gerealiseerde winstnemingen. De winstprognoses zijn gebaseerd op actuele exploitatieopzetten. Het behalen van de geraamde resultaten is afhankelijk van ontwikkelingen, zoals veranderingen in uitgiftetempo (plan capaciteit versus opname/vraag capaciteit), vraaguitval in het duurdere segment, renteontwikkelingen, kostprijsontwikkelingen en ontwikkelingen van de bouw-grondprijzen. De exploitatieopzetten worden jaarlijks aan de hand van deze ontwikkelingen geactualiseerd en laten positieve resultaten zien. Zie hiervoor ook de paragraaf Grondbeleid. De reserve Bovenwijkse voorzieningen is bedoeld om de kosten van toekomstige projecten te kunnen dekken. De reserve wordt gevoed uit inkomsten uit gebiedsontwikkelingen zoals Hoogwoud-Oost, De Veken en Heerenweide.

De financiële risico's voor Heerenweide zijn gering. Alle gronden zijn inmiddels uitgegeven. In de exploitatieopzet is hier ook rekening mee gehouden. Afhankelijk van het uitvoeringstempo van enkele onderdelen zijn er nog kosten te verwachten in 2025. De grondexploitatie wordt eind 2025 afgesloten.

Een nieuw bedrijventerrein, De Veken 4, fase A, in voorbereiding genomen. De exploitatie van dit bedrijventerrein komt in handen van de Commanditaire Vennootschap De Veken 4. De risico's, kosten en opbrengsten van deze nieuwe ontwikkeling komen ten laste dan wel ten goede van deze CV. De gemeente Opmeer heeft een aandeel van 50% in de resultaten van deze CV.

De risico's voor de Veken: Het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan is door de Raad van State vernietigd. De gevolgen van dit besluit zijn nog niet concreet te maken. Er wordt onderzocht wat de juridische consequenties zijn.

Feit is dat het bestemmingsplan vernietigd is, er is dus voorlopig geen grond voor verdere ontwikkeling is. Daarvoor moet eerst een nieuw bestemmingsplan komen. Uitkomsten van het juridisch onderzoek en een globale calculatie moeten dan inzicht geven of de huidige over te dragen boekwaarde dan nog rendabel is.

In de exploitatieberekening is rekening gehouden met extra tijd voor planologische en juridische voorbereiding voor het opstellen van een bestemmingsplan. Het is onduidelijk hoeveel vertraging dit geeft. In de exploitatieberekening is vooralsnog uitgegaan van een ongewijzigd plan. Eventuele aanpassingen aan het plan hebben invloed op het financiële resultaat. Daarnaast is alles onder voorbehoud van een vastgesteld bestemmingsplan.

Risico's Woningbedrijf

De reserve Woningbedrijf vormt de weerstandscapaciteit van het Woningbedrijf om risico's op te vangen. Tot heden zijn de risico's beheersbaar en is derhalve de aanspraak op de weerstandscapaciteit beperkt, doordat het Woningbedrijf zich vooral heeft gericht op het beheren van de woningvoorraad en in beperkte mate op het ontwikkelen van nieuwbouw. In het kader van risicobeheersing is in de afgelopen periode gewerkt aan verbetering van informatievoorziening, zodat er tijdig kan worden (bij)gestuurd:

- doorrekenen van de meerjarenbegroting over een periode van 10 jaar (6 jaar langer dan de gemeentelijke begrotingsperiode)
- inzichtelijk maken van de financiële continuïteit met ratio's op het gebied van vermogen en liquiditeit
- uitbrengen van maandelijkse prognoses en kwartaalrapportages.

Met het oog op de ontwikkeling 'van het gas af' in 2040 (Transitievisie warmte) heeft het Woningbedrijf in kaart gebracht wat dit betekent voor de verduurzaming van de woningvoorraad. De maatregelen vergen aanzienlijke investeringen door het Woningbedrijf. Bijgevolg worden de volgende risico's voorzien:

- toenemende druk op vermogen en liquiditeit: Doordat het saldo liquide middelen beperkt is, moet financiering worden aangetrokken waardoor de rentelasten oplopen. In de meerjarenbegroting is de impact van de oplopende leningportefeuille en rentelasten op het vermogen en de liquiditeit in de komende jaren in beeld gebracht. Jaarlijks wordt dit geactualiseerd met recente parameters.
- oplopende rente-, prijs- en bouwkostenontwikkeling naast achterblijvende ontwikkeling huuropbrengsten: Dit heeft een negatief effect op de verdien capaciteit van het Woningbedrijf. Hierdoor kan het investeringsvermogen in de knel komen. Dit kan (deels) worden ondervangen door het aanpassen van het huurbeleid.
- toenemende woonlasten voor huurders: Indien de verduurzamingsmaatregelen onvoldoende of vertraagd worden uitgevoerd, kan dit leiden tot toenemende woonlasten (energielasten) voor de huurders met het risico op oplopende huurachterstanden.
- indexering gemeentelijke begroting: In lijn met de Algemene dienst wordt de meerjarenraming (4-jaar) van het Woningbedrijf in de gemeentelijke begroting niet geïndexeerd. Doordat het Woningbedrijf niet wordt gecompenseerd voor de prijsontwikkeling vanuit het Gemeentefonds, bestaat het risico dat de begroting van het Woningbedrijf achterblijft bij de prijsontwikkeling.

Met de verbeterde informatievoorziening verwachten wij knelpunten tijdig te signaleren, zodat bijsturing mogelijk wordt. Bovendien staat de Algemene dienst garant voor de uitvoering van de verduurzamingsmaatregelen als de reserve Woningbedrijf ontoereikend wordt. Mocht er ondanks deze garantie knelpunten zich voordoen, dan moet bijvoorbeeld de uitvoering worden getemporeerd om de financiële positie en liquiditeit van het Woningbedrijf toereikend te houden.

1D - Financiële kengetallen

Inleiding

Door het BBV wordt een verplichte basis set van vijf financiële kengetallen voorgeschreven. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De invoering van de set van vijf kengetallen is bedoeld om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken.

Nr	Kengetal	Rek2024	Begr2025	Begr2026	Begr2027	Begr2028	Begr2029	Norm
1a	Netto schuldquote	-14%	-16%	54%	47%	40%	31%	<100% is voldoende >130% is onvoldoende
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-14%	-16%	54%	47%	40%	31%	<90% is voldoende >120% is onvoldoende
2	Solvabiliteitsratio	64%	65%	65%	66%	67%	68%	>30% is voldoende <20% is onvoldoende
3	Grondexploitatie	2%	9%	11%	11%	11%	11%	Geen VNG norm
4	Structurele exploitatieruimte	8%	4%	-1%	1%	1%	1%	Structurele lasten en baten zijn in evenwicht
5	Belastingcapaciteit	129%	128%	128%	128%	128	128%	Geen VNG norm

Toelichting kengetallen

1a / Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

1b / Netto schuldquote gecorrigeerd

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen. Het betreft hier de startersleningen en leningen verstrekt aan verenigingen en stichtingen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

2 / Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal.

3 / Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de gronden die de gemeente bezit is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

4 / Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

5 / Belastingcapaciteit: woonlasten

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten vallen de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De berekening van de belastingcapaciteit is gebaseerd op de vast gestelde tarieven voor het jaar 2023.

Beoordeling onderlinge verhouding kengetallen

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

De schuldquote van de gemeente Opmeer is sterk omdat de gemeente relatief weinig geld heeft geleend. In 2025 nemen de uitzettingen korter dan één jaar behoorlijk af wat zorgt voor een stijging van de schuldquote. Wat overigens nog geen reden voor zorg is. De solvabiliteitsratio van de gemeente is de komende jaren stabiel.

Het kengetal grondexploitatie is laag (goed) aangezien de gemeente Opmeer relatief weinig grondexploitaties kent en de boekwaardes daarvan beperkt zijn vergeleken met de baten.

De structurele exploitatieruimte van de gemeente Opmeer komt de komende jaren evenwichtig uit.

Paragraaf 2 Kapitaalgoederen

Inleiding

Van het grondgebied van de gemeente Opmeer (4.163 ha) bestaat een groot deel uit openbare ruimte. In deze openbare ruimte vinden vele activiteiten plaats, zoals wonen, werken, verkeer en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen, zoals wegen, gebouwen, riolering, bomen, openbare verlichting en kunstwerken nodig. Deze kapitaalgoederen zijn van belang voor het verwezenlijken van de gemeentelijke programma's, zoals milieu, onderwijs en jeugd, ruimtelijke ontwikkeling en openbare ruimte. Een groot deel van de begroting heeft daarom betrekking op deze kapitaalgoederen. We onderstrepen het belang van een goede kwaliteit van de openbare ruimte voor onze inwoners en bedrijven. Een goed onderhoudsniveau draagt bij aan een goed leef- en vestigingsklimaat, kunnen klachten worden voorkomen en worden risico's beperkt.

De gemeente Opmeer streeft naar de aanwezigheid van veel groen, een goede kwaliteit en een goed onderhoud van de openbare ruimte. De infrastructuur is passend en goed onderhouden. In de beheerplannen wordt daarbij als uitgangspunten genomen:

- Een wegeninfrastructuur die zorg draagt voor een goede bereikbaarheid, doorstroming en een veilig gebruik;
- Handhaven en waar noodzakelijk en mogelijk uitbreiding van het groene karakter van het bebouwd gebied en de bedrijventerreinen;
- De openbare omgeving is schoon, verzorgd, bruikbaar en veilig;
- Duurzaamheid.
- Het beheer van de openbare buitenruimte en infrastructurele werken vindt plaats op basis van actuele beheerplannen die eenmaal per vier jaar worden geactualiseerd.

Een aantal beheerplannen is opgesteld om inzichtelijk te maken welke kapitaalwerken op korte en middellange termijn uitgevoerd moeten worden, inclusief het vast te stellen kwaliteitsniveau en de daarvoor behorende budgetten. Het gaat om de volgende beheerplannen:

- Onderwijshuisvesting (2008)
- IHP 2025
- Speelvoorzieningenplan (2011)
- Programma Stedelijk Water en Riolering 2022-2027
- Beheerplan civiele kunstwerken 2025-2034
- Groenbeleidsplan 2025-2034
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2027
- Beheerplan gemeentelijke gebouwen 2024-2027
- Wegenbeheerplan 2023-2026
- Stedelijk waterplan 2024-2027

Door de opstelling en tijdige actualisatie van deze plannen ontstaat inzicht in het door de raad gewenste kwaliteitsniveau en de benodigde middelen voor de beheer- en onderhoudsmaatregelen, welke tijdens de begrotingsbehandeling vastgesteld worden. Met de actualisering wordt voldaan aan de BBV-voorschriften (notitie materiele vaste activa 2017). De uit te voeren reguliere werkzaamheden in het begrotingsjaar 2026 zijn niet apart beschreven. De kosten worden in hoofdzaak verantwoord in programma's 2, 5 en 7 van deze begroting. Via de monitor Waarstaatjegemeente.nl wordt de klanttevredenheid over deze voorzieningen periodiek gemeten.

Beleidskaders

Wegen

Voor de wegen geldt het Wegenbeheerplan 2023 - 2026. Voor het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau van de wegen worden de benodigde middelen beschikbaar gesteld. Om een gemiddeld jaarbudget te kunnen vaststellen, is langer dan de planperiode, vooruitgekeken en is de budgetbehoefte over een periode van 10 jaar berekend. Voor de looptijd van dit plan (2023-2026) wordt jaarlijks in programma 2 van deze begroting het benodigd budget geraamd. Met ingang van de begroting 2023 is het budget voor het onderhoud van de wegen voor de hele periode op een gelijk niveau geraamd.

Op basis van het raadsbesluit van 12 mei 2021 is het beheer van de wegen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier per 1 januari 2023 overgenomen. De financiële effecten van de overdracht zijn uitgewerkt in een businesscase en zijn boven op het benodigde budget uit het wegenbeheerplan opgenomen in de begroting.

Het wegenbeheerplan actualiseren we in 2026 voor de periode 2027-2030

Civiele kunstwerken

De gemeente Opmeer heeft 63 bruggen, 7 vissteigers, 8 aanlegplaatsen, en 199 duikers in beheer. In 2024 (raadsvergadering 3 oktober 2024) is het beheerplan Civiele kunstwerken geactualiseerd voor de periode 2025-2034. Omdat de wijze van beheer niet zal veranderen is gekozen voor een langere geldigheidsduur van het plan. Uit dit beheerplan blijkt dat de kunstwerken in een redelijke tot goede staat van onderhoud verkeren. In het beheerplan zijn aanbevelingen opgenomen voor het onderhoud en beheer met kostenraming die de basis vormt voor de begroting. De eerste jaren zijn er geen vervangingsinvesteringen voorzien.

Openbare verlichting

Voor de openbare verlichting geldt het beleidsplan Openbare verlichting 2024-2027. Het beleidsplan weergeeft de visie voor het beheer van de openbare verlichting en de kosten daarvan. Het beleidsplan bevat tevens een uitvoeringsplan voor de periode 2024 tot en met 2027. De kosten van beheer en onderhoud van de openbare verlichting maken onderdeel uit van programma 2. Vervanging van lichtmasten en lichtarmaturen nemen wij op in het investeringsprogramma conform de BBV regels, waarbij het budget voor meerdere jaren in één kredietaanvraag gebundeld wordt.

Riolering

In verband met de aansluiting op de omgevingswet is het GRP van naam veranderd en heet nu Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR). Het PSWR 2022 - 2027 is vastgesteld op 16 december 2021. In dit PSWR is het beleid en de financiering van het rioolbeheer vastgelegd. De aspecten van het stedelijk waterbeheer nemen we in het volgende plan ook op.

Met het PSWR geven we invulling aan de taken van de gemeente die voortvloeien uit de Wet gemeentelijke watertaken die op 1 januari 2008 in werking is getreden en daarna is opgenomen in de Waterwet. Per 1 januari 2024 is deze weer onderdeel van de Omgevingswet. Op grond van deze wet is de gemeente belast met lokale ruimtelijke inpassing van de maatregelen op het gebied van de waterhuishouding en heeft de gemeente een zorgplicht voor stedelijk water. In overleg met de waterpartners zijn de beleidsuitgangspunten opgesteld, die voortkomen uit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW).

De kosten voor de uitvoering van het rioleringsplan dekken we uit de Spaarvoorziening Rioolvervanging, de Voorziening Riolering en de rioolheffing. De aanleg van nieuwe riolering in bestemmingsplannen betalen we uit de grondexploitatie van deze plannen.

Water

Per 1 januari 2023 heeft het Hoogheemraadschap HHNK het beheer van het meeste stedelijk water overgenomen van de gemeente. De gemeente blijft wel eigenaar van de ondergrond. Per 1 januari 2023 zijn de wegen van HHNK overgedragen aan de gemeente, inclusief een deel van de wegsloten.

Voor het beheer en onderhoud van de sloten en waterpartijen is het Stedelijk waterplan 2024-2027 opgesteld. Dit plan is op 5 oktober 2023 vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeente Opmeer is verantwoordelijk voor het onderhoud van 30km walkanten en het baggeren van 20 km wegsloot. Bij het baggeren sluiten wij aan op de cyclus van HHNK. De kosten van het baggerwerk variëren sterk in de loop der jaren.

In het beheerplan zijn voor de komende jaren de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden geïntroduceerd. Voor het onderhoud van deze voorzieningen is een bestemmingsreserve Baggerwerkplan ingesteld. In programma 2 van de begroting en meerjarenraming verwerken wij de benodigde onderhoudsbudgetten.

Gebouwen

De gemeente is eigenaar van divers maatschappelijk vastgoed en objecten. Voor het beheer van het gemeentelijk vastgoed is het "Beheerplan Gemeentelijke gebouwen 2024-2027" opgesteld. Dit plan is vastgesteld door de gemeenteraad. In dit beheerplan beschrijven we het beheer voor een doelmatig en efficiënt onderhoud van deze gebouwen.

De gemeente Opmeer gaat haar vastgoedportefeuille de komende jaren stap voor stap verduurzamen om daarbij bij te dragen aan de gemeentelijke ambitie. Over de ontwikkelingen zullen wij u informeren.

Beeldende kunstwerken

De gemeente heeft 14 beeldende kunstwerken in beheer. De kunstwerken beheren wij planmatig. De meerjarenonderhoudsplanning actualiseren wij jaarlijks. Voor het beheer nemen wij jaarlijks een budget op in de begroting. Afhankelijk van de omvang van de uit te voeren werken vindt een onttrekking of toevoeging plaats van/aan de voorziening.

Gemeentelijk Woningbedrijf

Het Woningbedrijf staat de komende jaren voor een grote opgave, namelijk de verduurzaming van het woningbezit. Ook renovatie/ sloop/nieuwbouw projecten zijn in voorbereiding.

Het financieringsvraagstuk wordt integraal bekeken binnen het bedrijfsplan wat met Atrivé wordt opgesteld.

Aan de kant van de huurinkomsten gaan we optimaal voor wat noodzakelijk is om kosten te kunnen dekken en voor wat nog betaalbaar blijft voor onze huurders.

Groen

In 2025 is het Groenbeleidsplan 2025-2034 vastgesteld.

Wij gebruiken het groenbeleidsplan bij het uitvoeren van de regels die ter bescherming van groenvoorzieningen (waaronder bomen) in de Algemene Plaatselijke Verordening 2021, het bestemmingsplan en het tijdelijke omgevingsplan (als bedoeld in de Omgevingswet) zijn vastgesteld. Ook gebruiken wij het groenbeleidsplan bij het opstellen van de omgevingsvisie en het opstellen en uitvoeren van het definitieve omgevingsplan.

Verkoop percelen openbaar groen

Wij voeren een terughoudend gronduitgiftebeleid met betrekking tot verkoop van openbaar groen. Slechts in bepaalde gevallen komen stukken voor verkoop in aanmerking. Deze zijn getoetst aan het groenbeleidsplan.

2.1 - Financiële consequenties

Kapitaalgoederen

Financiële consequenties

Voor het onderhoud van de wegen, riolering, het huurwoningenbestand en (overige gemeentelijke) gebouwen zijn reserves/voorzieningen beschikbaar.

Voor de normale en planmatige onderhoudskosten van kapitaalgoederen worden jaarlijks in de onderhoudsbegroting ramingen opgenomen. Deze komen weer ten laste van onderhoudsvoorzieningen en/of reserves. Wanneer buitengewoon onderhoud en/of renovatie moet worden verricht, worden hiervoor afzonderlijke ramingen opgenomen of investeringskredieten aangevraagd.

Actie	Activiteiten in begroting 2026
Actualiteit beheerplannen	De beheerplannen zijn actueel, het speelvoorzieningenplan wordt herzien.
Uitvoering beheerplannen	Opstellen operationele programma's
Woningbedrijf	Actueel houden meerjarenbegroting; Activiteitenplan 2026.

In onderstaande bijlage vindt u ook een samenvattende tabel inzake de stand van zaken op het gebied van kapitaalgoederen.

Bijlage 1: Tabel Onderhoud Kapitaalgoederen

Categorie*	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen	Stand voorziening	Ramingen t.l.v. expl/voorz**	Volledig en reëel in begroting?*	Achterstallig onderhoud (AOH)?***	Voorzieningen/reserves voor AOH?***
Wegen	Wegenbeheerplan 2023-2026	A voor het centrum en B voor de overige wegen.	Wegenbeheerplan 2023-2026	De voorziening onderhoud wegen bedraagt per 1-1-2026 € 1,1 miljoen voor groot onderhoud. Het in de begroting geraamde budget wordt gebruikt voor klein onderhoud. Investerings worden gekapitaliseerd.	Exploitatie & voorziening	Ja	Nee	
Kunstwerken	Beheerplan civiele kunstwerken 2025-2034	Goed: geen actie binnen 10 j. Matig: actie binnen 6-10 j. Slecht: onderhoud binnen 5 j.	Beheerplan civiele kunstwerken 2025-2034	Het in de begroting geraamde budget wordt gebruikt voor klein onderhoud. Investerings worden gekapitaliseerd.	Exploitatie	Ja	Nee	

Openbare verlichting	Beleidsplan Openbare verlichting 2023-2027	Conform de praktijkrichtlijn NPR13201.	Beleidsplan Openbare verlichting 2023-2027	Het in de begroting geraamde budget wordt gebruikt voor klein onderhoud. Investerings worden gekapitaliseerd.	Exploitatie	Ja	Nee	
Riolering	Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR) 2022-2027	Voor kwetsbare riolen geldt dat het risico onacceptabel is als uit de beoordeling van een inspectie blijkt dat de ingrijpmaatstaf 4 of hoger is. Voor niet kwetsbare riolen geldt een maatstaf van 5.	Programma Stedelijk water en Riolering (PSWR) 2022-2027	De voorziening bedraagt op 1-1-2026 € 5,1 miljoen. De spaarvoorziening bedraagt op 1-1-2026 € 220k. Het in de begroting geraamde budget wordt gebruikt voor klein onderhoud. Investerings worden gekapitaliseerd.	Exploitatie & voorziening	Ja	Nee	
Beschoeiingen waterkanten en baggeren	Stedelijk waterplan 2024-2027	De kwaliteit mag geen gevaar vormen voor de gezondheid van gebruikers.	Stedelijk waterplan 2024-2027	Het waterplan geeft inzicht in de benodigde kosten. Deze worden jaarlijks verwerkt in de begroting.	Exploitatie	Ja	Nee	

Groen (incl. sport- faciliteiten)	Groenbeleids- plan 2025-2034	Gemiddeld Kwaliteitsniveau B (voldoende, functioneel).	Groenbeleidsplan 2025-2034	Het groenbeleidsplan geeft inzicht in de benodigde kosten. Deze worden jaarlijks verwerkt in de begroting.	Exploitatie	Ja	Nee	
Gebouwen (incl. onderwijs en kunstwerken)	Beheerplan onderhoud gebouwen en kunstwerken 2024-2027	Huidige conditie geldt als uitgangspunt voor onderhoud. Deze conditie is redelijk of goed.	Beheerplan onderhoud gebouwen en kunstwerken 2024-2027	De voorziening groot onderhoud gebouwen en kunstwerken bedraagt per 1-1- 2026 € 1 miljoen. Het in de begroting geraamde budget wordt gebruikt voor klein onderhoud. Investerings worden gekapitaliseerd.	Exploitatie & voorziening	Ja	Nee	

Paragraaf 3 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van de gemeente betreft het sturen en beheersen van de organisatorische bedrijfsprocessen om de, door het politiek bestuur geformuleerde, beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren. In deze paragraaf wordt op verschillende onderdelen ingegaan.

3.1 - Informatievoorziening

Informatievoorziening

Onze samenleving wordt steeds digitaler, en als gemeente moeten we hierin meegaan. Dit betekent dat we onze dienstverlening op een manier moeten aanbieden die onafhankelijk is van het kanaal en niemand uitsluit. We willen dat onze digitale mogelijkheden optimaal aansluiten bij de verwachtingen van onze inwoners.

Dit houdt in dat we de geautomatiseerde verwerking van gegevens in onze processen intensiveren en optimaal gebruik maken van basisgegevens. We streven naar een steeds meer geïntegreerde, digitale verwerking van data. Hierdoor neemt de hoeveelheid beschikbare data in onze organisatie toe, en we moeten deze data steeds beter benutten om ons beleid beter af te stemmen op de uitvoering. Dit helpt ons om maatschappelijke uitdagingen te managen, effectiever te zijn en efficiënter te handelen.

Het toenemende belang van informatievoorziening in ons dagelijks werk en het zorgvuldig omgaan met gegevens van onze inwoners en ondernemers vraagt dat we blijven investeren in het op orde krijgen en houden van onze informatievoorziening en informatieveiligheid.

Informatiebeleid

Het informatiebeleid van de gemeente is gebaseerd op uitgangspunten die richting geven aan onze strategische doelen. Dit beleid is afgeleid van de Digitale Agenda Gemeenten 2028 van de VNG en richt zich op de volgende speerpunten:

Digitale Inwoner: Verbeteren van publieke dienstverlening en burgerparticipatie, waarbij inwoners gelijke toegang tot informatie hebben. **Digitale Organisatie:** Optimaliseren van onze interne processen en bedrijfsvoering. **Digitale Manager:** Bieden van stuurinformatie voor beter management. **Digitale Medewerker:** Verbeteren van de digitale werkplek voor medewerkers. **Organisatiebreed Informatiemanagement:** Professioneel beheer van informatie binnen de hele organisatie. **IT-Compliance en Privacy:** Zorgen voor naleving van informatiebeveiliging en privacyregels.

Voorbeelden van projecten die hierbij horen zijn:

- Digitalisering van de werkplek (DWO)
- Modernisering van de archiefwet (Aw)
- Agenda Digitale Veiligheid 2028 (Digital Decade)
- Proactieve en inclusieve dienstverlening (Omnichannel & WMEBV)

Aanbestedingskalender & implementatie nieuwe pakketten

Om ons werk goed te kunnen doen, gebruiken we verschillende softwarepakketten. Om te voldoen aan de Aanbestedingswet, hebben we een meerjarenkalender opgesteld voor de aanschaf van deze pakketten. Dit jaar werken we aan de hand van portfoliomanagement aan professioneel informatiemanagement. Dit doen we in overleg met de afdeling Inkoop.

In 2026 gaan we een nieuw belastingpakket aanbesteden en implementeren. Daarnaast starten we met het in gebruik nemen van het nieuwe Document Managementsysteem (DMS) en GEO applicatielandschap.

SSC DeSom

Shared Service Centrum DeSom is in 2024 samen met de deelnemende gemeenten en Werksaam Westfriesland gestart met de transitie naar DeSom 2.0. Hierin werken de deelnemers samen met DeSom om te komen tot een nieuw dienstverleningsconcept en dienstverleningsovereenkomst. De gemeente Opmeer bereidt zich voor op een sterkere rol als opdrachtgever en werkt tegelijkertijd mee aan een robuuste toekomst voor DeSom als opdrachtnemer.

Een punt van aandacht is dat tijdens de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 12 juni 2025 is besloten dat WerkSaam de ICT-dienstverlening grotendeels in eigen beheer gaat uitvoeren. Dit houdt in dat WerkSaam de ICT-dienstverlening niet meer bij DeSom gaat afnemen. De verwachte datum van de beëindiging van de ICT-dienstverlening is gezamenlijk gesteld op 1 oktober 2026.

Informatiebeveiliging

Om een solide inrichting van de informatiebeveiliging te bereiken, is het noodzakelijk om op het gebied van informatieveiligheid continu te professionaliseren en ontwikkelen. De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) biedt hiervoor een verplichte normering voor overheden, ook zijn gemeenten verplicht zich het eerste kwartaal 2026 te conformeren aan de Europese richtlijn NIS2. Deze richtlijn heeft als doel om het aantal digitale verstoringen in de Europese Unie te verminderen. In Nederland staat deze Europese richtlijn bekend als de Cyberbeveiligingswet. Het is belangrijk dat gemeente Opmeer begin 2026 voldoet aan de BIO en de Cyberbeveiligingswet, om zo risico's verder te reduceren en de informatieveiligheid te optimaliseren.

Door als regiogemeenten en ondersteunend SSC DeSom samen te werken kunnen we belangrijke risico's in de regio op een efficiënte en effectieve wijze reduceren. Ook blijven wij werken aan het veiliger maken van onze werkplekmiddelen (middels Mobile Device Management) en zorgen we dat wij als organisatie goed voorbereid zijn op eventuele calamiteiten die onze dienstverlening en informatievoorziening kunnen raken; dit doen we door te investeren in Business Continuïteit Management (BCM)

Privacy

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) beschermt rechten en vrijheden van personen. Er vloeien een aantal verplichtingen uit voor organisaties, maar de AVG gaat vooral over het zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens en het afwegen van risico's.

Werken conform de AVG is een verantwoordelijkheid van de afdelingen en is een continu proces. De Privacy Officer (PO) en Functionaris Gegevensbescherming (FG) adviseren en ondersteunen hierbij. De FG heeft daarnaast ook een controlerende taak.

Begin 2026 ligt er een nieuw Privacy Beleid voor 2026 t/m 2028. In dit beleid wordt een ambitieniveau uitgesproken. Middels het invullen van het borgingsproduct 3.0 van de VNG wordt

duidelijk wat ons huidige niveau is en welke stappen we de komende jaren nog moeten zetten, om het gewenste ambitieniveau eind 2028 te bereiken.

Informatiebeheer

In 2026 nemen we een nieuw zaakstelsel en Document Management Systeem (DMS) in gebruik.

Het team Informatiebeheer zal zich richten op de inrichting, training, ondersteuning en advisering binnen de organisatie. Het DMS automatiseert tijdrovende taken zoals het zoeken, opslaan en delen van documenten. Het helpt ons ook om te voldoen aan wettelijke eisen rondom informatiebeheer. Dit zorgt ervoor dat we op een verantwoorde manier omgaan met de gegevens van onze inwoners en ondernemers.

3.2 - HR

CAO

De huidige Cao Gemeenten loopt van april 2025 tot april 2027. De effecten voor 2026 zijn merkbaar vanaf 1 januari, dan vindt er een nominale salarisverhoging van € 35 plaats. Per 1 juli 2026 is er een substantiëlere wijziging, de salarissen stijgen dan met 1,25%. Verder wordt de toelage voor de beschikbaarheid voor een aantal functies verhoogd. Daarnaast zijn er nog verschillende wijzigingen in de overige secundaire arbeidsvoorwaarden. Deze hebben echter geen financiële verhogingen. Met de loonstijging die in 2026 plaatsvindt werd bij het opstellen van de meerjarenbegroting al rekening gehouden. Deze waren voorzien.

Functiewaardering

De gemeente Opmeer gebruikt al geruime tijd het functiewaarderingssysteem van het centraal bureau voor Organisatie, Documentatie, Registratie en Personeelsbeheer (ODRP). Door de VNG wordt er al geruime tijd bij de gemeenten op aangedrongen om aan te sluiten op het systeem dat door hen is ontwikkeld voor de sector gemeenten, HR21. Dit is inmiddels bij ruim 300 gemeenten in gebruik. Toen duidelijk werd dat ODRP niet langer wordt onderhouden, maar ook dat de aansluiting op HR21 goed past binnen de organisatieontwikkeling van Opmeer werd besloten aan te sluiten bij het model van de VNG. Met ingang van 1 januari 2026 wordt HR21 ingevoerd. Dit leidt overigens niet tot een significante wijziging in het loongebouw.

Leren en ontwikkelen

Onze organisatie kenmerkt zich de laatste jaren vooral als lerende organisatie. Er is veel ruimte voor ontwikkeling van de medewerkers. Dat staat niet op zichzelf. Het is een essentieel onderdeel van de organisatievisie. Hierin is Leren en ontwikkelen nadrukkelijk benoemd als een van de ontwikkelingslijnen. Inmiddels zijn we al een aantal jaren onderweg in die ontwikkeling. Dit heeft geleid tot het toepassen van het talentmanagement: iedere medewerker wordt een analyse aangeboden om diens talenten en motivaties inzichtelijk te krijgen zodat deze goed gekoppeld en ingezet kunnen worden voor de organisatiedoelstellingen. Ook komt dit aan de orde in de individuele gesprekken met de medewerkers waarin aan talenten en kwaliteiten nadrukkelijk aandacht wordt besteed. Door medewerkers te faciliteren in hun ontwikkeling wordt er enerzijds recht gedaan aan de medewerkers. Anderzijds blijft Opmeer hierdoor een aantrekkelijke werkgever op de huidige, lastige arbeidsmarkt.

Ook is er binnen de organisatie nadrukkelijk aandacht voor een goede balans in de senioriteit binnen de organisatie en de nieuwe, jonge getalenteerde medewerkers. Uit de gesprekken die plaatsvinden met de medewerker blijkt dat er bij die jonge, goed opgeleide medewerkers toch behoefte is aan

begeleiding bij de kennismaking met de gemeentelijke overheid. Het komende jaar wordt daarom nog meer ingezet op deze vorm van coaching. De organisatie beschikt ook over voldoende medewerkers die deze vorm van 'coaching--on-the-job' kunnen bieden.

Vitaliteit

De vitaliteit van werknemers is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van werkgever en werknemer. Het goede gesprek over vitaal en duurzaam aan het werk blijven is belangrijk en mede afhankelijk van de werknemer die de regie neemt over diens eigen loopbaan. Die blijft immers nog steeds zelf eigenaar van de eigen vitaliteit. Dat 'eigenaarschap' sluit naadloos aan op de organisatievisie van Opmeer.

Al een aantal jaar wordt daar binnen de organisatie expliciet aandacht aan besteed, niet alleen met deze gesprekken maar ook door de aanschaf van meubilair en het organiseren van activiteiten gericht op het behoud van vitaliteit. Daarnaast heeft Opmeer verschillende voorzieningen in het secundaire arbeidsvoorwaardenpakket opgenomen die deelname van medewerkers aan sportieve activiteiten stimuleert.

Organisatieontwikkeling

In 2025 is het project eigenaarschap van start gegaan. In het kader van de organisatieontwikkeling is er daarbij veel aandacht besteed aan het neerleggen van verantwoordelijkheden laag in de organisatie. Er wordt naar gestreefd medewerkers meer eigenaar te laten worden van hun eigen werk. Dat heeft een directe relatie met leiderschapsontwikkeling. Begrippen als vertrouwen, coachen en inspireren staan daarin centraal. Er wordt ingezet op autonomie, vertrouwen en het eerdergenoemde eigenaarschap van medewerkers. Dit zijn essentiële onderdelen van de organisatievisie van Opmeer. Dit is nodig om de opgaven waar we de komende jaren voor staan te verwezenlijken. Maar ook om medewerkers aan onze organisatie te binden en een aantrekkelijk werkgever te blijven. Dat vraagt ook om een werkomgeving die meegroeit met onze ontwikkeling.

Het aantal werknemers neemt toe en het gemeentehuis raakt vol; de huidige werkplekken passen niet langer bij de behoeften van de toekomst. Naar aanleiding van het onderzoek wat heeft plaatsgevonden, wordt er een verbeterplan opgesteld wat ons helpt om ruimte te creëren en onze werkplekken toekomstbestendig in te richten. De opdracht voor 2026 is vooral medewerkers daarin blijvend te ondersteunen en dit waar nodig verder te ontwikkelen.

3.3 - Financiën

Wij werken continu aan het verbeteren van onze P&C producten en het financieel beleid. Wij streven er naar om een organisatie te zijn die in control is. Voor 2026 hebben wij een aantal activiteiten gepland die hiertoe bijdragen.

Vanaf het boekjaar 2025 wordt gebruik gemaakt van een nieuw financieel software pakket. In 2026 worden een aantal modules geïmplementeerd die leiden tot een betere beheersing van administratieve processen. Wij denken hierbij aan een verplichtingenadministratie en het centraler administreren van de prestatieleveringen. Door de implementatie van het nieuwe financieel pakket moet met de gemeente Medemblik geëvalueerd worden en/of nadere afspraken worden gemaakt. Nieuwe afspraken kunnen leiden tot een wijziging van waar de werkzaamheden worden uitgevoerd.

In 2026 zal een geactualiseerde Nota Reserves en Voorzieningen aan de Raad worden aangeboden.

3.4 - Juridische Zaken

Juridische Zaken

De gemeente dient in de uitoefening van haar taak betrouwbaar te zijn. Juist ook in de toepassing van het recht. Dat vraagt om beleid, besluitvorming en overeenkomsten die juridisch correct en volledig zijn. In 2025 is geïnvesteerd in de juridische functie. Voor 2026 zal worden geïnvesteerd in het nog verder verbeteren van de juridische kwaliteit. Dit onder andere door opleiding en begeleiding van nieuwe jonge juridische talenten die we als Opmeer aan ons hebben weten te binden. Coaching door seniorjuristen speelt op dit vlak een grote rol. Daarnaast zal de check op de juridische kwaliteit van de bestuurlijke besluitvorming prioriteit krijgen. Zo voorkomen we immers onnodig langshepende en kostbare juridische procedures of ongenoegen bij onze inwoners. Ook zullen juridische werkwijzen en werkprocessen tegen het licht worden gehouden en zonodig worden aangepast. Verder verwachten we voor 2026 een aantal (omvangrijke) nieuwe wetten juridisch te moeten implementeren binnen de gemeente Opmeer. Hieronder geven we hiervan een opsomming.

Wetsvoorstel versterking waarborgfunctie Awb

Het wetsvoorstel versterking waarborgfunctie Awb treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. De internetconsultatie van het wetsvoorstel liep van 1 februari 2024 tot en met 31 juli 2024. Het wetsvoorstel moet voor behandeling nog worden ingediend bij de Tweede Kamer. Ter voorbereiding op de invoering van de wet zal de organisatie bestaande procedures en werkwijzen moeten aanpassen. Dit wetsvoorstel past de Algemene wet bestuursrecht aan. Deze aanpassing heeft tot doel de overheid te stimuleren besluiten voor burgers begrijpelijker te maken, zich bij de uitvoering van taken meer te verplaatsen in de burger en zich minder formeel op te stellen. Het wetsvoorstel bevat de volgende onderdelen:

1. Er wordt een nieuwe algemene bepaling ingevoegd die de overheid de instructie geeft zich dienstbaar op te stellen bij de uitoefening van haar taak. Dit gaat over bejegening en hulp, omdat de overheid de regels beter kent dan de burger.
2. In artikel 3:4, tweede lid, Awb is het evenredigheidsbeginsel opgenomen. Dat betekent dat een regel niet strikt wordt toegepast als uit een dossier blijkt dat de gevolgen van een besluit onevenredig zijn ten opzichte van het met het besluit te dienen doel. Dit al bestaande artikel wordt uitgebreid, zodat in de toekomst een evenredigheidstoets (volgens de bestaande jurisprudentie van de bestuursrechter) ook mogelijk wordt bij een regel uit een formele wet. Het gaat hierbij om een ventiel. Het betekent niet dat de wet opzij wordt gezet, maar alleen dat overheden de mogelijkheid krijgen om onrechtvaardige gevolgen van strenge toepassing van een regel weg te nemen.

3. Mensen krijgen een aanspraak op het herstel van kennelijke schrijf- of rekenfouten in een besluit die zich voor eenvoudig herstel lenen.
4. Besluiten van de overheid worden begrijpelijk gemotiveerd.
5. Bij financiële beslissingen met rechtstreekse gevolgen voor de directe bestedingsruimte zal voorafgaand contact worden opgenomen of van de juiste gegevens wordt uitgegaan.
6. In de regels over bestuursrechtelijke geldschulden wordt meer rekening gehouden met het vermogen van burgers, onder meer door het stimuleren van betalingsregelingen als betalingsruimte ontbreekt en mensen bij een terugvordering extra in de problemen komen.
7. Er komt meer wettelijke ruimte om bij de indiening van een bezwaarschrift een termijnoverschrijding verschoonbaar te achten.
8. Teneinde onnodige procedures te voorkomen wordt o.a. voorgesteld dat bestuursorganen: A. op een besluit aangeven op welke wijze men in contact kan komen met een ambtenaar die je dossier kent. B. bij een bezwaarschrift eerst in overleg treden met de bezwaarmaker. C. bij een te laat ingediend bezwaarschrift in contact treden om te bezien of er redenen zijn om de termijnoverschrijding verschoonbaar te achten.
9. De positie van de burger in procedures voor de bestuursrechter wordt versterkt met de mogelijkheid om aan een burger de gelegenheid te geven zijn beroepsgronden verder te onderbouwen of ingenomen stellingen aannemelijk te maken (de burgerlus).

Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld. In september 2025 zal de nota van wijziging en de nota naar aanleiding van het verslag worden behandeld in de Tweede Kamer. Met het wetsvoorstel wordt beoogd knelpunten weg te nemen in relatie tot gegevensuitwisseling en privacy in het sociaal domein bij de aanpak van meervoudige problematiek. Het wetsvoorstel voorziet daartoe in wettelijke taken voor ons college van B&W voor onderzoek, planvorming en coördinatie bij meervoudige problematiek in het sociaal domein en eventueel aanpalende terreinen. Deze wettelijke taken vormen de grondslag voor de ter uitvoering van die taken noodzakelijke verwerking en uitwisseling van persoonsgegevens. Tevens voorziet dit wetsvoorstel de meldpunten voor niet acute zorg bij gemeenten, van een duidelijke wettelijke basis die nodig is voor het ook bij deze wet stellen van regels voor de verwerking van persoonsgegevens door deze meldpunten.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV)

Deze wet is gedeeltelijk inwerking getreden op 1 januari 2024. Daarbij ging het alleen om de inwerkingtreding van de zogenoemde zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een bestuursorgaan zorgdraagt voor passende ondersteuning bij het verkeer met het bestuursorgaan (artikel 2.1 Algemene wet bestuursrecht). Met ingang van 1 januari 2026 zal het grootste gedeelte van de wet inwerkingtreden (afdeling 2.3 Awb). Op 1 januari 2027 zal tenslotte het laatste onderdeel van de wet inwerkingtreden. De wet wijzigt bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) over elektronisch bestuurlijk verkeer.

Door de WMEBV krijgen burgers en ondernemers het recht om digitaal met de overheid te communiceren. De gemeente moet de digitale kanalen aanwijzen die burgers en ondernemers daarvoor kunnen gebruiken. Bij het gebruik van de digitale weg gelden nieuwe waarborgen, zoals notificatie, ontvangstbevestiging en termijnverlenging bij storing. Ook wordt de overheid verplicht om passende ondersteuning te bieden bij bestuurlijk verkeer.

Deze ondersteuning moet zijn afgestemd op de aard van de dienstverlening en de doelgroepen. Ter voorbereiding op de invoering van de wet is de organisatie bestaande procedures en werkwijzen aan het aanpassen en worden deze juridisch geborgd.

Wet handhaving sociale zekerheid

Bij invoering van deze wet krijgen uitvoeringsorganisaties, zoals Uitvoeringinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), Sociale Verzekeringsbank (SVB) en gemeenten, bij het handhaven van de regels in de socialezekerheidswetten meer ruimte om rekening te houden met de persoonlijke situatie van mensen. Het uitgangspunt is dat niet elke fout automatisch bestraft hoeft te worden. Als iemand een fout maakt zonder opzet – bijvoorbeeld omdat regels onduidelijk zijn – dan moet de overheid eerst kijken wat er precies aan de hand is. Pas daarna wordt bepaald of een straf echt nodig is. Uitvoeringsorganisaties mogen onder bepaalde omstandigheden afzien van een boete of terugvordering. Dit wetsvoorstel is inmiddels ingediend bij de Tweede Kamer. De wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Wet Markt en Overheid

De Wet Markt en Overheid (waarmee de mededingingswet is gewijzigd) bevat 4 gedragsregels. Deze gedragsregels zijn kort samengevat: minimaal de integrale kosten doorberekenen, een bevoordelingsverbod voor overheidsbedrijven (overheden mogen hun eigen bedrijven niet bevoordelen boven concurrerende ondernemingen), gegevensscheiding en functiescheiding. Deze regels gelden voor de hele overheid. Op dit moment ligt er een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer tot wijziging van de Mededingingswet in verband met aanpassing van de bepalingen over markt en overheid. Hoofdstuk 4b van de Mededingingswet bevat gedragsregels voor bestuursorganen die economische activiteiten verrichten. Het gaat om gedragsregels wanneer bestuursorganen goederen en/of diensten aanbieden op de markt. Het doel van deze regels is het creëren van gelijke concurrentieverhoudingen tussen bestuursorganen en ondernemers. Met dit wetsvoorstel komt het tijdelijk karakter van de wet markt en overheid te vervallen. De voorwaarden voor het gebruik van de algemeen-belang uitzondering worden aangescherpt. Wanneer een economische activiteit wordt uitgevoerd in het algemeen belang, hoeven de gedragsregels niet in acht genomen te worden. Van deze uitzondering werd vaak gebruik gemaakt. Daarnaast wordt het aanbieden van open source software uitgezonderd van de gedragsregel integrale kostendoorberekening. Voor Opmeer betekent dit dat we moeten gaan kijken naar de algemeen-belang besluiten die eerder zijn genomen om te bezien of deze nog toereikend zijn. Daarnaast zullen we moeten kijken of er nog meer algemeen-belang besluiten moeten worden genomen om te voorkomen dat we in strijd handelen met de wet.

3.5 - Communicatie

De rol van communicatie zowel intern als extern is nog altijd onverminderd belangrijk bij het realiseren van de opgaven die Opmeer nastreeft. Heldere communicatie zorgt voor optimale informatie en participatie van en/of betrekken bij ontwikkelingen van inwoners, ondernemers en andere (regionale) stakeholders. We betrachten transparantie, helderheid en betrouwbaarheid. Het komt simpelweg neer op: we doen wat we zeggen, we zeggen wat we doen – ook als een ingezette koers door omstandigheden wijzigt. We maken werk van strategische communicatie vanuit de gemeente. We hebben een mediamiddelen onderzoek gestart. Op basis van die uitkomsten nemen we de huidige communicatiemiddelen (zowel off- als online) onder de loep. Daarnaast wordt er een strategisch communicatieplan opgezet voor het nieuwe coalitieprogramma (2026-2030). En er komt een aangepast persbeleid in lijn met het nieuwe coalitieakkoord en in samenspraak met het nieuwe college.

Daarnaast blijven we ons, als team communicatie, in 2026 verder ontwikkelen door trainingen en workshops. Tot slot blijven we onze collega's coachen om begrijpelijk (B1-niveau), doelgroepgericht en inclusief te communiceren, in tekst en beeld.

Het team communicatie is adviserend, faciliterend en regisserend op effectieve interne & externe communicatie en zorgt voor een goede balans tussen de bestuurscommunicatie en publiekscommunicatie.

Paragraaf 4 Financiering

Treasuryfunctie

De treasuryfunctie omvat de financiering van het beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complex geworden geld- en kapitaalmarkt. Er zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie budgettaire gevolgen verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Onder de treasuryfunctie valt niet het verstrekken van leningen aan derden.

De wettelijke basis van de treasuryfunctie is de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Deze wet stelt regels over het financieringsgedrag van gemeenten. Gemeenten dienen nadere regels op te stellen in een treasuryparagraaf.

Treasurystatuut

Het thans geldende Treasurystatuut is op 13 december 2018 vastgesteld door de gemeenteraad.

In het Treasurystatuut zijn de regels voor de uitvoering van de treasuryfunctie en de daarbij behorende bevoegdheden en verantwoordelijkheden opgenomen. Ons financieringsbeleid is voorzichtig en risicomijdend.

Hieronder de doelstellingen welke zijn opgenomen in het treasurybeleid van de gemeente Opmeer.

- Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden met als doel het uitvoeren van de programma's binnen de door de gemeenteraad vastgestelde kaders van de begroting;
- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens en resultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut, waarbij uitsluitend de publieke taak wordt gediend en voorzichtig en behoudend wordt geopereerd.

Treasurybeleid

De gemeente Opmeer heeft al een reeks van jaren een liquiditeitsoverschot. Als beleid is geformuleerd dat dit overschot wordt aangewend voor:

- vervroegde aflossing van geldleningen, waar dit op grond van de leningsovereenkomsten mogelijk is (NB. In de bestaande overeenkomsten is dit uitgesloten)
- financiering van nieuwe kapitaalsinvesteringen, zodat hiervoor geen nieuwe leningen behoeven te worden aangetrokken
- tijdelijke overschotten door middel van deposito's uitzetten of aanhouden in rekening courant bij de schatkist (ingående 2014)

De reeks van jaren dat er een liquiditeitsoverschot is geweest, is dit beleid ook daadwerkelijk gevolgd.

In het kader van de invoering van het schatkistbeleggen wordt het financieringsoverschot zoveel mogelijk ingezet voor de bouw van 2 kindcentra en de verduurzaming van het Maatschappelijk vastgoed.

Op basis van de geprognostiseerde balans is de verwachting dat er tot en met 2027 geen nieuwe leningen aangetrokken hoeven te worden.

Rentevisie

Een belangrijke factor bij het uitvoeren van het treasurybeleid is het verwachte en werkelijke verloop van de rentestand. Deze is afhankelijk van de economische ontwikkelingen in de Europese Unie en in de rest van de wereld.

De laatste jaren heeft de ECB de beleidsrente verhoogd om hiermee de vraag naar producten en diensten af te remmen en de inflatie naar beneden te krijgen. Inmiddels is de inflatie in Nederland en de eurozone aanzienlijk gedaald, waardoor de rentetarieven weer omlaag kunnen.

Met ingang van 11 juni 2025 is de rente verlaagd naar 2,00%. Het is de achtste verlaging sinds juni vorig jaar. Toen stond de rente nog op 4%. Met de renteverlaging wil de ECB de consumptie en de investeringen een impuls geven en voorkomen dat de inflatie later dit jaar te ver onder het streefniveau van 2% zakt.

4.1 - Treasurybeheer

Risicobeheer

De Wet Fido schrijft voor dat de renterisico's binnen de gemeente bewaakt dienen te worden. Het renterisico op korte termijn wordt inzichtelijk gemaakt met de kasgeldlimiet, het renterisico op langere termijn wordt in beeld gebracht met de renterisiconorm. In de onderstaande tabel 'Kasgeldlimiet in het jaar 2026' wordt de omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm uit hoofde van de Wet Fido. Zoals uit dit overzicht blijkt, is er dankzij de aanwezige liquide middelen gedurende het hele jaar sprake van een grote ruimte binnen de kasgeldnorm.

Het drempelbedrag voor het schatkistbankieren, het totaal aan middelen dat een decentrale overheid maximaal buiten de schatkist mag aanhouden is vastgelegd in artikel 7 lid 2 van de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden. Het drempelbedrag van de ondergrens voor kleine gemeenten is € 1 miljoen euro.

Kasgeldlimiet

De gemeente mag haar activiteiten niet onbeperkt financieren met leningen met een looptijd korter dan één jaar. Juist op "korte" financieringen kan het renterisico aanzienlijk zijn, omdat wijzigingen in de rente bij kortlopende financieringen direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. In de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) is daarom de kasgeldlimiet opgenomen. Deze limiet is vastgesteld als een maximum percentage van het begrotingstotaal dat we met kortlopende middelen mogen financieren. Dit percentage is vastgesteld op 8,5%.

In onderstaande tabel is de kasgeldlimiet voor 2026 opgenomen. Hierbij wordt de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm. Uit de tabel blijkt dat er het gehele jaar sprake is van grote ruimte binnen de kasgeldnorm.

Het drempelbedrag voor het schatkistbankieren, het totaal aan middelen dat een decentrale overheid maximaal buiten de schatkist mag aanhouden, bedraagt € 1.000.000.

(Bedragen x € 1.000)

Kasgeldlimiet in het jaar 2026	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4
Omvang begroting per 1 januari 2026	49.378			
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
In bedrag	4.197	4.197	4.197	4.197
(2) Omvang vlottende korte schuld	0	0	0	0
Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
Schuld in rekening courant	0	0	0	0
Gestorte gelen voor derden < 1 jaar	0	0	0	0
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
(3) Omvang vlottende middelen	26.500	26.500	26.500	26.500
Contante gelden in kas	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant	1.000	1.000	1.000	1.000
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	25.500	25.500	25.500	25.500
Toets kasgeldlimiet				
(4) Totaal netto vlottende middelen (3)-(2)	26.500	26.500	26.500	26.500
(1) Toegestane kasgeldlimiet	4.197	4.197	4.197	4.197
Ruimte (+) / Overschrijding (-); (1)-(4)	30.697	30.697	30.697	30.697

Renterisiconorm

In onderstaande tabel is de renterisiconorm opgenomen. Het renterisico is het risico dat de rentelasten van de gemeente ineens fors stijgen als nieuw aan te trekken leningen een hogere rente hebben dan de (oude) leningen die worden afgelost. Om dit risico te beperken is er in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) een renterisiconorm vastgesteld.

Deze norm stelt dat de aflossing per jaar maximaal 20% van de begrote lasten mag zijn. Dit speelt voornamelijk bij leningen die ineens volledig worden afgelost. Bij vaste geldleningen waarop jaarlijks wordt afgelost, werkt een stijging of daling van de marktrente slechts gedeeltelijk door in de leningenportefeuille.

Het overzicht geeft voor de jaren 2026 – 2029 een ruime onderschrijding van de rente-ri- siconorm te zien. Hieruit kan worden afgeleid dat de spreiding van de lening portefeuille zodanig is dat de renterisico's zeer beperkt zijn.

(Bedragen x € 1.000)

Nr	Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld	2026	2027	2028	2029
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	503	511	519	527
3	Renterisico (1+2)	503	511	519	527
4	Renterisiconorm	9.726	9.407	9.442	9.450
5a	Ruimte onder renterisiconorm	9.223	8.896	8.923	8.923
5b	Overschrijding renterisiconorm (3>4)				
	Renterisiconorm				
4a	Begrotingstotalen 2026-2029	49.378	49.287	47.459	47.500
4b	Percentage (gemeenteregeling)	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
	4 = (4a x 4b/100)	9.726	9.407	9.442	9.450

Kredietrisico's

In de onderstaande tabel 'Kredietrisico's op verstrekte gelden' worden de kredietrisico's op de verstrekte gelden in beeld gebracht.

(Bedragen x € 1.000)

Kredietrisico op verstrekte gelden	Met/ zonder (hypothecaire) zekerheid	Restant-schuld	%
Gemeenten/provincies		n.v.t.	
Overheidsbanken		n.v.t.	
Woningcorporaties met garantie WSW		n.v.t.	
Semi-overheidsinstellingen		n.v.t.	
Financiële instellingen (A en hoger)		n.v.t.	
Overige toegestane instellingen volgens Treasurystatuut	zonder	706	Div%
Overige toegestane instellingen volgens Treasurystatuut	met	1.498	Div%
Niet toegestane instellingen volgens Treasurystatuut		n.v.t.	
Totaal		2.204	

4.2 - Gemeentefinanciering

Financieringspositie

(Bedragen x € 1.000)

De financieringspositie in het jaar 2025	1-jan	31-dec
Algemene reserves en bestemmingsreserves	61.792	64.006
Voorzieningen	8.578	8.080
Saldo nog niet afgeloste vaste geldleningen	13.494	12.991
Subtotaal	83.864	85.077
Boekwaarde investeringen	73.275	91.175
Financieringsoverschot (+=overschot; -= tekort)	10.589	-6.098

Leningenportefeuille

De onderstaande tabel geeft inzicht in de mutaties van de leningenportefeuille en de invloed van deze mutaties op de gemiddelde rente.

(Bedragen x € 1.000)

MUTATIES IN LENINGPORTEFEUILLE	Bedrag	Gem. rente
Stand per 1 januari 2026	13.494	1,08%
Nieuwe leningen	0	
Reguliere aflossingen	503	
Vervroegde aflossingen	0	
Renteaanpassing (oud percentage)	0	
Renteaanpassing (nieuw percentage)	0	
Stand per 31 december 2026	12.991	1,08%

Relatiebeheer

Als huisbankier van de gemeente Opmeer wordt aangemerkt de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG).

Organisatie

De treasuryfunctie wordt, zoals opgenomen in het Treasurystatuut uitgevoerd door aangewezen medewerkers van de gemeente.

EMU-saldo

Het 'Economische en Monetaire Unie saldo' (EMU saldo) is het verschil of saldo van inkomsten en uitgaven van overheid in een bepaalde periode. Het saldo geeft aan of er in een bepaald jaar meer geld uitgegeven is dan dat er is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is. Een negatief EMU-saldo betekent dat er sprake is van een toename van de schuldpositie of afname van het eigen vermogen.

Het EMU-saldo van de lokale overheden telt mee voor het saldo van de totale Nederlandse overheid en draagt daarmee dus bij aan het EMU-tekort of overschot van de landelijke overheid.

In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag bedragen.

In onderstaande tabel wordt het exploitatiesaldo van de gemeente Opmeer omgezet naar het EMU-saldo voor het jaar 2026.

(Bedragen x € 1.000)

Nr	Omschrijving	Bedrag *
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan/onttrekking uit reserves	2.365
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	17.900
3	Mutatie voorzieningen	-498
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0
5	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0
	EMU-saldo gemeente Opmeer	-16.033

* een tekort wordt weergegeven middels een -teken

Paragraaf 5 Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Vanwege bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen - en mogelijk risico's - is het gewenst dat hieraan in de begroting en jaarstukken aandacht wordt besteed. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente.

De gemeente Opmeer heeft bestuurlijke en financiële belangen in diverse verbonden partijen, waaronder de deelname in gemeenschappelijke regelingen (GR) met centrumgemeenteconstructie, gemeenschappelijke regelingen met eigen bestuur, vennootschappen, stichtingen en verenigingen. Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente. Uiteraard blijft de gemeente beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden houden over deze partijen. Indien een gemeenschappelijke regeling wordt opgeheven, komen de kosten van de opheffing/afbouw voor rekening van de deelnemende gemeenten. Voor de financiële consequenties hiervan is geen speciale reserve of voorziening beschikbaar.

De cijfers van de deelnemingen worden integraal in de jaarrekening verwerkt. Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of duurzaam lagere waarde. Gelet op de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) kunnen de gemeenten slechts deelnemingen aanhouden vanwege een publiek belang.

Met de Gemeenschappelijke Regelingen is een totale bijdrage van € 3.863.900 gemoeid.

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Aard verbonden partij	Verbonden partij	Bijdrage 2026	Prg
GR			
1	Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking Westfriesland	€ 60.000	0
2	Shared Service Centre ICT DeSom	€ 928.500	0
3	Het Westfries Archief	€ 132.000	0
4	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	€ 888.000	1
5	Archeologie Westfriesland	€ 30.000	5
6	Recreatieschap West-Friesland	€ 94.000	5
7	WerkSaam	€ 535.000	6
8	GGD Hollands Noorden	€ 820.900	6/7
9	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	€ 371.000	7
10	Afvalbeheer West Friesland	€ 4.500	7
TOTAAL		€ 3.863.900	

Vennootschappen en coöperaties

Aard verbonden partij	Verbonden partij	Bijdrage 2026	Prg
Vennootschappen en coöperaties			
11	Alliander N.V.	-	0
12	BNG Bank N.V.	-	0
13	N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	-	3
14	C.V. Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 3	-	8
15	C.V. Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 4	-	8
16	N.V. HVC.	-	7
TOTAAL		-	

Stichtingen en verenigingen

Aardverbondenpartij	Verbonden partij	Bijdrage 2025	Prg
Stichting en verenigingen			
17	Stichting Warm Opmeer	-	7
TOTAAL		-	

5.1 - Facts per verbonden partij

Per verbonden partij zijn de belangrijkste kerngegevens opgenomen:

1. Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking Westfriesland

Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Het doel van deze regeling is om voor de regio Westfriesland de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk overleg te ondersteunen. Dit betreft regiozaken algemeen, uitvoering Pact van West-Friesland en de urgentie- en klachtencommissie.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes Westfriese gemeenten
Vermogen per 01-01-2024	NVT
Vermogen per 31-12-2024	NVT
Resultaat 2024	€ 0
Bijdrage 2026	€ 60.000

2. Shared Service Centre ICT DeSom

Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en een doelmatige uitvoering door het SSC van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken en ondersteuning in brede zin op het terrein van de ICT en het creëren van de voorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering en een efficiënte en klantgerichte dienstverlening
Deelnemers buiten Opmeer	De gemeenten Stede Broec, Enkhuizen, Drechterland, Koggeland en Medemblik
Vermogen per 01-01-2024	€ 111.000
Vermogen per 31-12-2024	€ 111.000
Resultaat 2024	-€ 127.000
Bijdrage 2026	€ 928.500

3. Het Westfries Archief, regionaal historisch centrum voor Westfriesland

Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Een professionele, publieksgerichte, archiefdienst waar burgers, instellingen en overheden terecht kunnen met vragen.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes Westfriesse gemeenten
Vermogen per 01-01-2024	€ 300.000
Vermogen per 31-12-2024	€ 450.000
Resultaat 2024	€ 250.000
Bijdrage 2026	€ 132.000

4. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats	Alkmaar
Doel deelname	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeente te boven gaat ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied
Deelnemers buiten Opmeer	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Drechterland, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Schagen, Stede Broec en Texel
Vermogen per 01-01-2024	€ 5.333.000
Vermogen per 31-12-2024	€ 5.135.000
Resultaat 2024	€ 207.000
Bijdrage 2026	€ 888.000

5. Archeologie Westfriese gemeenten: 'Archeologie West-Friesland'

Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Het uitvoeren van specialistische taken op het gebied van advisering, toetsing, booronderzoek enz. in het kader van archeologie, regionale geschiedbeoefening.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes West Friese gemeenten
Vermogen per 01-01-2024	NVT
Vermogen per 31-12-2024	NVT
Resultaat 2024	€ 0
Bijdrage 2026	€ 30.000

6. Recreatieschap West-Friesland (RSW)

Vestigingsplaats	Stede Broec
Doel deelname	Behartigt voor Westfriese gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes Westfriese gemeenten
Vermogen per 01-01-2024	€ 1.675.000
Vermogen per 31-12-2024	€ 1.548.000
Resultaat 2024	€ 18.000
Bijdrage 2026	€ 94.000

7. WerkSaam Westfriesland

Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	WerkSaam Westfriesland is ontstaan uit Op/Maat en is opgericht door de 7 Westfriesse gemeenten om uitvoering te geven aan de Participatiewet ingaande 1-1-2015. WerkSaam richt zich op arbeidsparticipatie, begeleidde arbeidsparticipatie, inkomensregelingen en voert plus-, extra en overige taken uit voor de deelnemende gemeenten
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes Westfriesse gemeenten
Vermogen per 01-01-2024	€ 10.045.000
Vermogen per 31-12-2024	€ 9.934.000
Resultaat 2024	€ 1.875.000
Bijdrage 2026	€ 535.000

8. GGD Hollands Noorden

Vestigingsplaats	Alkmaar
Doel deelname	Het gezamenlijk behartigen van de belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied
Deelnemers buiten Opmeer	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Drechterland, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Schagen, Stede Broec en Texel
Vermogen per 01-01-2024	€ 2.110.000
Vermogen per 31-12-2024	€ 1.910.000
Resultaat 2024	€ 75.000
Bijdrage 2026	€ 820.900 incl. Veilig Thuis en Crisisfunctie Jeugd

9. Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Uitvoering van gemeentelijke milieutaken
Deelnemers buiten Opmeer	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Drechterland, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Schagen, Stede Broec en Texel
Vermogen per 01-01-2024	€ 4.188.000
Vermogen per 31-12-2024	€ 3.566.000
Resultaat 2024	€ 1.690.000
Bijdrage 2026	€ 371.000

10. Afvalbeheer Westfriesland (voorheen CAW)

Vestigingsplaats	Bovenkarspel
Doel deelname	Behartigen van nog enkele resterende taken op het gebied van milieu.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes Westfriesse gemeenten
Vermogen per 01-01-2024	€ 46.000
Vermogen per 31-12-2024	€ 1.513.000
Resultaat 2024	€ 1.467.000
Bijdrage 2026	€ 4.500

11. Alliander N.V.

Vestigingsplaats	Arnhem
Doel deelname	Op 18 december 2017 zijn de aandelen van GKNH overgedragen aan de deelnemende gemeente. De gemeente Opmeer heeft nu een deelneming in Alliander van 70.606 aandelen. Alliander heeft diverse dochterbedrijven, waaronder Liander dat het regionaal netbeheer voor gas en electriciteit verzorgt en Liandon dat complexe energieinfrastructuren levert
Deelnemers buiten Opmeer	De grootste aandeelhouders van Alliander zijn de provincies Gelderland, Friesland en Noord-Holland en de gemeente Amsterdam. Deze aandeelhouders bezitten gezamenlijk ongeveer 76% van de aandelen. De overige aandeelhouders, die elk minder dan 3% van de aandelen bezitten, zijn 72 kleinere gemeenten en de provincie Flevoland. Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bestaat uit 350 miljoen aandelen met een nominale waarde van 5 euro per stuk. Het aantal uitstaande aandelen bedraagt 136.794.964.
Dividend 2024 (Netto)	€ 89.450

12. BNG Bank N.V.

Vestigingsplaats	Den Haag
Doel deelname	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Deelnemers buiten Opmeer	Alle Nederlandse gemeenten, provincies en het Rijk
Vermogen per 01-01-2024	€ 4.721.000.000
Vermogen per 31-12-2024	€ 4.777.000.000
Resultaat 2024	€ 294.000.000
Dividend 2024	€ 35.000

13. N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats	Alkmaar
Doel deelname	Integraal economisch ontwikkelingsbeleid voor de regio Noord-Holland Noord
Deelnemers buiten Opmeer	Gemeenten in Noord-Holland Noord
Belang	De gemeente Opmeer bezit 1,6% van het aandelenkapitaal. De nominale waarde van de aandelen van Opmeer is € 1.000

14. C.V. Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 3

Vestigingsplaats	Opmeer
Doel deelname	De ontwikkeling en exploitatie van de 3e fase Industrierrein de Veken te Opmeer (totaal ca. 22 ha bruto) vindt plaats voor rekening en risico van de CV Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 3
Deelnemers buiten Opmeer	Zie belang
Belang	De vennoten (Scholtens Projecten BV te Wognum en de gemeente Opmeer) zijn ieder voor 50% gerechtigd in het te behalen exploitatieresultaat

15. C.V. Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij de Veken 4

Vestigingsplaats	Opmeer
Doel deelname	De ontwikkeling en exploitatie van de 4e fase Industrierrein de Veken te Opmeer vindt plaats voor rekening en risico van de CV Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 4
Deelnemers buiten Opmeer	Zie belang
Belang	De vennoten (Scholtens Projecten BV te Wognum en de gemeente Opmeer) zijn ieder voor 50% gerechtigd in het te behalen exploitatieresultaat

16 NV H.V.C

Vestigingsplaats	Alkmaar
Doel deelname	In december 2022 zijn de aandelen van de HVC overgedragen van het ABWF naar de deelnemende gemeenten. De gemeente Opmeer heeft nu een deelneming in HVC van 19 aandelen. De gemeente staat voor € 202.000 per aandeel garant voor de HVC. In totaal staan we garant voor € 3.838.000. Hiervoor ontvangt de gemeente Opmeer jaarlijks een garantstellingsprovisie.
Deelnemers buiten Opmeer	51 gemeenten en 8 waterschappen.
Belang	De gemeente heeft 19 aandelen HVC. De aandelen hebben een nominale waarde van € 45,45 per stuk. Voor 2023 bedroeg de garantstellingsprovisie € 32.060.

Paragraaf 6 Lokale heffingen

Algemeen beleid

De gemeentelijke belastingen/lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. De lokale heffingen zijn ook een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Ze raken de inwoners en de bedrijven direct in de portemonnee. Bij de lokale heffingen kan een onderscheid worden gemaakt tussen retributies (betalingen aan de overheid voor een specifieke dienst die men heeft aangevraagd, zoals leges voor een paspoort of een bouwvergunning) en belastingen.

Retributies dienen als vergoeding voor gemaakte kosten bij de dienstverlening. De geraamde opbrengsten mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten voor de uitoefening van de taak. Dit betekent dat de kostendekkendheid niet meer mag zijn dan 100%. Ruim de helft van de lokale heffingen bestaat uit retributies.

Bij belastingen, zoals de onroerendezaakbelasting (OZB), hondenbelasting en de toeristenbelasting, is er geen directe relatie met een prestatie van de gemeente. Deze belastingen zijn in beginsel vrij besteedbaar en de tarieven daarvan kunnen door de gemeente raad autonoom worden vastgesteld.

In de retributies mag de BTW die gedeclareerd kan worden bij het BTW-compensatiefonds (BCF), welke zowel bij de exploitatie-BTW als de investerings-BTW, extracomptabel worden meegenomen. Dit is een wettelijk vastgelegde compensatie die in de tarieven van de retributies mag worden meegenomen.

Opmeer beschikt over een leidraad invordering. Hierin staat omschreven hoe we met de invordering van de heffingen.

In de raadsvergadering van 11 december 2025 worden de belastingverordeningen 2026 vastgesteld, inclusief de definitieve indexatie van de tarieven.

Belang vaststellen kostendekkendheid

De toenemende vraag naar politieke en publieke verantwoording van tarieven is een belangrijke reden om over te gaan tot een beter systeem van kostprijsberekening. Dit betekent dat het tarief dat voor een product wordt gerekend op een inzichtelijke manier samengesteld moet worden uit de kosten en baten zoals opgenomen in de primitieve begroting en daarnaast uit de beleidsinhoudelijke keuzes die gemaakt worden.

Zolang de maximale kostendekkendheid van 100% niet bereikt is, is er ruimte voor verhoging van tarieven. Daarbij mogen de in de tarieventabel voorkomende wettelijk voorgeschreven tarieven (waaronder paspoorten) niet verhoogd worden. Bij een keuze voor het verhogen van de tarieven is het niet noodzakelijk om alle tarieven te verhogen. Ook is het niet noodzakelijk om tarieven met hetzelfde percentage te verhogen.

Zolang de maximale kostendekkendheid van het geheel niet overschreden wordt, kan per tarief besloten worden of en met hoeveel procent het tarief verhoogd wordt. Omdat de toe te rekenen kosten grotendeels gebaseerd zijn op jurisprudentie is een exact 100% kostendekkende legesverordening risicovol. Wanneer nieuwe jurisprudentie tot een wijziging in de toe te rekenen kosten leidt, kan de kostendekkendheid overschreden worden. Door iets onder het toegestane maximum te blijven wordt dit risico opgevangen.

Specifiek beleid

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De grondslag voor de OZB wordt gevormd door de waarde van het onroerend goed, die jaarlijks wordt vastgesteld. De periodieke herwaardering op basis van de permanente marktanalyse. Opmeer hanteert het uitgangspunt dat de gemiddelde waarde stijging (of daling), die voortvloeit uit de jaarlijkse waardering, wordt gecompenseerd door een proportionele tariefsverlaging (of evenredige tariefsverhoging). Daarbij wordt bereikt dat waardenmutaties niet leiden tot een wijziging in de totale opbrengst, maar slechts tot individuele verschillen in aanslagen. Dat is het geval als de waarde van een woning meer of juist minder is dan het gemiddelde. Dan levert de herwaardering een voordeel of juist een nadeel op voor de belastingplichtige eigenaar. Uitgangspunt bij de tarieven OZB is dus dat de gemeente over het totaal van de economische waarden een bepaalde opbrengst OZB zal genereren.

Areaaluitbreiding

Naar verwachting zal er in 2026 een lichte stijging van zijn van de totale WOZ-waarde van woningen als gevolg van areaaluitbreiding .

Steeds meer zaken Digitaal

De gemeente zet in op digitale ontwikkeling.

De aanslagen gemeentelijke lasten worden digitaal aangeboden via de Berichtenbox van MijnOverheid. De burgers die geen gebruik maken van deze mogelijkheid ontvangen hun aanslag gewoon per post.

De papieren aanslag is voorzien van een QR-code, waardoor de aanslag ook digitaal raadpleegbaar is voor burgers die de aanslag per post ontvangen.

Het wordt ook mogelijk om antwoorden op vragen of bezwaren digitaal (via de Berichtenbox van MijnOverheid) terug te sturen.

In 2025 is 39% van de aanslagen digitaal verzonden naar de berichten box van MijnOverheid.

Daarnaast is het mogelijk om digitaal automatische incasso te regelen. Hier maakt ruim 65% van de belastingplichtigen al gebruik van. De aanslagen zijn voorzien van een betaallink en of QR code indien geen automatische incasso is afgegeven.

6.1 - De leges

De tarieven voor 2026 worden definitief vastgesteld door de gemeenteraad tijdens de raadsvergadering van 11 december 2025. De verordening en de tabel zijn geïntegreerd om deze beter te kunnen bewerken en publiceren. Voor een aantal tarieven gelden wettelijke tarieven, zoals rijbewijzen en reisdocumenten.

(Bedragen x € 1.000)

Titel 1 algemene dienstverlening

Kostendekkendheid 2026	Kosten	Opbrengst	%Kostendekkendheid
hoofdstuk 1 Burgerlijke stand	34	21	62,4%
hoofdstuk 2 Reisdocumenten	220	173	78,6%
hoofdstuk 3 Rijbewijzen	112	82	73%
hoofdstuk 4 Verstrekingen uit basisregistratie personen	13	6	49,9%
hoofdstuk 7 Overige Publiekszaken	2	1	63,3%
hoofdstuk 9 Bijzondere wetten	46	44	95%
Hoofdstuk 10 Diversen	3	2	54,1%
Totaal	430	329	76,6%

Bij titel 1 is weinig ruimte om de tarieven te verhogen omdat de opbrengsten voornamelijk veroorzaakt worden door paspoorten en rijbewijzen. Deze tarieven zijn momenteel gelijk aan de maximaal toegestane hoogte.

Dit betekent dat er circa 23% niet kostendekkend is.

Titel 2 dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Kostendekkendheid 2026	Kosten	Opbrengst	%Kostendekkendheid
Hoofdstuk 2 Voorfase	21	17	83,3%
Hoofdstuk 3 Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	194	179	92,2%
Hoofdstuk 4 Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	4	2	41,8%
Hoofdstuk 7 Aanlegactiviteiten	8	3	36,2%

Kostendekkendheid 2026	Kosten	Opbrengst	%Kosten-dekkendheid
Hoofdstuk 8 - 14 Overige activiteiten	5	3	69,5%
Hoofdstuk 9 Maatwerkvoorschriften bouwactiviteiten	1	1	93,8%
Hoofdstuk 11 Overige tarieven	14	28	206,1%
Hoofdstuk 12 Modaliteiten	35	63	178,4%
Hoofdstuk 2.13 Vermindering	0	-12	0%
Hoofdstuk 2.14 Teruggaaf	0	-7	0%
Totaal	282	277	98,2%

De kostendeckening van titel 2 is onder de 100% kostendeckendheid. Dit betekent dat er circa 2% niet kostendeckend is. Hoewel er getoetst wordt op de gehele verordening wordt u geadviseerd om onder deze grens te blijven. Het is namelijk goed mogelijk dat de jurisprudentie wijzigt m.b.t. kruissubsidiering, met als gevolg een toename van bezwaar en beroepsprocedures.

Titel 3 dienstverlening vallend onder de Europese Dienstenrichtlijn

Kostendekkendheid 2026	Kosten	Opbrengst	%Kosten-dekkendheid
Paragraaf 3.1 Evenementen en horeca	10	5	46,4%
Paragraaf 3.3 Winkeltijdenwet	1	1	56,7%
hoofdstuk 4 Organiseren van evenementen of markten	4	1	18,2%
In dit hoofdstuk niet benoemd besluit	7	2	36,5
Totaal	22	8	38,1%

Titel 3 is een klein onderdeel van de legesverordening, die o.a. bestaat uit evenementenvergunningen. Dit betekent dat er circa 60% niet kostendeckend is. Vanwege de maatschappelijke betekenis hiervan is dit bij Opmeer niet kostendeckend.

6.2 - Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing dient ter dekking van de kosten van het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. De gemeente heeft hierin een wettelijke taak. De uitvoering is in handen van H.V.C. De tarieven voor 2026 worden definitief vastgesteld door de gemeenteraad tijdens de raadsvergadering van 11 december 2025.

(Bedragen x € 1.000)

Taakveld	Kosten	Bedrag
0.9	BCF / BTW	396
1.2	Openbare orde en veiligheid	15
2.1	Verkeer en vervoer	48
6.3	Inkomensregelingen	30
7.3	Afval	1.820
	Personeelskosten	78
	Overhead	87
	Totaal Kosten	2.474

Nr.	Opbrengsten	Bedrag
1.1	één persoonshuishouden	574
1.2	Meerpersoonshuishoudens	1.784
1.3	Overige opbrengsten	115
	Totaal Opbrengsten	2.473

Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal kosten	2.510
Totaal opbrengsten	2.499
Kostendekkendheidpercentage	100%

6.3 - Rioolheffing

In 2022 is het nieuwe Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR) vastgesteld. Deze is regionaal opgesteld en is van toepassing voor de periode 2022-2027. In dit PSWR is het beleid en financiering van het rioolbeheer vastgelegd.

De heffingsmaatstaf voor de rioolheffing is de WOZ-waarde van een perceel. Hierdoor worden alle percelen die van belang zijn voor de rioleringszorgplicht (op het gebied van afval-, hemel-, en grondwater) in de heffing betrokken. De gemeente beschikt over een (egalisatie)voorziening riolering om ongewenste schommelingen in de tarieven te voorkomen.

Door de overdracht van de buitenwegen van het HHNK aan de gemeente kunnen er meer kosten worden toegerekend aan het taakveld riolering, en zou het tarief mogen stijgen. Er is echter besloten dit niet door te belasten aan de burger. Hierdoor blijft het kostendekkendheidspercentage lager dan die van voorgaande jaren.

De tarieven voor 2026 worden definitief vastgesteld door de gemeenteraad tijdens de raadsvergadering van 11 december 2025.

(Bedragen x € 1.000)

Taakveld	Kosten/ Opbrengsten	Bedrag
0.9	BCF / BTW	157
2.1	Verkeer en vervoer	80
2.4	Economische havens en waterwegen	39
6.3	Inkomensregelingen	30
7.2	Riolering	868
0.61	Personeelskosten	220
0.64	Perceptiekosten	14
	Overhead	212
Totaal Kosten		1.620
1.1	Woningen	1.249
1.2	Niet woningen	160
Totaal Opbrengsten		1.409
Kostendekkendheid- percentage	Totale opbrengsten / totale kosten	86.96%

6.4 - Tariefontwikkeling lokale heffing

De tarieven van de lokale heffingen 2026 worden tegelijkertijd met de belastingverordeningen 2026 vastgesteld door de gemeenteraad in de vergadering van 11 december 2025. Publicatie vindt opvolgend plaats.

Opbrengsten

In onderstaande tabel is een weergave van de opbrengsten opgenomen:

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving heffing	B2026	B2025	JR2024
Onroerendezaakbelastingen	3.946	3.845	3.745
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten	-	-	-
Forensenbelasting	106	103	111
Hondenbelasting	45	44	41
Toeristenbelasting	33	33	38
Subtotaal	4.130	4.025	3.935
Bestemmingsheffingen			
Afvalstoffenheffing	2.358	2.359	2.261
Secretarieleges (incl. rijksleges)	302	256	286
Leges voor bouwvergunningen, evenementenvergunning, etc.	290	270	289
Rioolheffing	1.409	1.349	1.314
Subtotaal	4.359	4.234	4.150
Totaal generaal lokale heffingen	8.489	8.259	8.085
Kwijtschelding			
Afvalstoffenheffing / Rioolheffing	61	61	62

6.5 - Woonlasten en belastingdruk

Jaarlijks doet het Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit Groningen uitgebreid onderzoek naar de gemeentelijke lastendruk. Deze worden weergegeven in de jaarlijks uitgegeven Atlas van de lokale lasten.

Van elke euro die huishoudens en bedrijven aan belastingen en sociale premies betalen gaat 3,4% naar de gemeenten. De overige decentrale overheden nemen samen 1,6 % voor hun rekening, en de Rijksoverheid dus 95%.

Overzicht lokale lastendruk

Lokale lastendruk (gemiddeld per inwoner en per woning)

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2025	Rekening 2024
OZB woningen	2.840	2.825	2.654
Rioolrecht woningen	1.249	1.207	1.172
Afvalstoffenheffing	2.358	2.359	2.135
TOTAAL	6.447	6.391	5.961

Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2025	Rekening 2024
Aantal inwoners (raming)	12.735	12.350	12.199
Lokale lastendruk per inwoner	506	517	489
Aantal woningen (raming)	5.267	5.290	5.199
Totale lastendruk per woning	1.224	1.208	1.147

Kwijtschelding

Voor burgers die niet in staat zijn de afvalstoffenheffing en het rioolrecht te betalen, is kwijtschelding mogelijk. Hiertoe heeft de gemeente een kwijtscheldingsverordening vastgesteld. De mogelijkheid van kwijtschelding hangt af van de omvang van het vermogen en/of de betalingscapaciteit van de belastingplichtige.

Bij de bepaling hiervan wordt rekening gehouden met 100% van de kosten van levensonderhoud zoals opgenomen in de landelijke richtlijnen voor het kwijtscheldingsbeleid. Het gevoerde kwijtscheldingsbeleid wordt voorlopig ongewijzigd voortgezet.

Paragraaf 7 Grondbeleid

Grondbeleid is één van de middelen voor een gemeente om maatschappelijke en ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken op het gebied van onder meer volkshuisvesting, bedrijfshuisvesting, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen. Tevens neemt de gemeentelijke positie in publiek – private samenwerkingsverbanden om uitvoering te geven aan het grondbeleid. Uitgangspunt van het grondbeleid is dat dit tot (extra) baten voor de gemeente leiden, maar kan soms ook leiden tot (extra) lasten. De baten en de nadelige gevolgen indien financiële risico's van het grondbeleid zich voordoen, zijn van invloed op de financiële positie van de gemeente.

7.1 - Visie grondbeleid

Visie grondbeleid

Het grondbeleid vormt een onderdeel van het totale ruimtelijk beleid. Gemeenten kunnen een actief of faciliterend grondbeleid voeren. Daarbinnen bestaan tussenvormen waarbij er 1 of meerdere private partijen wordt samengewerkt.

Bij actief grondbeleid worden gronden in eigendom of verworven voor het ontwikkelen van woningbouw, bedrijventerreinen, groen en recreatie, en duurzame energievoorzieningen.

Op verzoek van derden kan medewerking worden verleend aan het ontwikkelen van (veelal kleinschalige, maar soms ook grotere) projecten (facilitair grondbeleid). Het belang van een actief grondbeleid is de mogelijkheid om actief sturing te geven aan de kwaliteit van de ruimtelijke ontwikkeling. Daarnaast biedt actief grondbeleid de mogelijkheid van volledig kostenverhaal, inclusief een bijdrage aan de infrastructuur en het voorzieningenniveau van de gemeente ('wijk- en bovenplanse voorzieningen').

Een financieel uitgangspunt bij grondexploitaties is het realiseren van een sluitende exploitatie, waarin alle kosten, onder meer voor voorbereiding en het realiseren van het openbaar gebied, volledig worden bekostigd uit de grondopbrengst. Daarnaast wordt de grondexploitatie ingezet om - na rato van het (toekomstig) gebruik of belang - bij te dragen aan algemene voorzieningen als wegen en energie. Daar waar risico's bestaan op een niet sluitende grondexploitatie of gronden geheel of gedeeltelijk in eigendom zijn bij marktpartijen, wordt samenwerking gezocht met de marktsector en wordt de gewenste ontwikkeling op basis van publiek-private samenwerking nagestreefd. Bij faciliterend grondbeleid beperkt de gemeente zich tot haar publieke taak. De planrealisatie geschiedt dan volledig voor rekening en risico van de marktpartij. Ook bij deze particuliere ontwikkelingen, waaraan de gemeente medewerking verleent, worden de gemeentelijk te maken kosten maximaal verhaald. De Omgevingswet biedt hiervoor de juridische basis.

Opmeer kiest voor situationeel grondbeleid: faciliterend waar het kan, actief waar nodig.

Voor het realiseren van maatschappelijke doelen die economisch rendabel zijn (bijvoorbeeld woningbouw) op grond in eigendom van derden, kiest gemeente Opmeer voor een faciliterende rol. Voor het realiseren van maatschappelijke doelen die economisch gezien niet rendabel zijn, zal de gemeente overwegen een (meer) actieve rol op zich te nemen. Marktpartijen zullen dergelijke ontwikkelingen namelijk niet zelf oppakken. In situaties met een grote maatschappelijke urgentie (denk aan versnelling woningbouw of de realisatie van bepaalde, specifieke woningbouw) kan de gemeente eveneens een (meer) actieve rol of participatie in een project naar zich toetrekken.

Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- Grondvoorraad voor de korte en middellange termijn (5 tot 10 jaar) ter grootte van het met de regio en provincie overeengekomen bouwvolume voor woningbouw (aandeel Woondeal Noord-Holland Noord), ruimte voor bedrijventerrein (Convenant werklocaties 2022) en maatschappelijke functies, zoals welzijnsvoorzieningen, gebouwen voor publieke functies, sportterreinen en begraafplaatsen;
- Voor de verwerving geldt de vastgestelde ruimtelijke structuurvisies en gebiedsvisies als uitgangspunt;
- De gemeente zal risico's zoveel mogelijk beperken;
- Bij voorkeur is de verwerving van gronden via de weg van minnelijk overleg, maar waar nodig zal de gemeente voor het verwerven van gronden gebruik maken van de Wet voorkeursrecht gemeenten en/of de Onteigeningswet;
- In geval van PPS-overeenkomsten maakt de gemeente afspraken over ten minste de volgende punten: uit te geven kavels, ruimtelijke ordeningsaspecten, beeldkwaliteitsplan (verplicht bij nieuwe bouwlocaties buiten bestaand stedelijk gebied), infrastructuur, wijk- en bovenplanse voorzieningen, fasering en huisvesting van de doelgroepen van beleid;
- Voor het grondprijnsbeleid volgt de gemeente de residuele methode (uitgifteprijs wordt bepaald op basis van de vrij op naam prijs minus de bouwkosten, bijkomende kosten, winst en risico) en de comparatieve methode (grondprijs wordt bepaald aan de hand van de marktwaarde van vergelijkbare stukken grond in de regio);
- Kostenverhaal bij voorkeur op basis van faciliterend grondpolitiek;
- Bij medewerking aan particuliere ontwikkelingen vindt verhaal van kosten bij voorkeur plaats via het privaatrechtelijk spoor en indien dat niet mogelijk is wordt het publiekrechtelijk spoor ingezet.
- Kosten van planschade worden binnen de mogelijkheden van jurisprudentie en de Omgevingswet verhaald op de particuliere grondexploitant.

7.2 -Vrijkomende schoollocaties Hoogwoud en Opmeer

In 2026 gaan we aan de slag met een omgevingsplan en omgevingsvergunning voor woningbouw op de vrijkomende schoollocaties in Hoogwoud en Opmeer-Spanbroek.

7.3 - Ontwikkelingen

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de bouwgrondcapaciteit van de gemeente Opmeer, c.q. de stand van zaken van exploitaties waarin de gemeente samenwerkt met een private partij. Aangegeven is het verwachte uitgiftetempo en de resterende capaciteit per 1 januari 2026.

Plan/locatie	Plancapaciteit	2026	2027	2028	2029
Uitleglocaties					
Hoogwoud-Oost	300	-	-	50	50
Inbreilocaties		50	50	50	50
Vrijkomende schoollocatie Hoogwoud	nog onbekend				
Vrijkomende schoollocatie Opmeer	60	-	-	30	30
Koenis Veevoeder terrein	80			40	40
Bedrijventerrein					
De Veken 4, fase A	5,3 ha	-	-	-	-

7.4 - Bouwgronden in exploitatie

Bouwgronden in exploitatie bij gemeente of samenwerkingsverbanden waarin de gemeente participeert.

Bedrijventerrein De Veken

Voor de ontwikkeling en exploitatie van bedrijventerrein De Veken 4 werkt de gemeente samen met Scholtens Projecten BV in een publiek-private samenwerking in de vorm van de Commanditaire Vennootschap De Veken CV. Via de jaarverslaglegging wordt de raad jaarlijks over de resultaten van deze commanditaire vennootschap geïnformeerd.

De Veken 3

Alle kavels in De Veken 3 zijn verkocht. De exploitatieopzet voor De Veken 3 is in 2024 geactualiseerd en laat een positief eindsaldo zien van afgerond € 230.000 op einddatum 2025. Er worden nog opbrengsten verwacht uit verkoop van de groenstroken achter de bedrijven. Dit kan nog jaren duren.

De Veken 3 Uitbreiding

Voor De Veken 3 (uitbreiding) is de exploitatieopzet in 2024 geactualiseerd en geeft een positief resultaat te zien van afgerond € 2.818.000 op de einddatum (2025). Nu de kavels in deze fase volledig zijn uitgegeven en het openbaar gebied volledig is gerealiseerd, is eigendom en beheer van het openbaar gebied, overeenkomstig de gesloten exploitatieovereenkomst, aan de gemeente overgedragen.

De Veken 4 Bedrijventerrein

De Veken 4, fase A, is aangewezen als gronden in exploitatie. Na het vaststellen van het bestemmingsplan zijn we gestart met een aantal werkzaamheden voor het bouwrijp maken van fase A en is gestart met de daadwerkelijke uitgifte van de kavels.

In 2024 is het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan door de Raad van State vernietigd. De gevolgen van dit besluit zijn nog niet concreet te maken. We onderzoeken wat de juridische consequenties zijn.

Feit is dat het bestemmingsplan vernietigd is, er en dus voorlopig geen grond voor verdere ontwikkeling is. Daarvoor moet eerst een nieuw bestemmingsplan komen. Uitkomsten van het juridisch onderzoek en een globale calculatie moeten dan inzicht geven of de huidige over te dragen boekwaarde dan nog rendabel is. Het nieuwe plan hangt samen met de ontwikkeling van het Recreatiepark West-Friesland.

In de exploitatieberekening is rekening gehouden met extra tijd voor planologische en juridische voorbereiding voor het opstellen van een bestemmingsplan. Op dit moment is onduidelijk hoeveel vertraging het plan oploopt. Er wordt gewerkt aan een totaalvisie op het hele gebied. In de exploitatieberekening is vooralsnog uitgegaan van een ongewijzigd plan. Eventuele aanpassingen aan het plan hebben invloed op het financieel resultaat. Daarnaast is alles onder voorbehoud van een nieuw vast te stellen bestemmingsplan.

Locatie Loos/'t Bon

Voor dit terrein is op 7 mei 2009 door de raad een exploitatieopzet vastgesteld. Deze opzet is laatstelijk in 2025 geactualiseerd en geeft op einddatum (2026) een saldo van ca € 73.000 . Op deze locatie is nog circa 1.350 m2 uitgeefbaar.

Heerenweide

De exploitatieopzet is per 1 januari 2025 herzien en geeft op de einddatum (2026), na aftrek van fondsbijdragen en rente een positief eindresultaat te zien van afgerond € 4.625.000.

Voor 'bovenwijkse voorzieningen' heeft uw raad een bestemmingsreserve ingesteld waar toevoegingen alleen kunnen plaatsvinden via resultaatbestemming of via een ander specifiek daartoe door de raad genomen besluit. Bij winstneming wordt een bijdrage toegevoegd aan deze bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen.

Op grond van de BBV-voorschriften moet op basis van het realisatiebeginsel tussentijds winst genomen worden als de mogelijkheid zich daartoe aandient. Bij meerjarige projecten betekent dit dat de winst niet pas aan het eind van een project als gerealiseerd wordt beschouwd maar gedurende de looptijd tot stand komt. Het toerekeningsbeginsel, voorzichtigheidsbeginsel en realisatiebeginsel zijn hierbij uitgangspunt. Voor het bepalen van de winst geldt het Percentage of completion (Poc-methode) Deze methode houdt rekening met de fase waarin een grondexploitatie verkeert, zowel wat betreft opbrengsten als kosten. Het resultaat van een ontwikkeling moet goed worden ingeschat. Door jaarlijkse actualisatie van de grondexploitatieberekeningen worden de verwachtingen onderbouwd. Deze winstneming wordt bij het opstellen van de jaarrekening berekend en verantwoord.

Grond exploitatie	Uit te gevegrond in m2	Aantallen	Grondprijzen per m2	Einddatum	Resultaat
Loos	1.350	1 kantoor	€ 210	2026	€ 73.000
Heerenweide	-	-	-	2026	€ 4.625.000
Veken 3	-	-	-	2025	€ 230.000
Veken 3 uitbreiding	-	-	-	2025	€ 2.818.000
Veken 4, fase A	52.944				

Faciliterend grondbeleid

In 2026 begeleiden we een aantal projecten. Het gaat om voorgenomen woningbouwprojecten en projecten in uitvoering waarover met de initiatiefnemers over verhaal van gemeentelijke kosten, exploitatieafspraken zijn/worden gemaakt in een anterieure exploitatie overeenkomst. Het gaat om o.a. de locaties Hoogwoud Oost, Diaconieterrein, Koenisterrein, Wuiver 3 en verschillende projecten aan de Spanbroekerweg.

Risico's en reserves

Voor de wenselijke omvang van de reserve zijn diverse factoren van belang, zoals de omvang van de geïnvesteerde bedragen (de boekwaarden), de looptijd van de exploitaties, conjuncturele risico's, de risico's van prijs- en rentestijgingen voor de exploitatiekosten, prijsdalingen voor de grondverkopen, tegenvallende subsidies, contingenteringsproblemen en afzetstagnaties. Bij samenwerking met projectontwikkelaars is ook de soliditeit van de betreffende ontwikkelaar een risicofactor waar het gaat om het investeren in bijvoorbeeld maatschappelijke doelstellingen of gewijzigd beleid. Tenslotte is de mate waarin voornoemde risico's zijn afgedekt een belangrijk element. Kortom, er is een groot aantal factoren van belang, dat zich niet laat vastleggen in concrete cijfers.

De meest bepalende factor is naar onze mening het verwachte verloop van de boekwaarden, omdat dit een weergave is van het vermogensbeslag waarover de gemeente risico loopt. Daarnaast is het van belang te onderkennen dat er sprake is van verschillende risicoprofielen. Wanneer de gemeente projecten volledig in eigen beheer uitvoert, is er sprake van een hoger risicoprofiel dan wanneer de uitvoering volledig door en voor risico van een ontwikkelingsmaatschappij geschiedt. Ook is sprake van verschillende risicoprofielen op basis van de uiteindelijke bestemming van de uit te geven bouwrijpe terreinen: zoals woningen (sociale- of vrije sectorbouw), bedrijventerrein en scholen.

Om de financiële risico's binnen de exploitatie van complexen te kunnen opvangen wordt een zodanige uitgifteprijs berekend waarmee onverwachte risico's kunnen worden opgevangen. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de maximaal haalbare uitgifteprijs op basis van de residuele en/of comperatieve waardemethoden. Uiteraard kan de winstmarge in gunstige zin worden beïnvloed indien de uitgifte van de bouwterreinen gunstiger verloopt dan de planning. Wanneer er tijdens de exploitatie majeure verliezen dreigen, kan worden overwogen de uitgifteprijs tussentijds naar boven bij te stellen als daarvoor ruimte aanwezig is dan wel zullen de verliezen genomen moeten worden ten laste van het begrote resultaat c.q. de reserve Grondexploitatie. De reserve Grondexploitatie had op 31 december 2024 een omvang van € 4.400.000.

Actie	Activiteiten in begroting 2026
Verder invullen locatie Loos Breestraat Opmeer.	Woonrijpmaken
Exploitatie De Veken 3 (incl. uitbreiding) i.s.m. De Veken BV	Jaarverslag 2025 uitbrengen
Exploitatie Heerenweide	Afronden en laatste winstneming
Vorbereiding nieuw bestemmingsplan, exploitatieopzet en -overeenkomst nieuw Bedrijfsterrein De Veken 4 in samenwerking met De Veken 4 CV.	Vorbereiden De Veken 4.
Actualiseren exploitatieopzetten voor in ontwikkeling zijnde locaties.	Actualiseren van alle grondexploitatie-opzetten en informeren gemeenteraad
Sluiten en volgen van exploitatieovereenkomsten voor particuliere ontwikkelingen.	In deze situaties sluiten we exploitatieovereenkomsten met daarin aandacht voor verhaal van gemeentelijke kosten en kwaliteitsafspraken.
Ontwikkeling woningbouw Hoogwoud-Oost	stedenbouwkundig plan en planologische procedure
Vrijkomende schoollocatie Hoogwoud	Ruimtelijke uitgangspunten voor tender, selectie ontwikkelaar, omgevingsplan en omgevingsvergunning
Vrijkomende schoollocatie Opmeer	Omgevingsplan en omgevingsvergunning
Ontwikkeling Diaconieterrein	Omgevingsplan en omgevingsvergunning

Paragraaf 8 Wet Open Overheid

Openbaarheidsparagraaf

Deze paragraaf bevat de voornemens van de gemeente Opmeer voor de uitvoering van de Wet open overheid (Woo) en een transparante overheid. De beleidsvoornemens zijn uitgesplitst naar de actieve openbaarmaking, de passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding.

Openbaarheid en transparantie zijn niet los te zien van de organisatie, de medewerkers en de processen. Woo heeft raakvlakken en overlap met andere wetten (zoals Digitale Toegankelijk en de Wet elektronische publicaties) en lopende projecten binnen gemeente Opmeer zoals “Doorontwikkeling Dienstverlening”.

Dit vraagt om een integrale benadering. Een samenwerking tussen de afdelingen en eenheden om efficiënt en effectief transparantie en daarmee het vertrouwen van de samenleving in ons handelen te vergroten.

Actieve openbaarmaking

De Woo verplicht de gemeente om overheidsinformatie uit eigen beweging openbaar te maken. Het gaat om een resultaatsverplichting om bepaalde informatiecategorieën bij ontvangst of opstellen binnen een bepaalde termijn actief openbaar te maken. De resultaatsverplichting treedt gefaseerd in werking en is afhankelijk van de realisatie van de Woo-index waarin alle geopenbaarde informatie vindbaar moet worden.

Meerdere informatiecategorieën die gemeente Opmeer straks onder de Woo actief openbaar moet maken, maakt de gemeente nu al uit eigen beweging (deels) openbaar. Het gaat dan onder andere om organisatiegegevens, raads- en bestuursstukken en de Wet- en regelgeving. In 2024 zijn de eerste vier categorieën uit fase 1 verplicht geworden. De gemeente Opmeer voldoet aan deze verplichting. Op het moment van schrijven is nog niet duidelijk welke categorieën in fase 2 verplicht openbaar moeten worden gemaakt en per wanneer deze verplichting dan gaat gelden. De komende periode richten we ons op het actief openbaar maken van de Woo-verzoeken. Hiervoor worden afspraken gemaakt met het Westfries archief om dit via een website van het Westfries archief te gaan ontsluiten. Daarnaast wordt onderzocht wat er nodig is om ook andere categorieën openbaar te maken zodat ontvangen en opgestelde documenten die onder de actieve openbaarmakingsverplichting vallen, straks tijdig worden gepubliceerd.

Passieve openbaarmaking

De Woo geeft eenieder het recht om de gemeente te verzoeken om overheidsinformatie openbaar te maken. De wet stelt regels over de afhandeling daarvan. Het gaat dan onder meer over de inhoud en vorm van de beslissing, de termijn waarbinnen die genomen moet worden en de wijze van informatieverstrekking.

Er zijn afgelopen periode zowel (ICT-)technische, organisatorische als personele maatregelen doorgevoerd om de afhandeling van informatieverzoeken te versnellen. Er wordt gebruik gemaakt van de digitale ondersteuning vanuit tooling voor het lakken van documenten. Er is aandacht voor aanpassingen van het proces en de verantwoordelijkheden. Ook binnen de afdelingen zijn aanpassingen gedaan voor versnelling van het proces, bijvoorbeeld leidinggevende als eerste aanspreekpunt voor juridisch team voor het behandelen van de Woo-verzoeken.

Sinds de inwerkingtreding van de Woo is gebleken dat het aantal (omvangrijke) verzoeken tot openbaarmaking (Woo-verzoeken) is gestegen. Dit is ook een landelijke trend. De toename van het aantal Woo-verzoeken legt een aanzienlijk beslag op de beschikbare (juridische) capaciteit. Dit mede gelet op het feit dat Woo-verzoeken geregeld tot bezwaar- en beroepsprocedures leiden. Hierdoor zullen in 2026 ook regelmatig keuzes moeten worden gemaakt.

Verbetering informatiehuishouding

Het verbeteren van onze informatiehuishouding is een continu proces en is noodzakelijk voor het openbaar maken en verstrekken van overheidsinformatie. De informatiehuishouding omvat de opslag, het beheer en de verstrekking van gegevens binnen de organisatie. Door op de juiste wijze gegevens op te slaan en te archiveren kan iedereen (publiek, pers en politiek) goed en volledig worden voorzien van documenten en correspondentie die inzicht geven in ons handelen en onze afwegingen. Momenteel wordt onderzocht welke impact de Woo heeft op de informatiehuishouding en hoe het openbaar maken onderdeel gaat uitmaken van de levenscyclus van een document en op welke wijze dit binnen de organisatie geïmplementeerd kan worden.

Informatiesystemen

Bij het selecteren van nieuwe of vervangende systemen waarin sprake is van sjablonen, archiveringsfunctie en/of publicatiefunctie wordt rekening gehouden met het openbaar maken van informatie en het verder op orde brengen van de informatiehuishouding.

De informatiesystemen dienen toegankelijk en gebruikersvriendelijk te zijn en moeten ondersteunen in plaats van belemmeren. Technische oplossingen voor het veiligstellen en archiveren van berichtenapps, e-mailberichten, sociale media en websites worden door de gemeente onderzocht.

Financiële bijlagen

A - Geprognotiseerde meerjarenbalans

In de BBV is opgenomen dat een prognosebalans wordt opgenomen van de begrotingsjaren. Het meerjarig opnemen van de geprognotiseerde balans geeft inzicht in de ontwikkeling van de investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte.

(Bedragen x € 1.000)

Balans	31-12-26	31-12-27	31-12-28	31-12-29
Activa				
Immateriële vaste activa	2.280	2.798	2.881	2.834
Vaste activa staat C	84.534	82.508	80.688	78.272
Vaste financiële activa staat C	2.144	2.143	2.142	2.141
Voorraden				
Onderhanden werk GREX	2.217	2.217	2.217	2.217
Grond- en hulpstoffen	-	-	-	-
Uitzettingen met een looptijd < 1 jr	2.516	4.677	7.234	10.850
Liquide middelen	67	67	67	67
Overlopende activa	1.903	1.903	1.903	1.903
Totaal Activa	95.661	96.313	97.132	98.284
Passiva				
Eigen vermogen staat D	64.006	65.652	67.460	69.608
Voorzieningen staat D	8.080	7.597	7.127	6.657
Vaste schulden staat E	12.992	12.481	11.962	11.436
Kasgeldleningen	-	-	-	-
Netto vlottende schulden , 1 jaar	5.107	5.107	5.107	5.107
Overlopende passiva	5.476	5.476	5.476	5.476
Totaal Passiva	95.661	96.313	97.132	98.284

B - Reserves en voorzieningen

Onderstaande link verwijst naar een overzicht van de in de begroting 2026 opgenomen bedragen voor Reserves en Voorzieningen.

OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN		2026			2027			2028			2029		
Begroting 2026	Saldo per	Vermeerdering	Vermindering	Saldo per	Vermeerdering	Vermindering	Saldo per	Vermeerdering	Vermindering	Saldo per	Vermeerdering	Vermindering	Saldo per
STAAT D	31-12-2025	Bij	Af	31-12-2026	Bij	Af	31-12-2027	Bij	Af	31-12-2028	Bij	Af	31-12-2029
Algemene reserves:													
Risicoreserve	2.870.001			2.870.001			2.870.001			2.870.001			2.870.001
Reserve Onvoorziene ontwikkelingen	5.651.162		500.000	5.151.162			5.151.162			5.151.162			5.151.162
Subtotaal algemene reserves	8.521.163	0	500.000	8.021.163	0	0	8.021.163	0	0	8.021.163	0	0	8.021.163
Bestemmingsreserves:													
Equalisatiereserve Afschrijvingslasten BBV- sporthal	1.821.100		68.746	1.752.354		68.746	1.683.608		68.746	1.614.862		68.746	1.546.116
Equalisatiereserve Afschrijvingslasten BBV- algemeen	623.902		146.905	476.997		146.905	330.092		146.905	183.187		146.905	36.282
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	928.062	80.500	2.400	1.006.162	80.500	2.400	1.084.262	80.500	2.400	1.162.362	80.500	2.400	1.240.462
Reserve verbetering huisvesting primair onderwijs	6.698.618		156.210	6.542.408		156.210	6.386.198		156.210	6.229.988		156.210	6.073.778
Reserve Speelvoorzieningen	311.920	7.500		319.420	7.500		326.920	7.500		334.420	7.500		341.920
Reserve overheveling budgetten													
Reserve onderhoud wegen	1.288.255	34.691	115.000	1.207.946	34.691	105.000	1.137.637	34.691	95.000	1.077.328	34.691	85.000	1.027.019
Reserve Baggerwerkplan													
Reserve Sociaal Domein	179.340			179.340			179.340			179.340			179.340
Reserve brutoactivering Centrum Hoogwoud	485.181		14.206	470.975		14.206	456.769		14.206	442.563		14.206	428.357
Reserve brutoactivering Centrumplan Opmeer	700.000			700.000		28.000	672.000		28.000	644.000		28.000	616.000
Reserve Woningbedrijf	34.465.923	2.219.685		36.685.608	2.220.484		38.906.092	2.372.380		41.278.472	2.702.380		43.980.852
Reserve Grondexploitatie	4.400.358			4.400.358			4.400.358			4.400.358			4.400.358
Reserve brutoactivering kruising Zuiderzeestr.	99.000		4.500	94.500		4.500	90.000		4.500	85.500		4.500	81.000
Reserve Friciekosten voormalige Muziekschool													
Reserve Afvalstoffen	189.500		73.000	116.500			116.500			116.500			116.500
Reserve Verkeersmaatregelen Herenweg/Middelweg	580.000			580.000		23.200	556.800		23.200	533.600		23.200	510.400
Reserve Huisvesting Oekraïense vluchtelingen	500.000	800.000	348.000	952.000	200.000	348.000	804.000	200.000	348.000	656.000	200.000	348.000	508.000
Reserve Ouderenzorg		500.000		500.000			500.000			500.000			500.000
Subtotaal bestemmingsreserves	53.271.159	3.642.376	928.967	55.984.568	2.543.175	897.167	57.630.576	2.695.071	887.167	59.438.480	3.025.071	877.167	61.586.384
Totaal reserves	61.792.322	3.642.376	1.428.967	64.005.731	2.543.175	897.167	65.651.739	2.695.071	887.167	67.459.643	3.025.071	877.167	69.607.547
Voorzieningen:													
Voorziening Riolering	5.128.657		226.900	4.901.757		269.800	4.631.957		295.800	4.336.157		295.800	4.040.357
Spaarvoorziening Riolering	220.000	140.000		360.000	160.000		520.000	160.000		680.000	160.000		840.000
Voorziening Graven	223.011	17.500	7.054	233.457	17.500	7.054	243.903	17.500	7.054	254.349	17.500	7.054	264.795
Voorziening Wegen	1.080.434	486.365	643.000	923.799	486.365	643.000	767.164	486.365	643.000	610.529	486.365	643.000	453.894
Groot onderhoud gebouwen en kunstwerken	994.863	267.000	532.300	729.563	267.000	493.700	502.863	267.000	455.066	314.797	267.000	455.066	126.731
Pensioenaanspraken	801.736	pm	pm	801.736	pm	pm	801.736	pm	pm	801.736	pm	pm	801.736
Wachtgelden	615	pm	pm	615	pm	pm	615	pm	pm	615	pm	pm	615
Voorziening spaarverlof	87.860	pm	pm	87.860	pm	pm	87.860	pm	pm	87.860	pm	pm	87.860
Voorziening RVU	41.000	pm	pm	41.000	pm	pm	41.000	pm	pm	41.000	pm	pm	41.000
Totaal voorzieningen	8.578.178	910.865	1.409.254	8.079.789	930.865	1.413.554	7.597.100	930.865	1.400.920	7.127.045	930.865	1.400.920	6.656.990
Totaal reserves en voorzieningen	70.370.499	4.553.241	2.838.221	72.085.519	3.474.040	2.310.721	73.248.838	3.625.936	2.288.087	74.586.687	3.955.936	2.278.087	76.264.536

Reserve ouderenzorg

Bij de behandeling van de Kadernota 2026 is er een toezegging aan uw Raad geweest om bij de begroting met een voorstel te komen om middelen vrij te maken om de kosten voor de toenemende vergrijzing te zijner tijd te kunnen dekken. Het is nog onzeker hoe hoog deze kosten zullen zijn, wanneer wij daarvoor aan de lat staan en in welke mate wij daarvoor gecompenseerd worden in het gemeentefonds. Daarom stellen wij voor een eenmalige onttrekking uit de Algemene Reserve te doen van € 500.000 en deze in de nieuw te vormen Reserve Ouderenzorg te storten. Deze reserve kan gedurende de tijd aangevuld worden op verzoek van uw raad of weer vrijvallen ten gunste van de Algemene Reserve als blijkt dat de middelen niet nodig zijn. Deze reserve kan overigens niet ingezet worden om structurele lasten te dekken. De komende jaren zullen plannen gemaakt worden hoe de reserve kan worden ingezet. Voor onttrekkingen aan de reserve geldt het budgetrecht van de Raad.

C - Investeringsplan 2026-2029

Categorie A: Vervangingsinvesteringen

Omschrijving	Jaar	Bedrag	Duur	Afschr.2027	Afschr.2028	Afschr.2029
Ipads gemeenteraad						
Aanschaf nieuwe devices	2026	15.000	4	3.750	3.750	3.750
Afdeling Groen						
Electrische bestelbus	2028	75.000	10	-	-	4.500
Verv. Ducker Knipper	2027	26.000	10	-	2.600	2.600
Verv. Zoutstrooier	2027	40.000	10	-	4.000	4.000
Rioleringen						
Vervangen IBA's 2026	2026	450.000	20	22.500	22.500	22.500
Automatisering						
Verv. mobiele devices	2028	140.000	3	-	-	46.700
Verv. apparatuur werkplekken	2028	150.000	4	-	-	37.500
Openbare Verlichting						
Vervangen OV-kasten 2026	2026	18.000	40	450	450	450
Vervangen lichtmasten 2026	2026	63.750	40	1.600	1.600	1.600
Vervangen armaturen 2026	2026	24.000	20	1.200	1.200	1.200
Vervangen OV-kasten 2027	2027	18.000	40	-	450	450
Vervangen lichtmasten 2027	2027	63.750	40	-	1.600	1.600
Vervangen armaturen 2027	2027	24.000	20	-	1.200	1.200
Vervangen OV-kasten 2028	2028	18.000	40	-	-	450
Vervangen lichtmasten 2028	2028	63.750	40	-	-	1.600
Vervangen armaturen 2028	2028	24.000	20	-	-	1.200
Totaal-Generaal		1.213.250		29.500	39.350	131.300

Categorie B: Nieuwe investeringen

Omschrijving	Jaar	Bedrag	Duur	Afschr.2027	Afschr.2028	Afschr.2029
Brandweergarage						
Installaties	2028	25.000	15	-	-	1.670
Special Class Hoorn						
Special Class Hoorn	2027	62.101	20	-	3.100	3.100
Gebouw Klaproos 1						
Zonnepanelen	2026	136.000	15	9.070	9.070	9.070
Aanschaf airco's oude deel	2026	57.000	15	3.800	3.800	3.800
Gymnastieklokalen						
Zonnepanelen gymzaal Aartswoud	2027	25.000	10	-	2.500	2.500
Hoogwoud						
Herinrichting Herenweg-Middelweg	2026	580.000	25	23.200	23.200	23.200
Afdeling groen						
Electrische pick-up	2026	60.000	10	6.000	6.000	6.000
Electrische versnipperaar	2026	100.000	8	12.500	12.500	12.500
Accukast	2026	20.000	10	2.000	2.000	2.000
Rioleringen						
Spanbroek fase 4 (Wuiver Centrum)	2028	754.000	55	-	-	13.700
Spanbroek fase 2 (Wuiver)	2026	1.353.000	55	24.600	24.600	24.600
KC Opmeer-Spanbroek aanpassen riolering	2026	521.000	55	9.500	9.500	9.500
Totaal-Generaal		3.693.101		90.670	96.270	111.640

D - Personele lasten

Overzicht personele lasten

Omschrijving	Aantal*	FTE*	Bedrag 2026
Raadsleden	15	-	275
Burgemeester en Wethouders	4	3,6	441
Subtotaal			716
Griffie		2,0	218
Directie en Management		7,0	944
Strategie en opgaven		3,0	337
Projecten		1,3	123
Bedrijfsvoering		35,8	3.281
Zorg en Welzijn		27,9	2.563
Publiekszaken		16,1	1.269
Ruimte en Ondernemen		22,7	2.070
Realisatie en Beheer		24,8	2.015
OR			74
Flexibel belonen/cafetariamodel			30
Totaal		140,7	13.640

* FTE is excl. raad en college, bedrag is incl. raad en college

E - Incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 19 van het BBV moet in de toelichting op de programmabegroting een overzicht van incidentele baten en lasten worden opgenomen. In onderstaand overzicht worden de lasten en baten opgenomen die eenmalig van invloed zijn op het begrotingssaldo.

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving incidentele lasten	B2026	B2027	B2028	B2029
Onderzoek Onderwijshuisvesting IHP	30			
Kosten en reservering Opvang Oekraïners	1.300			
Omgevingswet	80	15		
Exploitatie terrein Loos	50			
Totaal incidentele lasten	1.460	15		

Omschrijving incidentele baten	B2026	B2027	B2028	B2029
Normvergoeding Opvang Oekraïners	1.300			
Beschikking over reserve afvalstoffen	73			
Opbrengst grondverkoop terrein Loos	50			
Totaal incidentele baten	1.423			
SALDO INCIDENTELE LASTEN EN BATEN	-47	-15	-	-

F - Recapitulatiestaat

Onderstaande link verwijst naar de recapitulatiestaat van de in de begroting 2026 opgenomen totaalbedragen per programma

RECAPITULATIESTAAT															
PROGRAMMA	2025			2026			2027			2028			2029		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 0. Bestuur en ondersteuning	11.359.418	28.680.766	17.321.348	11.545.851	29.646.566	18.100.715	11.669.961	29.635.566	17.965.605	11.620.961	29.149.566	17.528.605	11.621.961	29.504.566	17.882.605
Programma 1. Openbare orde en veiligheid	1.666.068	8.700	-1.657.368	1.659.237	8.900	-1.650.337	1.685.237	8.900	-1.676.337	1.691.737	8.900	-1.682.837	1.697.907	8.900	-1.689.007
Programma 2. Wegen en water	2.025.736	553.600	-1.472.136	1.705.462	73.699	-1.631.763	1.722.013	73.700	-1.648.313	1.726.308	73.700	-1.652.608	1.729.553	43.700	-1.685.853
Programma 3. Economie	345.034	170.793	-174.241	290.012	175.293	-114.719	290.012	175.293	-114.719	290.012	175.293	-114.719	290.012	175.293	-114.719
Programma 4. Onderwijs	1.630.378	186.469	-1.443.909	1.341.756	187.269	-1.154.487	1.287.904	187.269	-1.100.635	1.665.804	187.269	-1.478.535	1.663.630	187.269	-1.476.361
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	3.287.408	653.003	-2.634.405	3.524.826	599.151	-2.925.675	3.434.050	586.063	-2.847.987	3.434.500	586.063	-2.848.437	3.427.688	586.063	-2.841.625
Programma 6. Sociaal domein	14.995.268	6.283.202	-8.712.066	13.423.635	3.982.102	-9.441.533	12.604.634	2.774.102	-9.830.532	12.411.634	2.909.102	-9.502.532	12.422.731	2.909.102	-9.513.629
Programma 7. Volksgezondheid	4.461.149	4.447.954	-13.195	4.545.139	4.539.752	-5.387	4.441.695	4.455.220	13.525	4.481.695	4.495.220	13.525	4.510.406	4.528.929	18.523
Programma 8. VHRCSV	7.657.656	8.340.240	682.584	7.699.733	8.887.739	1.188.006	7.608.405	9.042.740	1.434.335	7.441.509	9.048.240	1.606.731	7.111.509	9.052.740	1.941.231
Saldo Baten en Lasten voor mutaties reserves	47.428.115	49.324.727	1.896.612	45.735.651	48.100.471	2.364.820	44.743.911	46.938.853	2.194.942	44.764.160	46.633.353	1.869.193	44.475.397	46.996.562	2.521.165
Mutaties reserves															
Programma 0. Bestuur en ondersteuning	-	1.014.600	1.014.600	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 1. Openbare orde en veiligheid	-	11.996	11.996	-	11.996	11.996	-	11.996	11.996	-	11.996	11.996	-	11.996	11.996
Programma 2. Wegen en water	985.691	730.062	-255.629	34.691	149.062	114.371	34.691	162.262	127.571	34.691	152.262	117.571	34.691	142.262	107.571
Programma 3. Economie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 4. Onderwijs	-	330.010	330.010	-	156.210	156.210	-	156.210	156.210	-	156.210	156.210	-	156.210	156.210
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	7.500	136.083	128.583	7.500	138.283	130.783	7.500	138.283	130.783	7.500	138.283	130.783	7.500	138.283	130.783
Programma 6. Sociaal domein	580.500	54.616	-525.884	1.380.500	900.416	-480.084	80.500	400.416	319.916	80.500	400.416	319.916	80.500	400.416	319.916
Programma 7. Volksgezondheid	-	-	-	-	73.000	73.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 8. VHRCSV	2.120.905	200.000	-1.920.905	2.219.685	-	-2.219.685	2.420.484	28.000	-2.392.484	2.572.380	28.000	-2.544.380	2.902.380	28.000	-2.874.380
Saldo mutaties in de reserves	3.694.596	2.477.367	-1.217.229	3.642.376	1.428.967	-2.213.409	2.543.175	897.167	-1.646.008	2.695.071	887.167	-1.807.904	3.025.071	877.167	-2.147.904
(totaal programma 's)	51.122.711	51.802.094	679.383	49.378.027	49.529.438	151.411	47.287.086	47.836.020	548.934	47.459.231	47.520.520	61.289	47.500.468	47.873.729	373.261
Saldo Baten en Lasten na mutaties reserves			679.383			151.411			548.934			61.289			373.261
Incidentele lasten en reserve toevoegingen															
Incidentele baten en reserve onttrekkingen															
Resultaat structurele begroting			679.383			151.411			548.934			61.289			373.261

G - Staat van Subsidies

Subsidies 2026

Onderstaande link verwijst naar een overzicht van de in de begroting 2026 opgenomen bedragen voor subsidies, per taakveld.

Staat van subsidies begroting 2026

Taakveld	Omschrijving	Bedrag 2025	Index: 5,18%	Bedrag 2026
TV1.2	Integrale Veiligheid	5.800	300	6.100
TV3.4	Volksfeesten en evenementen	29.600	1.500	31.100
TV4.3	Onderwijsachterstanden	215.800	11.200	227.000
TV4.3	Overige educatie	40.600	2.100	42.700
TV5.1	Sportbevordering	7.500	400	7.900
TV5.1	Buurtsport/bewegingsonderw.	66.400	3.400	69.800
TV5.1	Lokale activiteiten	16.700	900	17.600
TV5.3	Cultuur	153.200	7.900	161.100
TV5.4	Musea	4.300	200	4.500
TV5.5	Cultureel erfgoed	5.700	300	6.000
TV5.6	Bibliotheken	305.700	15.800	321.500
TV5.6	Locale Omroep	9.600	500	10.100
TV6.1	Maatschappelijk Ontw.	33.600	2.000	35.600
TV6.1	Preventief Jeugdbeleid	32.200	1.700	33.900
TV6.1	Jeugd en Jongerenwerk	26.800	1.400	28.200
TV6.1	Ontmoetingscentra	6.900	400	7.300
TV6.3	Bijzondere bijstand	30.300	1.600	31.900
TV6.3	Schuldhelpverlening	5.000	300	5.300
TV7.1	Volksgezondheid	15.000	800	15.800
		1.010.700	52.700	1.063.400